

รายงานการวิจัย

การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน

DEVELOPMENT OF ENGLISH SKILLS FOR MAHAMAKUT BUDDHIST
UNIVERSITY SRI LANCHANG CAMPUS STUDENTS
THROUGH PROJECT-BASED LEARNING

ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง

กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา

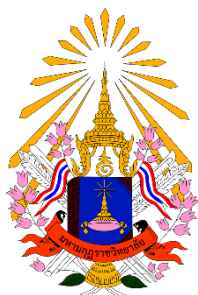
บรรจบ โชติชัย

พลภัทร อภัยโส

ยชुरเวท หงส์สิริ

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน

DEVELOPMENT OF ENGLISH SKILLS FOR MAHAMAKUT BUDDHISTG
UNIVERSITY SRI LANCHANG CAMPUS STUDENTS
THROUGH PROJECT-BASED LEARNING

ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง
กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา
บรรจบ โชติชัย
พลภัทร อภัยโส
ยชुरเวท หงส์สิริ

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ซึ่งมีการนำเสนอผลการวิจัยเชิงแนวคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Approach) โดยมีการแสดงหลักฐานประกอบทั้งข้อมูล สถิติ ภาพถ่าย เอกสาร และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ได้ร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกับสังเกตผล และร่วมกันสะท้อนผลการเปลี่ยนแปลง ทั้งที่สำเร็จและไม่สำเร็จ และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในระดับตัวบุคคล ระดับกลุ่มบุคคล และระดับองค์การ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พัฒนา และเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ร่วมวิจัย ซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 27 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1. แบบตรวจสอบหรือแบบบันทึก (Examining/records) เช่น บันทึกอนุทิน (Journal) ไฟล์ภาพ (Image files) ไฟล์เสียงและไฟล์วิดีโอ (Audio and video files) สื่อการเรียนการสอน (Instructional media) และบันทึกภาคสนาม (Field notes) 2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ซึ่งใช้สำหรับการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล 3. เป็นแบบบันทึกการประชุม (Meeting records) 4. เป็นแบบสังเกต (Observation form) ซึ่งใช้เป็นแบบรายงานความก้าวหน้าของโครงการ 5. แบบประเมินโครงการ (Project Assessment) และ 6. แผนพัฒนานักศึกษารายบุคคล (Individual Development Plan: IDP) การนำเสนอผลการวิจัยใช้วิธีการพรรณนาหรือบรรยายเชิงวิพากษ์ (Critical Description) จากการปฏิบัติจริงทั้ง 2 วงจร 10 ขั้นตอน โดยในช่วงแรกของแต่ละขั้นตอนจะนำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะการเล่าเรื่อง (Story Telling) ตามความเป็นจริงและเป็นกลาง (Factual and neutral manner) การเปลี่ยนแปลงจากการปฏิบัติจริง ประสบการณ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติและองค์ความรู้จากการ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่าในช่วงก่อนการเข้าร่วมการวิจัย นักศึกษาส่วนใหญ่ฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษเข้าใจเกือบทุกคำ เข้าใจประโยคคำสั่ง และประโยคคำถาม ตอบคำถามไม่คล่องแคล่ว ไม่ต่อเนื่อง และหยุดคิดนาน อ่านออกเสียงคำศัพท์บางคำไม่ถูกต้อง เขียนสะกดคำศัพท์ถูกบ้าง ผิดบ้าง ไม่แม่นยำในโครงสร้าง Tense และ Passive voice

2. ผลการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่านักศึกษาเข้าใจคำศัพท์ ประโยคคำสั่ง และประโยคคำถาม พูดหรือโต้ตอบคำถามได้อย่างคล่องแคล่ว

ต่อเนื่อง ไม่ติดขัด อ่านคำศัพท์และข้อความได้ถูกต้องและเข้าใจ และเขียนคำศัพท์ เขียนตอบคำถาม และเขียนบรรยายได้ถูกต้อง และสามารถให้บริการวิชาการจัดค่ายภาษาอังกฤษ

3. แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรจดจำคำศัพท์และประโยคที่ใช้จัดค่ายภาษาอังกฤษให้ได้ก่อนจัดค่ายภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรหมั่นพูดประโยคต่าง ๆ ทั้งคำถาม คำตอบ และคำศัพท์ รวมถึงการร้องเพลงภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องใช้เพื่อพัฒนาทักษะการพูด นักศึกษาควรจับคู่กับเพื่อนผลัดกันถามผลัดกันตอบเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง นักศึกษาควรฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเนื้อหาที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน และนักศึกษาคควรฝึกเขียนทบทวนคำศัพท์และประโยคที่ได้ท่องจำไว้แล้วบ่อย ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน

คำสำคัญ: 1. ทักษะภาษาอังกฤษ, 2. ค่ายภาษาอังกฤษ, 3. การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ

ABSTRACT

The objectives of the research were to study and develop English skills of Mahamakut Buddhist University Sri Lanchang Campus (MBUSLC) students, majoring English Teaching, through the project-based learning (PBL), and to recommend the guidance on the PBL-based development of English skills of MBUSLC English Teaching students. It was based on the participatory action research (PAR), demonstrating the research results by the critical approach with the empirical evidence such as data, statistics, images, documents and the like, which were involved with what the researcher and co-researchers joined to think, perform, observe and reflect, what was successful or unsuccessful, and certain experiences at the personal or group levels. The target group was a total of twenty-seven MBUSLC English Teaching students, studying in the first semester of the academic year 2024. The research instruments consisted of (1) Examining Records like the journal, image files, audio and video files, instructional media, and field notes, (2) the in-depth interview, (3) the meeting records, (4) the observation forms, (5) the project assessment, and (6) the individual development plan (IDP). The descriptive explanation and the critical description were utilized to demonstrate the results of the two-cycle and ten-step PAR research.

The findings of the research were as follows:

1. The research result revealed that, before joining the research, most students understood some English vocabularies, commands and sentences, but they could not introduce themselves and answer the questions fluently and continuously. They could not pronounce some words clearly, spell some words and recognize correct tense and passive voice structures.

2. The results after joining the research disclosed that most students were more confident, and they could speak English loudly. They understood most English words, commands and sentences, answered the questions quickly, fluently and clearly, pronounced correct English words, and wrote correct English vocabularies and answers. They could provide with the academic services through English Camp activities.

3. The guidance on the PBL-based development of MBUSLC English Teaching students' English skills demonstrated that the students should study by heart some English vocabularies, commands and sentences essential to the English Camp activities before providing the academic services through the English Camp. After that, they should attempt to repeat them several times by speaking loudly, singing English songs, pairing with friends to question and answer each other, reading aloud, and writing what they remembered in order to utilize them whenever they provided the schools with the English Camp activities.

Keywords: 1. English Skills, 2. English Camp, 3. Project-based Learning

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากคณาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ซึ่งให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และให้กำลังใจในการทำวิจัย และร่วมทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณพระครูปลัดจักรพล สิริธโร ดร. พระมหาพงศ์ทราทิตย์ สุธีโร ดร. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชณพงษ์ ศรีจันทร์ ดร.กรรณิกา ไวโสภา และนายชูรเวท หงส์สิริ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยที่ให้คำแนะนำ ตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้กำลังใจในการทำวิจัยแก่คณะวิจัย

ขอขอบคุณนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เข้าไปจัดค่ายภาษาอังกฤษ ที่เข้าร่วมวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ ครู และนักเรียนโรงเรียนชุมชนศรีสะอาด (เทศบาล 1) และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2 (บ้านขอนแก่น) ที่เอื้อให้นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เข้าไปจัดค่ายภาษาอังกฤษ

ท้ายสุดนี้คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ คณะวิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณแก่บิดามารดา ตลอดจนครูอาจารย์ และผู้มีประคุณทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้แก่คณะวิจัยให้ประสบผลสำเร็จ และดลบันดาลให้พบแต่ความสุขตลอดไป

ดร.ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง
หัวหน้าโครงการวิจัยและคณะ

18 กันยายน 2568

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหาวิจัย	2
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ	6
2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน	34
2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดค่ายภาษาอังกฤษ	54
2.4 แนวคิดเชิงทฤษฎีของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	61
2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	64
2.6 สรุปกรอบแนวความคิด	66
3 วิธีดำเนินการวิจัย	68
3.1 พื้นที่ดำเนินการวิจัย	69
3.2 ผู้ร่วมวิจัยและบทบาทของผู้ร่วมวิจัย	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 ขั้นตอนการวิจัย	70
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	75
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	75
3.7 การเขียนรายงานการวิจัย	76
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
4.1 การศึกษาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง	77
4.2 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัด การเรียนรู้แบบโครงการ	82
4.3 การเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา สาขาวิชาการสอน ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การ จัดการเรียนรู้แบบโครงการ	96
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
5.1 สรุปผลการวิจัย	100
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	101
5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย	103
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	115
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	116
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	134
ภาคผนวก ค หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	136
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เข้าร่วมการวิจัย	142

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก จ เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	144
ประวัตินักวิจัย	146

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน	49

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจากผลการศึกษา ของวิโรจน์ สารรัตนะ	63
2.2 กรอบแนวความคิด	67
3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	74

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาในโลกนี้ประมาณกันว่ามีอยู่มากกว่า 7,000 ภาษา แต่ภาษาที่พลเมืองโลกจำนวนมากใช้พูดคุยกันมีอยู่เพียง 23 ภาษา โดยภาษาอังกฤษเป็นอันดับหนึ่งจากจำนวนผู้ใช้ภาษาประมาณ 1,452 ล้านคน กลายเป็นภาษาทั่วไปสำหรับพลเมืองโลก และเป็นภาษาเริ่มต้นสำหรับธุรกิจ การท่องเที่ยว เทคโนโลยี ฯลฯ ในระดับนานาชาติ (Berlitz, 2023, March 17) ภาษาอังกฤษถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การเข้าถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก โดยเข้ามามีบทบาทในชีวิตของคนทั่วโลก รวมทั้งคนไทย (จินตนา ไชยพุกกะ, 2013, 18 กันยายน) ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 1) และประเทศไทยในฐานะที่อยู่ในประชาคมโลกจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทยให้อยู่ในระดับที่รู้และเข้าใจสารสนเทศภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี และสามารถใช้อังกฤษสื่อสารไปยังประชาคมโลกได้ถูกต้องและเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1) ดังนั้นคนไทยในฐานะพลเมืองโลกจำเป็นต้องมีความรู้มีความเข้าใจและมีทักษะภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน (เจนจิรา ชัยปาน และคณะ, 2556) โดยเฉพาะทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ เนื่องจากในปัจจุบันมีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร หลายประเทศ รวมทั้งประเทศไทยกำหนดให้ประชาชนได้ศึกษาเล่าเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารกับคนต่างประเทศ (วรวรรณ ศรียาภัย และคณะ, 2553, หน้า 36-50)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้เปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ และมีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนในสาขาวิชานี้เป็นประจำทุกปี การศึกษา ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้สมัครเข้ามาเรียนในสาขาวิชานี้โดยส่วนใหญ่พบว่า นักศึกษายังขาดทักษะภาษาอังกฤษทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน หรือแม้กระทั่งคำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้สอนในรายวิชาโครงสร้างภาษาอังกฤษ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับคำไปจนถึงระดับประโยค อนึ่งนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษหลังสำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องออกไปเป็นครูสอนภาษาอังกฤษตามโรงเรียนต่าง ๆ ดังนั้นจึงควรมีทักษะภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้ ผู้วิจัยในฐานะ

ผู้สอนภาษาอังกฤษจึงพยายามหาวิธีหรือแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้ นักศึกษาสาขาวิชาการสอน ภาษาอังกฤษมีทักษะภาษาอังกฤษที่สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่า กิจกรรมการเข้าค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp) มีส่วนช่วยให้นักศึกษาหรือผู้เรียนได้รับการพัฒนา ทักษะภาษาอังกฤษอย่างรวดเร็ว นักศึกษาสามารถฟังและเข้าใจคำสั่งหรือคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ใน กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษได้ง่าย กล้าแสดงออก และสามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนในชั้น เรียนได้

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-based Learning) หรือบางทีเรียกว่า การจัดการ เรียนการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน ซึ่งพัฒนาต่อยอดจากทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) ของเพียเจต์ โดย เซมัวร์ เพพเพิร์ต (Seymour Papert) เป็นผู้นำเสนอการใช้สื่อทางเทคโนโลยีเข้ามา ช่วยในการสร้างความรู้ที่เป็นรูปธรรมแก่ผู้เรียน โดยอาศัยความรู้ของผู้เรียนเอง และเมื่อผู้เรียนสร้าง สิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมา ก็จะเสมือนเป็นการสร้างความรู้ขึ้นในตัวเอง ความรู้ที่สร้างขึ้นนี้มีความหมายต่อ ผู้เรียนมากเพราะเป็นความรู้ที่อยู่คงทน ไม่ลืมง่าย ขณะเดียวกันสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจ ความคิดของตนเองได้ดี นอกจากนั้นความรู้ที่สร้างขึ้นนี้ยังเป็นฐานให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ ต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด (ทิตินา แชมมณี, 2547)

จากประโยชน์และข้อดีของการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษและการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงานดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการ สอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียน การสอนแบบโครงงาน โดยให้นักศึกษาเลือกทำโครงการค่ายภาษาอังกฤษเพื่อให้บริการทางวิชาการ แก่โรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นการให้บริการทางวิชาการแล้วยังส่งผลดีต่อนักศึกษาในการ พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของตนเอง ทั้งนี้ นักศึกษาได้เลือกทำโครงการพัฒนาผู้จัดค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp Trainer Development Project) โดยเริ่มตั้งแต่การสำรวจทักษะภาษาอังกฤษของ นักศึกษาว่าสามารถใช้จัดค่ายภาษาอังกฤษหรือไม่ ไปจนถึงการจัดค่ายภาษาอังกฤษในสถานที่จริง

1.2 ปัญหาวิจัย

1.2.1 นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยา เขตศรีล้านช้าง มีทักษะภาษาอังกฤษเป็นอย่างไร

1.2.2 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของ นักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้อย่างไร

1.2.3 แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

1.3.2 เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

1.3.3 เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ซึ่งโครงงานที่ผู้ร่วมวิจัยนำเสนอเป็นโครงงานเกี่ยวกับการฝึกอบรมผู้จัดค่ายภาษาอังกฤษ เนื่องจากผู้ร่วมวิจัยเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษที่ต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ โดยเน้นทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และ คำศัพท์

1.4.2 ด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยนี้เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 1-3 จำนวน 21 รูป/คน ประกอบด้วย ชั้นปีที่ 1 จำนวน 8 รูป/คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 6 รูป/คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 7 คน

1.4.3 ด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย ทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ และการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ทักษะภาษาอังกฤษ (English Skill) หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อสื่อความหมาย ประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ดังนี้

1. ทักษะการฟัง (Listening Skill) หมายถึง ความสามารถในการรับสารและจับใจความสำคัญ เป็นกระบวนการรับรู้สาร แล้ววิเคราะห์สารนั้น ๆ เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายที่ผู้ส่งสารต้องการถ่ายทอดเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และนำสิ่งที่ได้จากการฟังนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

2. ทักษะการพูด (Speaking Skill) หมายถึง การสื่อสารทางภาษาโดยการเปล่งวาจา เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพื่ออธิบายหรือตอบประโยคหรือข้อความสั้น ๆ หรืออธิบาย รวมทั้งการสนทนา

3. ทักษะการอ่าน (Reading Skill) หมายถึง การเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน สามารถอ่านออกเสียงคำ สะกดคำ อ่านกลุ่มคำประโยค ข้อความง่าย ๆ และบทพูดถูกต้องตามหลักการอ่าน

4. ทักษะการเขียน (Writing Skill) หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึก ความคิด ประสบการณ์ของผู้เขียน โดยใช้ตัวอักษรเป็นสื่อในการตอบคำถาม และการเขียนอธิบายอย่างสั้น ๆ เพื่อส่งสารให้ผู้อ่านได้ทราบ ในงานวิจัยนี้ ทักษะภาษาอังกฤษ หมายถึงทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้านที่ใช้ในการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ รวมไปถึงคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่นำมาใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ

1.5.2 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-based Learning: PBL) หมายถึง การเรียนรู้ที่จัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เรียนเหมือนกับการทำงานในชีวิตจริงอย่างเป็นระบบ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง ได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา วิธีการหาความรู้ความจริงอย่างมีเหตุผล ได้ทำการทดลอง ได้พิสูจน์สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ในงานวิจัยนี้ โครงงาน (Project) ที่นักศึกษาในฐานะผู้ร่วมวิจัยตัดสินใจเลือกก็คือโครงการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp Activity)

1.5.3 ผู้ร่วมวิจัย (Co-researcher) หมายถึง นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1-3 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยเป็นประชากรในการวิจัยนี้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการวิจัย ประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัญหา การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ผลและสรุปรายงานการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.6.1 ประโยชน์ในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง สามารถให้บริการวิชาการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงได้
2. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง สามารถให้บริการวิชาการแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ
3. นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง สามารถนำเอาความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในการสอนในชั้นเรียนได้

1.6.2 ประโยชน์สำหรับการทำวิจัยต่อไป

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Participatory Action Research: PAR) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลองที่ไม่มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน มุ่งนำผลวิจัยไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา แต่เพื่อให้ผลการการวิจัยมีความชัดเจนและมีการทดลองใช้ ควรมีการทำกรวิจัยเพื่อการพัฒนา (Research and Development: R&D) เพื่อให้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ปฏิบัติจริง

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษา ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ
- 2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ
- 2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดค่ายภาษาอังกฤษ
- 2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
- 2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 สรุปกรอบแนวความคิด

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

2.1.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนา

แฟร์ (Freire, 1972) กล่าวการพัฒนาว่าเป็นการมีเป้าหมายที่ถูกต้อง ซึ่งมีความสำคัญมาก และเป็นสิ่งจำเป็นจนอาจกล่าวได้ว่าเป็นหนทางเพิ่มขึ้นที่มีค่า

ริกส์ (Riggs, 1961) ให้ความเห็นของการพัฒนา (Development) ว่าเป็นการเจริญขึ้นของระดับองค์กรทางสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นการทำลายรูปแบบของโครงสร้างทางสังคม แบบเก่า และการเปลี่ยนแปลงจะเริ่มจากการจัดระบบในส่วนบนขององค์กรแล้วแผ่ขยายซึ่มลงสู่ ส่วนล่าง และดำเนินเรื่อยไปจนครอบคลุมองค์กรอย่างกลมกลืน

สตรีเทน (Streeten, 1972) ให้ความเห็นว่า การพัฒนา ได้แก่ การมีความก้าวหน้า (Progress) ในมิติต่าง ๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน คือ 1. ผลผลิต (Output) และรายได้ (Income) 2. สภาพะของการผลิต (Conditions of Production) 3. ระดับความเป็นอยู่ (Level of Living) เช่น ภาวะโภชนาการ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น 4. ทักษะคติ (Attitude) ต่อการทำงาน 5. สถาบัน ต่าง ๆ (Institutions) และนโยบาย (Policy)

มิสรา และฮอนโจ (Misra and Honjo, 1981) ให้ความหมายการพัฒนาว่าเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่มนุษย์ต้องการทำให้ดีขึ้นตามความคิดของตน กระบวนการนั้นจะไม่ใช้สภาวะการณ์ใด

สภาวะการณ์หนึ่ง กระบวนการจะอ้างอิงถึงค่านิยมต่าง ๆ เป็นพื้นฐาน และค่านิยมต่าง ๆ นั้น ประชาชน ต้องมีส่วนร่วมใน การพัฒนา ดังนั้น การพัฒนาในความหมายของ Misra จึงสรุปได้ว่าเป็นความคิดของ มนุษย์ มนุษย์เป็น ผู้เลือกแนวทางพัฒนาด้วยตัวเอง และเป็นกระบวนการที่ใช้ระยะเวลาจากช่วงหนึ่ง ไปหาอีกช่วงหนึ่งใน การเปลี่ยนแปลง

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2536) ให้ความหมายว่า การพัฒนาคือการเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนด ทิศทางหรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้า ซึ่งทิศทางที่กำหนดขึ้นจะต้อง เป็นของดี สำหรับกลุ่มหรือชุมชนที่สร้างขึ้น

ทำนอง สิงคาลวณิช (2523) ให้ความหมายของการพัฒนา หมายถึง การเจริญเติบโต (Growth) เปลี่ยนแปลง (Change) และก้าวหน้า (Progress) อย่างมีระบบ ทั้งในรูปธรรม คือสิ่งที่เห็น เป็นรูปร่าง และนามธรรม คือสิ่งที่บังเกิด ผลทางใจหรือความรู้สึกนึกคิด ซึ่งสามารถวัดผลและประเมิน ค่าของความแตกต่าง หรือการเปลี่ยนแปลงนั้นได้

สุเทพ เซาวลิต (2524) การพัฒนา (Development) หมายถึง การสร้างสรรค์ ความ เจริญก้าวหน้าจนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น (Change for the Better)

อมร รักษาสัตย์ และชัตติยา กรรณสูต (2515) ให้ความหมายการพัฒนาว่า หมายถึง การ เคลื่อนย้ายจากความด้อยพัฒนาให้หลุดพ้นจากความยากจน ซึ่งจะแสวงหาและบรรลุถึงได้อย่าง แท้จริง โดยวิธีการวางแผนเพื่อการพัฒนา กล่าวคือ การพัฒนาเป็นการปรับปรุงเงื่อนไขที่ไม่พึง ประารถต่าง ๆ ในสังคม

โรเจอร์ และ เบอร์ต (Roger & Burdge, 1972) ให้ความหมายการพัฒนา (Development) ว่าคือรูปแบบหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งแนวการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนี้จะช่วยปรับปรุง โครงสร้างองค์กรทางสังคมดีขึ้น

สรุปได้ว่า การพัฒนา (Development) หมายถึงกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่มีการ วางแผนไว้แล้ว คือการกระทำให้ลักษณะเดิมเปลี่ยนไปโดยมุ่งหมายว่า ลักษณะใหม่ที่เข้ามาแทนที่นั้นจะ ดีกว่าลักษณะเก่า

2.1.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะภาษาอังกฤษ

ทักษะภาษาอังกฤษหมายถึงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษครบ 4 ทักษะ คือการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับที่ 1 สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ได้ครบทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนเพื่อให้เข้าใจได้ในเบื้องต้น ระดับที่ 2 สามารถเข้าใจสาระสำคัญของ เนื้อหาต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ ระดับที่ 3 สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อติดต่อสัมพันธ์ได้ถูกต้องตามหลัก ไวยากรณ์ ระดับที่ 4 สามารถเข้าใจสำนวนภาษาอังกฤษในรูปแบบต่าง ๆ และประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม และระดับที่ 5 มีความเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างลึกซึ้งในเชิงเนื้อหาใกล้เคียง กับเจ้าของภาษา สามารถประยุกต์โวหารทุกรูปแบบได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้อง และสละสลวย ตลอดจน

เชี่ยวชาญศัพท์เฉพาะทางในสาขาวิชาของตนอย่างลึกซึ้ง บุชยมาศ แสงเงิน (2554) ในการสอนภาษาอังกฤษทุกระดับในปัจจุบัน ควรเสริมสร้างผู้เรียนให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถแข่งขันกับผู้อื่นในตลาดแรงงานได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่จะต้องมีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษระดับที่ทัดเทียมกับผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาจากประเทศอื่น ๆ หรืออย่างน้อยจะต้องมีความสามารถพื้นฐานในทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ทางภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบ โดยนำความรู้ทางด้านคำศัพท์และหลักภาษาไปใช้ในทุกทักษะ โดยทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะต่างมีความสำคัญเท่า ๆ กัน และต้องได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์จริงต่าง ๆ ที่ผู้เรียนต้องเผชิญในระหว่างการศึกษา (Nunan, 1999, pp. 9-16) ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้ครบทั้ง 4 ทักษะ

1. ทักษะการฟังภาษาอังกฤษ

การสื่อสารในชีวิตประจำวันนั้น ทักษะการฟังเป็นทักษะที่มีความสำคัญมาก การฟังที่ดีย่อมให้เกิดความรอบรู้ เป็นทักษะที่ใช้กันมากและเป็นทักษะแรกที่ต้องทำการสอนเพราะผู้พูด จะต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะสามารถพูดโต้ตอบ อ่านหรือเขียนได้ ทักษะการฟังจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ ดังนั้นในการเรียนการสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ผู้เรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะการฟังอย่างเพียงพอและจริงจัง

1.1 ความหมายของทักษะการฟัง

สายฝน ทรงเสียงไชย (2544, หน้า 15) ได้สรุปความหมายของการฟังไว้ว่า การฟังคือปัจจัย ป้อนเข้า เมื่อผู้ฟังเข้าใจก็จะสามารถแสดงออกทางคำพูดได้ ประสิทธิภาพของการฟังนั้นขึ้นอยู่กับ ความสนใจและความตั้งใจของผู้ฟัง ผู้ฟังจะต้องใช้ความสามารถในการเรียบเรียง ตีความ และ ประสพการณ์เดิมของผู้ฟัง เพื่อจะได้เข้าใจความหมายของผู้พูดอย่างชัดเจน

นพเก้า ณ พัทลุง (2548, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของทักษะการฟัง หมายถึง ความสามารถในการจับประเด็นใจความหลักจากสิ่งที่ฟังได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนซึ่งเป็นกระบวนการที่ สลับซับซ้อน เพราะผู้เรียนต้องเข้าใจสาระสำคัญจากสิ่งที่พูดอารมณ์และความคิดเห็นของผู้พูดและสามารถตอบสนองระบุมความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดหรือบริบทของการพูดได้

Howatt and Dakin (1974) ได้ให้ความหมายการฟังว่าหมายถึง ความสามารถในการระบุและเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูด ซึ่งเกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจสำเนียงหรือการออกเสียง ไวยากรณ์และคำศัพท์ และการเข้าใจความหมายของผู้พูดและผู้ฟังสามารถทำทักษะทั้ง 4 ด้านนี้ไปพร้อม ๆ กัน

Wolvin และ Coakley (1996) กล่าวว่า การฟัง (Listening) หมายถึง กระบวนการรับรู้ การมีส่วนร่วม และการกำหนดความหมายจากสิ่งกระตุ้นทางเสียง (Aural Stimuli) ซึ่งการฟังเป็นทักษะการแก้ไขปัญหาและมีความซับซ้อน นอกจากการรับรู้เสียงซึ่งเป็นพื้นฐานการฟังแล้ว การฟังจำเป็นต้องมีความเข้าใจในความหมาย

Anderson และ Lynch (1998) กล่าวถึงการฟังที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสาร คือ การให้ผู้เรียนฟังแล้วสามารถตอบโต้ได้มากกว่าการฟังฝ่ายเดียวและไม่มีปฏิริยาใด ๆ ออกไป

Harmer (2007) กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการฟังว่าเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่ กระบวนการพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ ของผู้เรียนภาษา ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการออกเสียง การพูด ประโยคโดยใช้เสียงสูงต่ำ และการออกเสียงแต่ละคำในการเชื่อมประโยคเข้าด้วยกัน เนื่องจากความสำเร็จ การในการพูดสื่อสารไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการพูดเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการฟังด้วย ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Morley (1999) และ Rost (2002) ที่ว่า การฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาที่สอง ผู้สอนควรจัดประสบการณ์ เรียนรู้ให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกทักษะการฟังในชั้นเรียน และส่งเสริมการฟังนอกชั้นเรียน เช่น การดู ภาพยนตร์ การฟังเพลง เพื่อให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับภาษา และพัฒนาทักษะการฟังให้มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ทักษะการฟัง หมายถึง ความสามารถในการรับข้อมูลที่ได้จากผู้พูด และแปลงข้อมูล ผ่านกระบวนการสื่อสารของการตีความหมาย การจดจำ การคิดเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งผู้รับสารมีความรู้ทางภาษาศาสตร์ มีความสามารถในการแยกแยะ มีความเข้าใจการออกเสียงไวยากรณ์ คำศัพท์ของผู้พูด พร้อมจับใจความ และความรู้ที่ไม่ใช่ภาษาศาสตร์ เช่น บริบท สังคม วัฒนธรรม ความรู้เดิม และประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่ได้ฟัง นอกจากนี้การฟังยังรวมไปถึงความสามารถให้ ความคิดเห็นแก่ผู้พูด การถามคำถามที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกับสิ่งที่ได้ฟังอย่างมีความหมาย

1.2 องค์ประกอบของทักษะการฟัง

Rost & Rost (1991, pp. 235-268) กล่าวว่า การฟังที่ประสบผลสำเร็จ ผู้ฟังต้องมีทักษะ 3 ทักษะ คือ

1. ทักษะในการรับรู้ (Perception Skills) คือความสามารถในการแยกแยะเสียงที่ได้ยิน ออกมาเป็นคำ และความสามารถในการจดจำคำที่ได้ยิน
2. ทักษะในการวิเคราะห์ความ (Analysis Skills) คือ ความสามารถในการแยกแยะรูปแบบ ไวยากรณ์ของเสียงที่ได้ยิน
3. ทักษะในการสังเคราะห์ความ (Synthesis Skills) คือ ความสามารถในการเชื่อมต่อ ระหว่าง ความหมายในตัวภาษากับน้ำเสียง และท่าทางของผู้พูด โดยใช้ประสบการณ์เดิมของผู้ฟัง

เล็มเล็ช (Lemlech, 1994, p. 262) อธิบายว่าการฟังประกอบด้วย 3 ระดับ ได้แก่

1. การตีความ (Auding) เป็นการฟังระดับสูง ผู้ฟังสามารถรับรู้สิ่งที่พูดและสามารถคิด วิเคราะห์ วิจารณ์สิ่งที่ฟังได้

2. การฟัง (Listening) เป็นการฟังระดับรองลงมา ผู้ฟังสามารถบอกและจำแนกเสียงที่ได้ยิน

3. การได้ยิน (Hearing) เป็นการฟังระดับต่ำสุด ผู้ฟังสามารถรับเสียงต่าง ๆ ได้จึงสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ในการฟังซึ่งประกอบด้วย การได้ยิน การฟัง การแปลหรือตีความ และการตอบ มีความสำคัญและเกี่ยวเนื่องกัน เพราะต้องผสมผสานกันไปในทุกกระบวนการ

Anderson and Lynch (1998) ได้แบ่งแยกระหว่างการฟังแบบมีปฏิสัมพันธ์ (Reciprocal Listening) และการฟังแบบไม่มีปฏิสัมพันธ์ (Non-reciprocal Listening) กล่าวคือ การฟังแบบมีปฏิสัมพันธ์ หมายถึง กิจกรรมการฟังที่ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้พูดและเจรจาความหมายของเนื้อหาที่ฟัง ส่วนการฟังแบบไม่มีปฏิสัมพันธ์ คือ การรับฟังข่าวสารทางเดียว เช่น การฟังเพลงข่าวสารทางสื่อวิทยุ เป็นต้น ซึ่ง Anderson และ Lynch (1998) อธิบายว่าความเข้าใจในการฟังมีความซับซ้อน โดยผู้เรียนบูรณาการทักษะต่าง ๆ เข้าด้วยกันในขณะที่ฟัง และนอกจากจะต้องมีความรู้ทางภาษาศาสตร์ในการจำแนกเสียง คำศัพท์ โครงสร้างประโยค และการโต้ตอบอย่างเหมาะสมแล้ว ผู้ฟังจำเป็นต้องใช้ความรู้ที่ไม่ใช่ทางภาษาศาสตร์ คือ มีจุดประสงค์ในการฟัง มีความรู้และทักษะ ทางสังคมวัฒนธรรม และมีความรู้ภูมิหลังที่เหมาะสม และได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะการฟัง ว่า สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) การฟังแบบสองทาง (Bidirectional Listening) หมายถึง การฟังเพื่อสื่อสารสองทางระหว่างผู้พูดและผู้ฟังโดยตรงทั้งแบบเผชิญหน้าและไม่เผชิญหน้า เช่น การพูดทาง โทรศัพท์ การสนทนา 2) การฟังแบบสื่อสารทางเดียว (Unidirectional Listening) เป็น การฟังที่รับเฉพาะ ข้อมูลป้อนเข้าอย่างเดียว เช่น การฟังเพลง ฟังบรรยาย การชมภาพยนตร์ และ 3) การฟังแบบสื่อสารโต้ตอบหลายทาง (Auto directional Listening) เป็นการสื่อสารที่ผู้พูดและผู้ฟังมี ปฏิกริยาโต้ตอบซึ่งกันและกันครบถ้วน เช่น การสนทนาตอบโต้ ได้ว่าที่ อย่างไรก็ตาม การฟังยังสามารถแบ่งตามหน้าที่ของการฟัง ได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) การฟังแบบแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร (Transactional Listening) หมายถึง การฟัง ที่เน้นการรับข้อมูลข่าวสาร เช่น การบรรยาย การบอก เส้นทาง การฟังคำสั่ง และ 2) การฟังแบบมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Interactional Listening) เป็นการ ฟังเพื่อการสื่อสารที่เน้นตัวบุคคลในด้านการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและปฏิกริยาต่าง ๆ มากกว่าการให้ข้อมูลข่าวสาร

1.3 แนวทางการสอนทักษะการฟัง

Mendelsohn (1998) ได้กล่าวว่า ช่องว่างระหว่างความสนใจของนักวิจัยด้านการฟังและผู้เรียนในชั้นเรียน ก็คือ ตำรา เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการฟังในห้องเรียนมีบทบาทเพียง เล็กน้อยในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านอภิปัญญาในการสร้างจิตใต้สำนึกในกระบวนการฟังของ

ผู้เรียน ผู้สอนต้องไม่ใช่แค่สอนให้ผู้เรียนเรียนรู้ว่าจะฟังอย่างไรเท่านั้น (How to Listen) แต่ต้องเน้นการฝึกการฟังจากเนื้อหาที่ผู้เรียนได้รับ ไปสู่กระบวนการและความรับผิดชอบในการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้เรียนที่สามารถกำกับตนเองได้ (Self-Regulated Learners) กล่าวคือ ผู้เรียนควรมีการตรวจสอบความเข้าใจระหว่างการฟัง ในระหว่างการทำกิจกรรมการฟังด้วยตัวเองและตัดสินใจว่าตนจะใช้กลยุทธ์อะไรในการฟัง ซึ่งจำเป็นต้องประเมินและตรวจสอบความถูกต้องของกลยุทธ์ที่ใช้และคำตอบที่ได้อย่างต่อเนื่อง สิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนควรพิจารณาในการสอนทักษะการฟังมี 2 ประการ คือสถานการณ์ในการฟัง สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดการฟังภาษาอังกฤษได้นั้น ควรเป็นสถานการณ์ของการฟังที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง สถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองในห้องเรียน ซึ่งอาจเป็นการฟังคำสั่งครู การฟังเพื่อนสนทนา การฟังบทสนทนาจากบทเรียน การฟังโทรศัพท์ การฟังรายการวิทยุ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ กิจกรรมในการสอนฟัง ซึ่งแบ่งเป็น 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมนำเข้าสู่การฟัง (Pre-listening) กิจกรรมระหว่างการฟัง หรือ ขณะที่สอนฟัง (While-listening) กิจกรรมหลังการฟัง (Post-listening) แต่ละกิจกรรมอาจใช้เทคนิค ดังนี้

1. กิจกรรมนำเข้าสู่การฟัง (Pre-listening) การที่ผู้เรียนจะฟังสารได้อย่างเข้าใจควรต้องมีข้อมูลบางส่วนเกี่ยวกับสารที่ได้รับฟัง โดยครูผู้สอนอาจใช้กิจกรรมนำให้ผู้เรียนได้มีข้อมูลบางส่วน เพื่อช่วยสร้างความเข้าใจในบริบท ก่อนการรับฟังสารที่กำหนดให้ เช่น การใช้รูปภาพ อาจให้ผู้เรียนดูรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะได้ฟัง สนทนา หรือ อภิปราย หรือ หาคำตอบเกี่ยวกับภาพนั้น ๆ การเขียนรายการคำศัพท์ อาจให้ผู้เรียนจัดทำรายการคำศัพท์เดิมที่รู้จัก โดยใช้วิธีการเขียนบันทึกคำศัพท์ที่ได้ยินขณะรับฟังสาร หรือการขีดเส้นใต้ หรือวงกลมล้อมรอบคำศัพท์ในสารที่อ่านและรับฟังไปพร้อม ๆ กันการอ่านคำถามเกี่ยวกับเรื่อง อาจให้ผู้เรียนอ่านคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในสารที่จะได้รับฟัง เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบแนวทางว่าจะได้รับฟังเกี่ยวกับเรื่องใด เป็นการเตรียมตัวล่วงหน้าเกี่ยวกับข้อมูลประกอบการรับฟัง และค้นหาคำตอบที่จะได้จากการฟังสารนั้น ๆ การทบทวนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง อาจทบทวนคำศัพท์จากความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว ซึ่งจะปรากฏอีกในสารที่จะได้รับฟัง เป็นการช่วยทบทวนข้อมูลส่วนหนึ่งของสารที่จะได้เรียนรู้ใหม่จากการฟัง

2. กิจกรรมระหว่างการฟัง หรือ กิจกรรมขณะที่สอนฟัง (While-listening) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในขณะที่รับฟังสารนั้น กิจกรรมที่มีใช้ทดสอบการฟัง แต่เป็นการ “ฝึกทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ” กิจกรรมระหว่างการฟังนี้ ไม่ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติทักษะอื่น ๆ เช่น อ่าน หรือ เขียน หรือ พูดมากนัก 3. กิจกรรมหลังการฟัง (Post-listening) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษา

ภายหลังที่ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมระหว่างการฟังแล้ว เช่น อาจฝึกทักษะการเขียนสำหรับผู้เรียนระดับต้น โดยให้เขียนตามคำบอก (Dictation) ประโยคที่ได้ฟังมาแล้วเป็นการตรวจสอบความรู้ ความถูกต้องของการเขียนคำศัพท์ สำนวน โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคนั้น หรือฝึกทักษะ

การพูดสำหรับผู้เรียนระดับสูง โดยการให้อภิปรายเกี่ยวกับสารที่ได้ฟัง หรืออภิปรายเกี่ยวกับอารมณ์หรือเจตคติของผู้พูด เป็นต้น

1.4 กิจกรรมส่งเสริมทักษะการฟัง

ปราณี ณะชานันท์ (2547 อ้างถึงใน Dueannapa Goson, 2553, 11 กันยายน) ได้เสนอแนะกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการฟังไว้ดังนี้

1. การเขียนตามคำบอก ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะในการพัฒนาการ รับรู้เสียงของภาษา และอาจเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานได้ เช่น ผู้สอนอาจออกเสียงให้ผู้เรียน 1) ฟังแล้วเรียงรูปภาพ 2) ฟังแล้ววาดภาพ 3) ฟังแล้วจับคู่ภาพกับประโยคที่ได้ฟัง หรือ 4) ฟังแล้วปฏิบัติ ตาม ผู้สอนพูดประโยคคำสั่งให้ผู้เรียนฟัง ผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้ฟังแต่ละประโยค เป็นต้น

2. การเล่าเรื่อง ถือเป็นวิธีที่ดีที่จะช่วยส่งเสริมการฟัง โดยเฉพาะเมื่อผู้สอนสามารถรวมภาษาในเรื่องให้กลมกลืนไปกับเนื้อหาที่เรียน สำหรับเรื่องที่จะนำมาใช้สำหรับฝึกการฟัง ผู้สอนอาจจำเรื่องมาเล่าให้ผู้เรียนฟัง อ่านให้ฟัง หรือเปิดเทปให้ฟัง หากเป็นเรื่องที่ผู้สอนจำมาก็เป็นการ ง่ายมากที่จะพูดโต้ตอบกับผู้เรียน แต่ผู้สอนต้องระวังมาให้กิจกรรมนั้น ๆ จบด้วยการที่ผู้สอนเป็น ศูนย์กลาง ดังนั้นระหว่างกิจกรรม ผู้สอนควรตั้งผู้เรียนเข้ามาร่วมด้วยให้มากที่สุด อย่างไรก็ตามการ ให้ผู้เรียนฟังเรื่องจากไฟล์เสียง มีข้อดีที่สำคัญบางประการ คือ ผู้เรียนสามารถได้ยินเสียงผู้คนต่าง ๆ มากมายที่หลากหลาย และสามารถฟังซ้ำนอกชั้นเรียนได้

1.5 การวัดและประเมินผลทักษะการฟัง

ในการประเมินแนวทางและผลลัพธ์ของการฟังนั้น ผู้เรียนจะต้องประเมินผลของการ ตัดสินใจในระหว่างการฟัง ผู้สอนสามารถกระตุ้นการประเมินตนเองและการสะท้อนความรู้สึก ของ ผู้เรียนด้วยการขอให้ผู้เรียนประเมินประสิทธิผลของกลยุทธ์ที่ใช้ ซึ่งอาจตรวจสอบโดยการ อภิปราย กลุ่มที่เกี่ยวกับแนวทางที่นักเรียนแต่ละคนนำมาใช้วิธีนี้สามารถกระตุ้นการสะท้อนและ การ ประเมินผลที่ได้ผลอย่างมาก ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นให้แบ่งปันวิธีการของแต่ละคนที่นำไปสู่ ความสำเร็จในการฟัง เช่น ผู้เรียนคนหนึ่งบอกเล่าวิธีการเดาความหมาย หรือ อนุมานศัพท์ใหม่ที่ได้ ยิน หรือ บางคนอาจมีกลยุทธ์ในการฟังเฉพาะตนที่ทำให้ตนเข้าใจสิ่งที่ได้ยินได้ดีขึ้น นอกจากนี้ผู้สอน อาจทำรายการตรวจสอบ (Checklist) ที่ช่วยส่งเสริมทักษะการฟัง เพื่อช่วยนักเรียนในการ วางแผน ติดตามและประเมินผลอย่างมีสติทั้งก่อนและหลังการฟังเพลงครูสามารถพัฒนารายการ ตรวจสอบ ประสิทธิภาพ (Vandergrift, 2002) ข้อควรปฏิบัติเช่นนี้ช่วยให้นักเรียนเตรียมตัวฟัง และ ประเมินผล งานของพวกเขา

สรุปได้ว่า การสื่อสารในชีวิตประจำวันนั้น การฟังนับว่าเป็นทักษะของรับสารที่สำคัญ ทักษะหนึ่ง เป็นทักษะที่ใช้กันมาก และ การฟังเป็นทักษะแรกที่มีความสำคัญสำหรับภาษาอังกฤษ เพื่อ

การสื่อสาร เป็นทักษะแรกที่ต้องทำการสอนเพราะผู้พูดจะต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะสามารถพูดโต้ตอบ อ่านหรือเขียนได้ ทักษะการฟังจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ ดังนั้นในการเรียนการสอนนักเรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะการฟังอย่างเพียงพอและจริงจัง ครูผู้สอนควรมีความรู้และเทคนิคในการสอนทักษะการฟังอย่างไร จึงจะสามารถจัดการ เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้อย่างแท้จริง ซึ่งการจัดกิจกรรมในการสอนฟังโดยทั่วไปแบ่งเป็น 3 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมเข้าสู่การฟัง (Pre-listening) 2) กิจกรรมระหว่างการฟัง หรือ ขณะที่สอนฟัง (While-listening) และ 3) กิจกรรมหลังการฟัง (Post-listening)

2. ทักษะการพูด

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เป็นทักษะที่ ทุกคนมุ่งหวังที่จะให้ประสบความสำเร็จ เพราะ การเรียนภาษาใด ๆ ก็ตามหากสามารถสื่อสารด้วยการพูด สนทนาในชีวิตประจำวันได้ ถือว่าเป็นการ ใช้ประโยชน์จากการเรียนภาษานั้น ๆ ได้อย่างแท้จริง

2.1 ความหมายของทักษะการพูด

อวยชัย ผกามาศ (2542, หน้า 1-2) ได้ให้ความหมายว่า การพูด คือการสื่อสาร ทางความคิด ประสบการณ์และความต้องการของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง เพื่อสื่อความหมายให้ผู้ฟังเกิดความ เข้าใจ โดยใช้น้ำเสียง ภาษาและกริยาท่าทางได้อย่างถูกต้องตามจรรยาบรรณ และประเพณีนิยม ของสังคม ให้ผู้ฟังรับรู้และได้ยืนยันว่าไม่เปิดช่อง

ชัยยา เปรมภักดิ์ (2543, หน้า 18) ได้ให้ความหมายการพูดไว้ว่า คือการถ่ายทอดความรู้สึนึกคิด ข่าวสาร โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง หรือกริยาอาการ โดยต้องมีความรู้เกี่ยวกับเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ และวัฒนธรรม ผู้พูดจะต้องใช้กลวิธีในการพูดที่ทำให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขวัญฤทัย เชิดชู (2550, หน้า 14) สรุปความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษว่า เป็นความสามารถในการ พูดสื่อสารด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางคำพูดระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งได้แก่ ผู้พูดและผู้ฟัง ซึ่งเป็นการแสดงเจตนาของผู้พูดในการสื่อสาร โดยที่ผู้พูดจะต้องมีความสามารถในการคาดคะเน ความรู้ และความรู้สึกของผู้ฟัง ที่สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจในข้อมูลที่ต้องการสื่อสารได้ และคำพูด นั้นจะต้องมีความถูกต้องทางด้านกฎเกณฑ์ของภาษา และมีความเหมาะสมกับสถานการณ์และเป็น ที่ยอมรับของเจ้าของภาษา ทายาลัยศิลป์

Allen and Valette (1997, p. 120) กล่าวว่า การพูดเพื่อการสื่อสารไม่ได้เป็นแค่การออกเสียงคำ และการ ออกเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคเท่านั้น แต่เป็นการพูดตามหน้าที่ของภาษา กล่าวคือเป็นการทำให้ ผู้อื่นเข้าใจถึงจุดประสงค์ในสิ่งที่ตนพูด และการพูดของผู้พูดที่มีความสามารถในระดับที่สูงขึ้นไป ต้องสามารถเลือกใช้สำนวนภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาอีกด้วย

Widdowson (1989, pp. 37-128) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ว่าเป็นกิจกรรมการสื่อสารที่จะมีชีวิตชีวาได้โดยการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งมีทั้ง โดยการพูดอย่างมีปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้า (Face to Face Interaction) โดยผ่านทางคำพูดและโดย การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร โดย Widdowson กล่าวว่า ตนได้รับข่าวสาร โดยการรับสารและการ ส่งสาร ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษนั้นเกี่ยวข้องกับน้ำเสียง และท่วงท่าของร่างกาย

Littlewood (1995, pp. 17-18) ให้ความหมายของ ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษว่า เป็นกิจกรรม ที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างบุคคลสองคนขึ้นไป ซึ่งได้แก่ ผู้พูดและผู้ฟัง โดยที่ผู้พูด คาดคะเนความรู้และความรู้สึกของผู้ฟัง เพื่อที่จะเลือกใช้ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษให้ เหมาะสมกับบริบทของการใช้ภาษาอังกฤษ

สรุปได้ว่า ทักษะการพูด หมายถึง ความสามารถในการนำคำมาร้อยเรียงเป็นถ้อยคำ หรือ การแสดงกิริยาท่าทางเพื่อสะท้อนความคิดเห็น และ ความรู้สึก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป การพูดที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้พูดจะต้องสามารถเลือกใช้คำศัพท์ น้ำเสียง ไวยากรณ์ และภาษาท่วงท่า เพื่อประกอบการพูดให้สอดคล้องได้อย่างเหมาะสมถูกต้องกับ สถานการณ์ต่าง ๆ และวัฒนธรรมตลอดจนประเพณีนิยมของสังคม

2.2 องค์ประกอบของทักษะการพูด

การพูดเป็นการสื่อสารระหว่างผู้พูดหรือผู้ส่งสารกับผู้ฟัง แต่หากต้องการพูดเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพแล้วนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพูด โดยทั่วไปแล้วการพูดจะ ประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 6 ส่วน (เพียร์สคัตตี ศรีทอง, 2537) ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้พูด ได้แก่ เสียง บุคลิกภาพ ภูมิปัญญา สมรรถภาพทางจิตใจ
2. ผู้ฟัง ได้แก่ จำนวนผู้ฟัง วัยเพศ การศึกษา อาชีพ ความเชื่อ ทศนคติ และความต้องการ ของผู้ฟัง
3. ความรู้ ความคิด และทัศนคติ ผู้พูดต้องใฝ่ เรียนรู้อยู่เสมอ ด้วยการอ่านหนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ วารสาร ตลอดจนต้องติดตามข่าวสารการเคลื่อนไหวต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
4. เนื้อหาสาระ เนื้อหาสาระหรือเรื่องราวที่พูดต้องเป็นเรื่องที่ผู้พูดมีความรู้มีประสบการณ์ หรือถนัดเหมาะสมกับผู้ฟัง โอกาส และ สถานการณ์ มีการเตรียมสาร โดยการรวบรวมให้รอบด้าน เลือกสรรที่เป็นประโยชน์ และมาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ
5. สำนวน ผู้พูดจะต้องเข้าใจความหมายของสำนวนนั้นเป็นอย่างดี และต้องเลือกใช้ให้ เหมาะสมกับความหมายที่ต้องการสื่อ เหมาะสมกับผู้ฟัง และเหมาะสมกับโอกาส เป็นต้น

6. น้ำเสียงและอากัปกิริยา เช่น การใช้น้ำเสียงที่ดี ควรใช้เสียงที่มี 1) ความดัง 2) ความถูกต้องชัดเจน 3) ความเร็ว ทั้งนี้อัตราการพูดที่เหมาะสมสำหรับการฟังคือ 120-180 คำต่อนาที และ 4) การใช้ระดับเสียงสูง

2.3 แนวทางการสอนทักษะการพูด

ทักษะการพูดเป็นทักษะการออกเสียงคำ วลี หรือ ประโยค ซึ่งแสดงออกด้วยการเล่า อธิบาย สนทนา โต้ตอบกับบุคคลต่าง ๆ หรือแสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง

Scott (1981, p. 45) ได้นำเสนอขั้นตอนการสอนพูดไว้ดังนี้

1. ขึ้นบอกรัตถุประสงค์ ผู้สอนควรจะบอกให้ผู้เรียนรู้อะไรที่จะเรียน
2. ขึ้นเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาควรจะอยู่ในรูปบริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกต ลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูดซึ่งจะต้องขึ้นอยู่กับบริบท เช่น ผู้พูดเป็นใคร มีความสัมพันธ์กับคู่สนทนาอย่างไร ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไร สิ่งที่พูด สถานที่พูดและเนื้อหาที่พูดมีอะไรบ้าง

3. ขึ้นการฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหา อาจจะฝึกพูดพร้อม ๆ กันหรือฝึกเป็นคู่ ผู้สอนควรให้ผู้ฟังได้ยินได้ฟังสำนวนภาษาหลาย ๆ แบบและ เป็นสำนวนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริงและควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระใกล้เคียงกับ สถานการณ์ที่เป็นจริง

2.4 ขั้นตอนการสอนทักษะการพูด

การสอนทักษะการพูดมีขั้นตอน ดังนี้

1. ครูอธิบายสถานการณ์ที่ต้องฝึกให้นักเรียนพูดและให้นักเรียนฟังจนกว่าเข้าใจว่าต้อง ทำท่าทางอย่างไร

2. ครูพูดสนทนาให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง
3. นักเรียนฝึกสนทนาพร้อมกันทั้งชั้น
4. นักเรียนฝึกพูดสนทนาภายในกลุ่ม
5. ให้นักเรียนอ่านบทสนทนาพร้อมกันเป็นกลุ่มและรายบุคคล

2.5 กิจกรรมส่งเสริมทักษะการพูด

ในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารนั้น นักเรียนจะต้องสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีวัตถุประสงค์จะพูดอะไรกับใคร ที่ไหนและอย่างไร ผู้สอนต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกทางภาษาโดยใช้สถานการณ์ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความสามารถในการสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ไม่ควรยึดความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541, หน้า 105)

การจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น ผู้สอนควรระลึกเสมอว่าผู้เรียนแทบจะไม่มีโอกาสได้พูดภาษาอังกฤษ นอกห้องเรียนเลย ผู้สอนจึงต้องพยายามเป็นอย่างมากที่ออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึก มากที่สุดในห้องเรียน การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการฝึกพูดถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ ผู้สอนจึงตรวจจัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้เรียนกล้าพูด ไม่กลัวว่าจะพูดผิด ผู้สอนและเพื่อนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ ซึ่งหลักการในการจัดกิจกรรมมีดังนี้

1. จัดหาสื่อในการฝึกพูดผู้สอนต้องจัดหาสื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดให้มากที่สุด สื่อในที่นี้ไม่จำเป็นต้องลงทุนมากมาย ผู้สอนอาจใช้สิ่งของที่มีอยู่แล้ว เช่น แท่งไม้หลาย ๆ สี เทปรีดิว กระดาษสีที่มีลักษณะต่าง ๆ เช่น สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมและวงกลม สิ่งหนึ่งที่ผู้สอนสามารถจัดหาได้ คือ รูปภาพ โดยผู้สอนสามารถเก็บรวบรวมรูปภาพต่าง ๆ ที่มีสีสันสวยงามจากปฏิทิน ภาพถ่าย หรือ ภาพจากอินเทอร์เน็ตแล้วนำมาออกแบบกิจกรรมการพูดที่ตรงตามความสนใจของผู้เรียน

2. การใช้กิจกรรมคู่และกลุ่ม ผู้เรียนเริ่มเรียนภาษาที่ 2 จะมีความวิตกกังวลในการพูด โดยเฉพาะการยืนพูดหน้าชั้นคนเดียว การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมคู่หรือกิจกรรมกลุ่มจึงเป็นการลดความวิตกกังวลของนักเรียน นอกจากนั้นยังทำให้ผู้เรียน เกิดความสนุกสนาน กระตือรือร้นและเกิดแรงจูงใจที่อยากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรม การทำ กิจกรรมร่วมกันทำให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นอิสระ ไม่ต้องมีผู้สอนยืนอยู่หน้าชั้นเรียนคอยควบคุม พฤติกรรมอยู่ตลอดเวลา นอกจากนั้นการทำกิจกรรมคู่และกลุ่มยังทำลายความสามารถของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์และเกิดทักษะในการคิดแก้ปัญหาขณะทำกิจกรรม

2.6 การจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจ

เคล็ดลับที่ทำให้นักเรียนสนใจกิจกรรมมีดังนี้

1. ออกแบบภาระงานให้ชัดเจน ผู้สอนอาจพิมพ์ขึ้นในการปฏิบัติภาระงานแจกนักเรียน หรือ เขียนลงบนกระดานหรือแผ่นใส

2. เริ่มที่กิจกรรมคู่ก่อน เมื่อผู้เรียนคุ้นเคยกับกิจกรรมโดยสังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมได้ รวดเร็วและเสียบจึงเปลี่ยนเป็นกิจกรรมกลุ่ม

3. ก่อนที่ลงมือปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ผู้สอนควรชี้แจงวิธีการเข้ากลุ่มซึ่งเทคนิคการจัดกลุ่มมีหลายเทคนิค ผู้สอนสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมแต่ต้องชี้แจงหรืออธิบายก่อนว่าจะใช้การจัดกลุ่มแบบใด เช่น ให้นักเรียนนับ 1 2 3 แล้วเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่นับเหมือนกัน

4. กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้ชัดเจน ก่อนลงมือปฏิบัติกิจกรรมครูต้องบอกให้ผู้เรียนรู้ว่ากิจกรรมนั้น ๆ ใช้เวลายาวนานี่

5. ให้คำแนะนำช่วยเหลือและอธิบายวิธีการปฏิบัติกิจกรรมให้ชัดเจนก่อนปฏิบัติกิจกรรม ผู้สอนต้องชี้แจงจุดประสงค์ และขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติกิจกรรม ในขณะที่ผู้เรียนปฏิบัติ

กิจกรรม ครูต้องเดินให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาเมื่อผู้สอนใช้กิจกรรมคู่และกลุ่มเป็นประจำจะทำให้ผู้เรียน สามารถใช้กลวิธีการพูดได้ด้วยตนเองส่งผลให้ทักษะการพูดของนักเรียนได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ

3. การจัดห้องเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการฝึกพูด การจัดห้องเรียนแบบเก่าที่นักเรียนหันหน้าเข้าหากระดานถือว่าเป็นอุปสรรคต่อการฝึกพูด ครูจึงต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสะดวกในการฝึกพูด

4. กิจกรรม ภาระงาน และสื่อ ผู้สอนสามารถออกแบบงาน (Task) หรือแบบฝึกหัด (exercise) ประกอบสื่อที่สามารถพัฒนาเองได้ ลักษณะของภาระงานเพื่อพัฒนาทักษะการพูด เช่น การสนทนาและสัมภาษณ์ (Conversation and Interview) ทำความเข้าใจสิ่งที่คู่สนทนาพูดทั้งหมดที่ กล่าวมาต้องทำไปพร้อม ๆ กันในทันทีไม่มีเวลาเตรียมตัว จึงเป็นการยากสำหรับผู้ที่เรียนภาษาใหม่

2.6 การวัดและประเมินผลทักษะการพูด

การวัดและประเมินผลผลการพูดภาษาอังกฤษ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถของ นักเรียน สามารถทำได้หลายวิธีและสามารถดำเนินการได้ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ทั้งนี้ควรให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียนด้วย มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอไว้ดังนี้

1. ความสามารถด้านการพูด Harris (1974, p. 81-82) กล่าวว่า ความสามารถด้านการพูด หมายถึง ความสามารถในการนำองค์ประกอบ 5 ประการ คือ 1) การออกเสียง (Pronunciation) 2) ไวยากรณ์ (Grammar) 3) คำศัพท์ (Vocabulary) 4) ความคล่องแคล่ว (Fluency) และ 5) ความเข้าใจ (Comprehension) 2. เกณฑ์วัดความสามารถด้านการพูด เกณฑ์ในการทดสอบความสามารถด้านการพูดไว้หลายแบบ เช่น แบบทดสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเอง หรือใช้ต้นแบบด้วยมาตรฐานวัดระดับโลก ที่เรียกว่า The EF Standard English Test (EFSET) ผลคะแนนของผู้เข้ารับการทดสอบจะถูกคำนวณโดยอ้างอิงกับแบบทดสอบมาตรฐานตามกรอบมาตรฐาน ความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล (The Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) เกณฑ์การวัดผลความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษที่จัดทำโดยสถาบันภาษานานาชาติ เช่น มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (Cambridge University) หรือ มหาวิทยาลัยออกฟอร์ด (Oxford University) หรือผู้สอนอาจใช้เกณฑ์ที่จัดทำขึ้นโดยอ้างอิงจากเกณฑ์วัดความสามารถของนักการศึกษาต่าง ๆ เช่น ระบบ Clark ที่พัฒนาโดย Clark (1972) ซึ่งเป็นระบบหนึ่งในการให้คะแนนวัดความสามารถด้านการพูด แบ่งเป็น 4 ระดับในแต่ละด้าน ดังนี้

การออกเสียง (Pronunciation) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับที่ 1 พูดยังไม่ได้ และโต้ตอบยังไม่ได้ ระดับที่ 2 ออกเสียงผิด ๆ และพูดเข้าใจยาก ระดับที่ 3 ออกเสียงผิดเป็นบางครั้งคราว และ ระดับที่ 4 ออกเสียงถูกต้องพูดได้

คำศัพท์ (Vocabulary) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับที่ 1 ใช้คำศัพท์ผิดและโต้ตอบไม่ได้ ระดับที่ 2 ใช้คำศัพท์ผิดบ่อย ๆ แต่ใช้ศัพท์ในสถานการณ์ได้ ระดับที่ 3 สื่อความหมายได้เป็นส่วนใหญ่ ใช้คำศัพท์ได้เหมาะสม และระดับที่ 4 ใช้คำศัพท์ได้เหมาะสมในทุกสถานการณ์

ไวยากรณ์ (Grammar)

แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับที่ 1 ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิด ไม่สามารถสื่อสารได้ ระดับที่ 2 ใช้ไวยากรณ์เบื้องต้นผิด วลีถูกต้องบ้าง ระดับที่ 3 ใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ได้ ถูกต้องแต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย และระดับที่ 4 ไม่มีข้อผิดพลาด ทั้งในการใช้คำศัพท์หรือโครงสร้าง

ความคล่องแคล่ว (Fluency) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับที่ 1 พูดแล้วหยุดนาน พูดไม่จบประโยคหรือโต้ตอบไม่ได้ ระดับที่ 2 พูด ๆ แล้วพูดต่อไม่ได้ พยายามพูดต่อไปโดยเริ่มต้นใหม่ ระดับที่ 3 สนทนาเป็นธรรมชาติและต่อเนื่อง แม้บางครั้งยังติดตะกุกตะกัก และระดับที่ 4 บทสนทนาเป็นธรรมชาติ หยุดได้ถูกจังหวะ มีความต่อเนื่องของการสนทนาเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปว่า ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเป็นหนึ่งในทักษะจำเป็นที่ผู้สอนควรมุ่งพัฒนาให้เกิดแก่ผู้เรียน โดยมุ่งเน้นในด้านการออกเสียงคำ วลี หรือประโยคอย่างคล่องแคล่ว ถูกต้องและเหมาะสมต่อสถานการณ์นั้น ๆ ผ่านการฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริงด้วยกิจกรรมการเล่า อธิบาย สนทนา โต้ตอบกับบุคคลต่าง ๆ หรือแสดงความรู้สึกนึกคิดของตน ในการทดสอบ ทักษะทางการพูดภาษาอังกฤษสามารถทำได้โดยใช้เกณฑ์ในการทดสอบความสามารถด้านการพูด ซึ่งมีอยู่หลายแบบ เช่น แบบทดสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเอง หรือใช้ต้นแบบด้วยมาตรฐานวัดระดับโลก แล้วนำผลคะแนนของผู้เข้ารับการทดสอบมาเทียบเคียงกับแบบทดสอบมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล หรือเกณฑ์การวัดผลความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษที่จัดทำโดยสถาบันภาษานานาชาติต่าง ๆ เป็นต้น

3. ทักษะการอ่าน

3.1 ความหมาย

รพีพรรณ กิตา (2543, หน้า 37-38) กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจหมายถึงความสามารถในการเข้าใจความหมายตรงตามที่ต้องการ และสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ที่อ่านได้ ตลอดจนประเมินความคิดที่ได้จากการอ่าน ซึ่งเป็นกระบวนการทางความคิดที่จำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้สอนต้องแสวงหาแนวทางที่ดีในการฝึกฝนให้กับนักเรียนเพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านให้ดียิ่งขึ้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2545, หน้า 1364) ให้ความหมายของคำว่า “อ่าน” ว่าหมายถึง ถ้าอ่านออกเสียงด้วย เรียกว่า การอ่านออกเสียง ถ้าไม่ออกเสียง เรียกว่า การอ่านแบบในใจ หรือ หมายถึง สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจหรือตีความ

สุพรรณิ วราทร (2545, หน้า 13) ได้อธิบายความหมายของการอ่าน โดยเปรียบเทียบ การอ่านกับกระบวนการถอดรหัสว่าเป็นปฏิกิริยาอันเป็นผลจากการเห็นสัญลักษณ์หรือข้อความ และเป็น เรื่องเกี่ยวกับทักษะทางความคิด เป็นกระบวนการทางสมองที่ซับซ้อน ประกอบด้วย การเห็นและรับรู้ ข้อความ (Word Perception) การเข้าใจ (Apprehension) และการแปลความหมาย (Interpretation)

ทิพย์สุนทร อนามัยบุตร (2551, หน้า 5) ให้ความหมายว่า การอ่าน คือ การรับสารใน การใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาใด ประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายส่ง สาร ฝ่ายรับ ฝ่ายส่งสารย่อมส่งโดย การพูดหรือ การเขียน ฝ่ายรับสารจึงรับได้โดยการฟังหรือการอ่าน

Anderson, S. R. (1985, p. 372) นิยามการอ่านว่า เป็นกระบวนการค้นหาความหมาย ในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับตัวอักษร โครงสร้างภาษา ไปจนถึงระดับความหมาย การอ่านเพื่อความเข้าใจ เกิดจากปฏิกิริยาสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและโครงสร้างของเรื่อง และความรู้อ่อนของผู้อ่าน ผู้อ่านที่มีความสามารถในการอ่านที่ดีจะสามารถทำนายและอ้างอิงสาระจากการอ่านได้

Goodman (1988, p. 209) กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นการสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับ ผู้เขียน โดยอาศัยมโนภาพและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการเรียนรู้ความหมายโดยรวมของภาษา ซึ่ง ผู้เขียนพยายามสื่อสารให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเหตุการณ์ได้เพื่อที่จะสามารถประมวลความคิดกับ ความหมายของภาษาจนสามารถสื่อสารเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนได้

สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการทางความคิดในการรับสารที่ต้องใช้ความรู้ และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านให้เข้าใจแล้วแปลงตัวอักษร สัญลักษณ์ ภาพออกมาเป็นถ้อยคำและ ความคิดเพื่อให้ได้ความหมาย โดยผู้อ่านจะต้องสามารถตีความและสรุปความในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อ ให้ผู้อ่านได้รับรู้ความสามารถในการอ่านของแต่ละคนไม่เหมือนกัน บางคนอ่านได้รวดเร็วและเข้าใจ ในขณะที่อีกหลายคนอ่านได้ช้าและเกิดอุปสรรคในการอ่าน

3.2 องค์ประกอบของทักษะการอ่าน

การที่ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จในการอ่านหรือเข้าใจเนื้อหาที่อ่านมากนักน้อยเพียงใด นั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการอ่าน โดยมีนักการศึกษาหลายคนได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

การอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง เช่น ความรู้ ความสามารถทางภาษา ประสบการณ์เดิม เป็นต้น นักการศึกษาหลายคนได้สรุปองค์ประกอบสำคัญของการอ่าน ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับระบบการเขียน (Knowledge of the Writing System) ในลักษณะ ที่เป็น ตัวเขียน และตัวพิมพ์ รวมถึงการสะกดคำ การผสมคำ และการอ่านออกเสียง

2. ความรู้เกี่ยวกับตัวภาษา (Knowledge of the Language) ได้แก่ ความรู้เรื่อง รูปแบบ ของคำ การเรียบเรียงคำ โครงสร้าง และไวยากรณ์ภาษา

3. ความสามารถในการตีความ (Ability of Interpretation) หมายถึงความสามารถที่จะเข้าใจจุดมุ่งหมายของบทอ่าน รู้วิธีการอ่าน เรียบเรียงเนื้อหา เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยค และสามารถติดตามความคิดของผู้เขียนได้อีกด้วย

4. ความรู้รอบตัวของผู้อ่าน (Knowledge of the World) หมายถึงความรู้รอบตัวตลอดจนประสบการณ์เดิมต่าง ๆ ของผู้อ่านที่สัมพันธ์กับบทอ่าน ยิ่งมีมากเท่าใดก็จะยิ่งประสบความสำเร็จในการอ่าน ยิ่งผู้อ่านมีประสบการณ์หรือความรู้แตกต่างไปจากผู้เขียนมากเท่าใดก็ย่อมที่จะสร้างความลำบากใจในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากขึ้นเท่านั้น

5. เหตุผลในการอ่าน และวิธีการอ่าน (Reason of Reading and Reading Style) เหตุผลในการอ่านของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไป และเหตุผลหรือความต้องการในการอ่านนี้เองที่มีผลต่อการเลือกวิธีอ่าน ดังนั้น ผู้อ่านจึงต้องทราบว่า ตนเองจะอ่านอะไร อ่านทำไม และจะอ่านอย่างไร

วลัยภรณ์ อาทิตย์เที่ยง (2529) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการอ่านอยู่ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ลักษณะของวัสดุการอ่าน จะต้องไม่ปิดกั้นหรือเป็นกำแพงขวางความเข้าใจในการอ่าน ของผู้เรียนนั่นคือ ใช้ภาษาให้เหมาะสมกับผู้อ่าน ไม่ใช่คำศัพท์ที่แปลกประหลาด คำศัพท์ที่เด็กไม่เคยรู้จัก หรือเป็นคำศัพท์ที่ยาวเกินความสามารถของเด็ก สำหรับหลักภาษาก็ควรใช้แต่สิ่งที่เด็ก คำนึงเคยแล้วประโยคไม่ยาวเกินไปและไม่สลับซับซ้อน

2. ลักษณะของผู้อ่าน ความสามารถในการเข้าใจและตีความสิ่งที่อ่านจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) ระดับสติปัญญา ผู้เรียนแต่ละคนจะมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันไปตามระดับ สติปัญญาของตน เช่น ผู้เรียนบางคนไม่สามารถจดจำรายละเอียดของเนื้อเรื่องได้ บางคนไม่สามารถสรุปเรื่องที่อ่านได้ บางคนไม่เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม และบางคนไม่สามารถแยกแยะ ความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นได้ หรือถ้าทำได้ก็คงต้องใช้เวลาานาน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผู้สอนควรตรวจสอบเพื่อช่วยผู้เรียนในการพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน และจัด ประสบการณ์ให้เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียน 2) ความรู้ในด้านคำศัพท์ และโครงสร้างของภาษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อความเข้าใจ การ สร้างความคิดรวบยอด และการสร้างจินตนาการเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 3) ภูมิหลังในเรื่องความรู้และประสบการณ์ จะช่วยในการผสมผสานความคิดเดิมให้เข้า กับความคิดใหม่ตลอดจน การแปลความ ตีความ ขยายความและการประเมินค่าของสิ่งที่อ่าน 4) ร่างกาย ผู้เรียนที่มีสุขภาพทางกายดีจะมีความสามารถในการเรียนการอ่านได้ดีกว่าผู้เรียนที่มีสุขภาพไม่ดี ซึ่งต้องขาดเรียนบ่อย ๆ ทำให้การเรียนอ่านล่าช้าออกไป นอกจากนี้ สิ่งที่ครูจะต้องคำนึงถึงก็คือสายตาและการได้ยิน 5) อารมณ์ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการอ่านมาก เพราะการอ่านที่ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีสมาธิในการอ่าน ถ้ามีความกังวลใจ หรือมีความกลัวจะมีความรู้สึกต่อต้านอย่างรุนแรง ซึ่ง

จะขัดขวางสมาธิในการอ่านเป็นอย่างมากจนเป็นผลให้ประสบผลสำเร็จในการอ่านน้อยกว่าผู้เรียนที่มีอารมณ์ดีหรือสุขภาพจิตดี

3. สภาพแวดล้อม ผู้เรียนที่อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น สมาชิกในครอบครัวให้ความสำคัญกับการอ่าน มีการส่งเสริมการอ่าน ผู้เรียนก็จะรู้คุณค่าของการอ่านและอ่านได้ดี เพราะได้พบเห็น และมีกิจกรรมการอ่านเป็นประจำ) นอกจากนี้โรงเรียนยังมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการอ่านของ ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ อันจะทำให้พัฒนาการทางการอ่านดีเป็นไปตามลำดับและต่อเนื่อง

ดยนา วงศ์ระชะชัย (2542, หน้า 14) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพควรฝึกฝนตนเองให้มีทักษะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. อ่านแล้วได้เรื่องราวจับสาระสำคัญต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
2. อ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ สรุปความได้
3. อ่านแล้วใช้วิจารณ์ญาณแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล
4. อ่านแล้วได้อรรถรส
5. อ่านแล้วประเมินค่า สิ่งที่คนอ่านได้อย่างเที่ยงธรรม
6. อ่านแล้วเกิดจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

Williams (1986, p. 32 อ้างถึงใน บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์, 2549, หน้า 13) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ความรู้ในระบบการเขียน ผู้อ่านจะต้องคุ้นเคยกับระบบการผสมตัวอักษร การสะกดคำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านจำคำและโครงสร้างการเขียนได้ดียิ่งขึ้น
2. ความรู้เรื่องภาษา ผู้อ่านที่ประสบผลสำเร็จในการอ่าน จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องของคำ ความหมายของคำ โครงสร้าง และไวยากรณ์ของภาษาที่ใช้เขียน
3. ความสามารถในการตีความ เนื่องจากการอ่านไม่ใช่การทำความเข้าใจข้อความแต่ละประโยคโดยไม่สัมพันธ์กับประโยคอื่น ผู้อ่านจึงต้องสามารถรู้จุดประสงค์ของข้อความ รู้วิธีเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความที่ต่อเนื่องกัน

Bond and Tinker (1957, p. 235) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านขึ้นอยู่กับทักษะพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

1. การเข้าใจความหมายของคำ (Word Meaning) การเข้าใจความหมายของคำเป็นทักษะพื้นฐานของการอ่าน ถ้านักเรียนเรียนรู้ความหมายของคำไม่เพียงพอ นักเรียนจะไม่เข้าใจประโยค (Sentence) อนุเขต (Paragraph) และไม่สามารถพูดหรืออ่านได้
2. การเข้าใจความหมายของกลุ่มคำ (Thought Units) นักเรียนจะสามารถเข้าใจความหมายของประโยคได้ก็ต่อเมื่อนักเรียนรู้จักอ่านเป็นกลุ่มคำ การอ่านทีละคำจะทำให้ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน

3. การเข้าใจประโยค (Sentence Comprehension) เมื่อนักเรียนเข้าใจความหมายของกลุ่มคำแล้ว ยังต้องรู้จักการนำเอาคำแต่ละคำหรือแต่ละส่วนมาสัมพันธ์กันจนได้ใจความของประโยค

4. การเข้าใจอนุเขต (Paragraph comprehension) หมายถึงความสามารถในการนำประโยค ในตอนนั้น ๆ มาสัมพันธ์กัน นักเรียนจะสามารถอ่านได้เข้าใจยิ่งขึ้น การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุเขต (Comprehension of Larger Units) นักเรียนจะ 5. สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่ยาวขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อนักเรียนสามารถจัดลำดับความคิดของเรื่องที่ได้และ จะต้องมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างอนุเขตด้วย ทักษะพื้นฐานตามที่กล่าวมานี้จะมีความสัมพันธ์ ซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ก็ต่อเมื่อผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำ รู้จักอ่าน เป็นกลุ่มคำ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเข้าใจประโยค การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง ประโยคจะทำให้เข้าใจอนุเขต และการเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุเขตจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน ทั้งหมด

3.3 แนวทางการสอนทักษะการอ่าน

การอ่านภาษาอังกฤษ มี 2 ลักษณะ คือ การอ่านออกเสียง (Reading aloud) และการอ่านในใจ (Silent reading) โดยที่การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อฝึกความถูกต้อง (Accuracy) และความคล่องแคล่ว (Fluency) ในการออกเสียง ในขณะที่การอ่านในใจเป็นการอ่านเพื่อรับรู้และทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ซึ่งเป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกับการฟัง ต่างกันที่การฟังใช้ การรับรู้จากเสียงที่ได้ยิน ในขณะที่การอ่านจะใช้การรับรู้จากตัวอักษรที่ผ่านสายตา ผู้สอนจึงควรมี ความรู้และเทคนิคในการสอนทักษะการอ่านให้แก่ผู้เรียนโดยต้องกำหนดเป้าหมายของการจัด กิจกรรมก่อนว่า มีความประสงค์จะฝึกผู้เรียนให้มีทักษะหรือความชำนาญด้านใดเพื่อให้การอ่านแต่ละลักษณะประสบผลสำเร็จ

การอ่านออกเสียง (Reading Aloud) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว ซึ่งควรฝึกฝนไปตามลำดับโดยใช้เทคนิควิธีการดังนี้

1. Basic Steps of Teaching (BST) เป็นเทคนิคขั้นตอนการฝึกต่อเนื่องกันไปเริ่มต้นจาก 1) ครูอ่านข้อความทั้งหมด 1 ครั้ง / นักเรียนฟัง 2) ครูอ่านทีละประโยค / นักเรียนทั้งหมดอ่านตาม 3) ครูอ่านทีละประโยค / นักเรียนอ่านตามทีละคน (อาจข้ามขั้นตอนนี้ได้ ถ้านักเรียนส่วนใหญ่อ่านได้ดีแล้ว) 4) นักเรียนอ่านคนละประโยคให้ต่อเนื่องกันไปจนจบข้อความทั้งหมด 5) นักเรียนฝึกอ่านเอง และ 6) สุ่มนักเรียนอ่าน

2. เทคนิคการฝึกให้นักเรียนอ่านประโยคคนละประโยคอย่างต่อเนื่องกันไปเสมือนเป็นคนเดียวอ่าน (Reading for Fluency Chain Reading) โดยครูสุ่มเรียกผู้เรียนจากหมายเลขลูกโซ่ เช่น ครูเรียก Chain-number One นักเรียนที่มีหมายเลขลงท้ายด้วย 1, 11, 21, 31, 41, 51 จะเป็นผู้อ่านข้อความคนละประโยคต่อเนื่องกันไป หากสะดุดหรือติดขัดที่ผู้เรียนคนใด ถือว่าโซ่ขาด ต้องเริ่มต้นที่คนแรกใหม่ หรือเปลี่ยน Chain-number ใหม่

3. เทคนิคการฝึกให้นักเรียนแต่ละคนอ่านข้อความโดยใช้วิธีอ่านแล้วจำประโยคแล้วเงยหน้าขึ้นพูดประโยคนั้น ๆ อย่างรวดเร็ว คล้ายวิธีอ่านแบบนักข่าว (reading and look up)

4. เทคนิคการฝึกให้นักเรียนแต่ละคนอ่านข้อความโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ (speed reading) การอ่านแบบนี้อาจไม่คำนึงถึงความถูกต้องทุกตัวอักษร แต่ต้องอ่านโดยไม่ข้ามคำ เป็นการฝึกธรรมชาติในการอ่านเพื่อความคล่องแคล่ว (fluency) และเป็นการหลีกเลี่ยงการอ่านแบบสะกดทีละคำ

5. เทคนิคการฝึกอ่านที่มุ่งเน้นความถูกต้องชัดเจนในการออกเสียง (Reading for accuracy) ทั้ง Stress, Intonation, Cluster stress, Final sounds, ให้ตรงตามหลักเกณฑ์ของการออกเสียง (Pronunciation) โดยอาจนำเทคนิค Speed reading มาใช้ในการฝึกและเพิ่มความถูกต้องชัดเจนในการออกเสียงสิ่งที่ต้องการ จะเป็นผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านได้อย่างถูกต้อง (Accuracy) และคล่องแคล่ว (Fluency) ควบคู่กันไป

การอ่านในใจ ในขั้นตอนการสอนทักษะการอ่านนั้น จะมีลักษณะเช่นเดียวกับขั้นตอนการสอนทักษะการฟัง โดยแบ่งเป็น 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมนำเข้าสู่การอ่าน (Pre-Reading) กิจกรรมระหว่างการอ่าน หรือ ขณะที่สอนอ่าน (While-Reading) กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-Reading)

การสอนอ่านภาษาอังกฤษ โดยทั่วไป มีการแบ่งลำดับการจัดกิจกรรมได้ 3 ขั้นตอน (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, หน้า 178-179); กุศยา แสงเดช, 2545, หน้า 139-143); พรสวรรค์ สีป้อ, 2550, หน้า 180-182) ดังนี้

1. ขั้นตอนการอ่าน (Pre-reading) การที่ผู้เรียนจะอ่านสารได้อย่างเข้าใจ ควรต้องมีข้อมูลบางส่วนเกี่ยวกับสารที่จะได้อ่าน โดยครูผู้สอนอาจใช้กิจกรรมนำให้ผู้เรียนได้มีข้อมูลบางส่วนเพื่อช่วยสร้างความเข้าใจในบริบท ก่อนเริ่มต้นอ่านสารที่กำหนดให้ ในขั้นนี้ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย คือ 1) ขั้นการสร้างความรู้ความคุ้นเคย (Personalization) เป็นขั้นสนทนาโต้ตอบ ระหว่าง ครู กับผู้เรียน หรือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียน เป็นการเตรียมรับความรู้ใหม่จากการอ่าน และ 2) ขั้นการเดาเรื่องราว (Prediction) ที่จะอ่านจากชุดภาพ (picture diagrams) หรือ ชื่อเรื่อง (title) ของเรื่องโดยให้ผู้เรียนทายหรือเดาเรื่องอ่านที่จะอ่านว่าเป็นอย่างไร และควรอธิบายคำศัพท์ใหม่ให้กับผู้เรียนโดยใช้วิธีการ คือ 1) การคาดเดาคำศัพท์ (vocabulary predicting) 2) การจับคู่คำศัพท์ (vocabulary Matching) 3) การใช้พจนานุกรม ช่วยในการหาความหมาย (vocabulary dictionary Working)

2. ขั้นระหว่างการอ่าน หรือ ขั้นการสอน (While-reading) ขั้นตอนนี้เป็นการนำเสนอเรื่องราวที่ได้อ่านเป็นครั้งแรก จึงควรตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนโดยการตั้งคำถาม และควรทำกิจกรรมต่อเนื่องจากขั้น Pre-reading ในระหว่างการอ่าน ผู้สอนสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) กิจกรรมการจับคู่ (matching) เช่น อ่านแล้วจับคู่คำศัพท์ กับ คำจำกัดความ หรือ จับคู่ประโยค เนื้อเรื่องกับภาพ แผนภาพ 2) กิจกรรมเรียง

เหตุการณ์ให้สมบูรณ์และถูกต้อง (ordering) อ่านแล้วเรียงภาพ แผนภูมิ ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน หรือ เรียงประโยค (sentences)ตามลำดับเรื่อง หรือเรียงเนื้อหา แต่ละตอน (paragraph) ตามลำดับของเนื้อเรื่อง

3) กิจกรรมเติมคำ สำนวน ประโยค ข้อความ ลงในภาพ แผนภูมิ ตาราง ให้สมบูรณ์ (completing) 4) กิจกรรมแก้ไขคำ สำนวน ประโยค ข้อความ ให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน (correcting) 5) กิจกรรมตัดสินใจเลือก (deciding) คำตอบที่ถูกต้อง หรือ เลือกประโยค ถูกผิด หรือ เลือกว่ามีประโยคนั้น ๆ ในเนื้อเรื่องหรือไม่ หรือ เลือกว่าประโยคนั้นเป็น ข้อเท็จจริงหรือเป็นความคิดเห็น 6) กิจกรรมที่เป็นการหาความคิดรวบยอด (supplying/ identifying) เช่น อ่านแล้วหาประโยคหัวข้อเรื่อง (topic sentence) หรือ สรุปใจความสำคัญ (conclusion) หรือจับใจความสำคัญ (main idea) หรือตั้งชื่อเรื่อง (title) หรือย่อเรื่อง (summary) หรือหาข้อมูลรายละเอียดจากเรื่อง (specific information) เป็นต้น

3. ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในลักษณะทักษะสัมพันธ์เพิ่มขึ้นจากการอ่าน ทั้งการฟัง การพูดและการเขียน ภายหลังจากที่ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมระหว่างการอ่านแล้ว โดยอาจฝึกการแข่งขันเกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน ไวยากรณ์ จากเรื่องที่ได้ อ่าน เป็นการตรวจสอบทบทวนความรู้ ความถูกต้องของคำศัพท์ สำนวน โครงสร้างไวยากรณ์ หรือฝึกทักษะการฟังการพูดโดยให้ผู้เรียนร่วมกันตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องแล้วช่วยกันหาคำตอบ สำหรับผู้เรียนระดับสูง อาจให้พูดอภิปรายเกี่ยวกับอารมณ์หรือเจตคติของผู้เขียนเรื่องนั้น หรือฝึกทักษะการเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ อ่าน เป็นต้น

3.4 กิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่าน

การอ่านอะไรก็ตามในภาษาที่สองไม่ใช่เรื่องง่าย บ่อยครั้งจะพบว่าผู้เรียนประสบกับความสับสนหรือไม่รู้ความหมายในเรื่องของคำศัพท์ใหม่ กฎไวยากรณ์ และแม้กระทั่งการออกเสียง คำศัพท์ใหม่หรือกฎไวยากรณ์ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการอ่านไม่เพียงแต่น่าเบื่อเท่านั้น แต่ยังเป็นสิ่งที่ยากเช่นกัน โดยส่วนใหญ่แล้ว ผู้เรียนอาจอ่านเรื่องหรือข้อความที่ได้รับมอบหมายเพื่อจุดประสงค์ในการ "ทำ" ให้ได้ ในบางครั้ง ผู้เรียนอาจต้องอ่านข้อความที่มีความยาวอย่างมาก และในที่สุด ส่วนใหญ่จะเกิดการเข้าใจผิดอย่างสมบูรณ์กับเรื่องที่ได้ อ่าน ทั้งนี้เป็นเพราะการอ่านเป็นกระบวนการคิดที่ซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับการที่ผู้เรียนจำคำแต่ละคำและนำเอาคำเหล่านั้นมาเรียงร้อยเข้าด้วยกันในบริบทที่เกี่ยวข้องกับพวกเขา ซึ่งการที่จะแปลงสารของคำ วลี หรือประโยคออกมาอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับโครงสร้างประโยคและบริบทโดยรวมของบทอ่านนั้น ๆ การจัดกิจกรรมการอ่านในห้องเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทดสอบและตรวจสอบความเข้าใจในคำต่าง ๆ ในบริบทที่เขียนได้ และช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการอ่าน กิจกรรมในการฝึกทักษะการอ่านสามารถจัดให้ผู้เรียนทั้งขณะระหว่างการอ่านบทอ่าน (While-Reading) ดังที่เสนอไปแล้วข้างต้น หรือหลังจบบทอ่านแล้ว (After-Reading) แม้ว่าผู้สอนจะต้องใช้การทดสอบความเข้าใจในการอ่านแบบทั่วไปมากเกินไปกับนักเรียน แต่ก็ยังมีวิธีที่จะทำให้กิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจมีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องใช้ดินสอและเอกสารมากเกินไป โดยเฉพาะกับนักเรียนที่ค่อนข้างอ่อน

ภาษาอังกฤษที่มีความรู้เรื่องความหมายของคำศัพท์และโครงสร้างทางไวยากรณ์อย่างจำกัด ซึ่งอาจทำให้เกิดความยากลำบากในการเขียนคำศัพท์ การใช้รูปภาพเป็นสื่อประกอบการสอน เป็นวิธีที่นิยมทำและได้ผลดียิ่ง โดยที่ผู้สอนอาจใช้รูปภาพในกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านดังต่อไปนี้

1. ใช้รูปเป็นตัวเลือก ABC ให้ผู้เรียนเลือก
2. ใช้ลำดับรูปภาพเป็นตัวแทนเหตุการณ์ของเรื่องทีอ่าน แล้วให้ผู้เรียนใส่ตัวเลขลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลังที่เกิดขึ้นจากเรื่องทีอ่าน
3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย และให้แต่ละกลุ่มมีเรื่องราวที่ต่างออกไปจากกลุ่มอื่น ซึ่งพวกเขาจะต้องออกมาแสดงหน้าชั้นให้เพื่อนกลุ่มอื่นเห็น ขณะเตรียมตัว ผู้เรียนต้องสร้างข้อคำถามในรูปแบบต่าง ๆ เช่น คำถามให้เลือกคำตอบสั้น ๆ (multiple choices) หรือคำถามที่ต้องตอบว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่เป็นจริง (true/false) หลังจากนั้นให้นักเรียนมีเวลาพอที่จะเตรียมตัว และเมื่อถึงเวลา แต่ละกลุ่มออกมาแสดงและตั้งคำถามถามเพื่อน ๆ กลุ่มอื่น

กิจกรรมดังกล่าวไม่เพียงดึงดูดความสนใจของผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังสามารถประเมินได้ว่า ผู้เรียนที่ออกมาแสดงสามารถจับประเด็นเหตุการณ์ได้ดีเพียงใด

3.5 การวัดและประเมินผลทักษะการอ่าน

ในการวัดและประเมินผลทักษะการอ่านนั้น โดยทั่วไปจะมุ่งเน้นไปที่ผู้อ่านมีความเข้าใจใน บทอ่านนั้นอย่างไร มากน้อยเพียงใด ดังนั้น ความเข้าใจบทอ่านของผู้เรียนถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ ของ การอ่าน ซึ่งความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านอ่านเรื่อง แล้วนำไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิมเพื่อทำให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ ขึ้น ทั้งนี้ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

Maria & Johnson (1990) ได้ให้ความหมายว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ กระบวนการแบบองค์รวมในการสร้างความหมายจากข้อความที่เป็นลายลักษณ์อักษรผ่านการปฏิสัมพันธ์ ของ 1) ความรู้ที่ ผู้อ่านนำมาสู่ข้อความนั้นคือ ความสามารถในการจดจำคำ ความหมายคำ และความรู้ ทาง ภาษาศาสตร์ของคำนั้น 2) การตีความภาษาของผู้อ่านที่ผู้เขียนใช้ในการสร้างข้อความ และ 3) สถานการณ์ที่ซึ่งข้อความนั้น ๆ ถูกอ่าน

สมุทร เชนเชาวิช (2542, หน้า 73-74) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจ (comprehension) ว่า เป็น เรื่องที่มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และประสบการณ์หลาย ๆ ด้านของแต่ละคน ความ เข้าใจถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิด ความเข้าใจก็อาจกล่าว ว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น ซึ่งการอ่านนั้นก็ต้องอาศัยความเข้าใจในการอ่าน ด้วย ความเข้าใจมี องค์ประกอบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่ได้อ่านมาแล้วได้ เมื่อถึงคราวจำเป็น ต้องการจะใช้ ประโยชน์หรืออ้างอิงก็ทำได้โดยไม่ยาก

2. สามารถจับใจความสำคัญได้ สามารถแยกแยะ หรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็น ย่อยที่ไม่จำเป็นหรือไม่สำคัญมากนักได้ สามารถประเมินค่าได้ว่าอะไรบ้างที่ควรสนใจเป็นพิเศษ

3. น้อยเพียงใด สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราวข้อคิดเห็นที่อ่านมาแล้วได้ว่ามีนัยสำคัญหรือลึกลับซึ่งมาก

4. สามารถสรุปลงความเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผล และน่าเชื่อถือ

5. สามารถใช้วิจารณ์ญาณของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุปหรือการอ้างต่าง ๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ ไม่สับสน

6. สามารถถ่ายโอนหรือประสมประสานความรู้ที่ได้จากการอ่าน กับประสบการณ์อื่น ๆ ได้ อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

จากคำอธิบายดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือความสามารถในการทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่ได้อ่านโดยเริ่มตั้งแต่ คำวลี ประโยค และบทอ่าน รวมทั้งสามารถสรุปใจความสำคัญ บอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน และสามารถประเมินแนวคิดของผู้เขียนไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น ๆ ให้การที่จะทราบว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในบทอ่านมากน้อยเพียงไร ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถในการอ่านของผู้เรียนได้ดังต่อไปนี้

Strang (1969, อ้างถึงใน พรเพ็ญ พุ่มสะอาด, 2543) อธิบายว่า ความเข้าใจในการอ่าน เป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญและรายละเอียดปลีกย่อยได้ ผู้ที่มีความเข้าใจในการอ่านจะสามารถจับประเด็นหรือใจความสำคัญ หรือสรุปโครงเรื่องของสิ่งที่อ่านหรือสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ต่าง ๆ สามารถย่อใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้

Callahan and Clark (1988, อ้างถึงใน ฉลวย ม่วงพรวน, 2553) เสนอความคิดเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ไว้ดังนี้

1. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน (Getting the Central Idea)
2. เลือกรายละเอียดที่สำคัญ (Selecting the Significant Details)
3. เข้าใจคำในบริบท (Understanding Words in Context)
4. ทำตามคำชี้แจง (Following Directions)
5. ตอบคำถามเฉพาะ (Answering Specific Questions)
6. พิจารณาความสัมพันธ์ของเรื่อง (Determining Relationships)
7. เขียนสรุป (Drawing Conclusions)
8. ทำนายผล (Predicting Outcomes)
9. เขียนโครงร่างและบทสรุป (Outlining and Summarizing)

10. พิจารณาจุดหมายและอารมณ์ของผู้เขียน (Determine the Author's Purpose and Mood)

3.6 ความเข้าใจภาษาที่เป็นสำนวน (Understanding Figurative Language)

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540) ได้สรุปความสามารถในการอ่าน คือ อ่านได้อย่างถูกต้องตามตัวสะกดการันต์ การออกเสียงถูกต้องตามหลักการอ่าน และการแยกคำอ่านได้รวดเร็ว เข้าใจเรื่องที่อ่านได้รวดเร็ว ฉับไว ถูกต้อง เข้าใจความสำคัญได้ มีวิจารณญาณในการอ่าน อ่านแล้วสามารถแยกข้อคิดเห็นออกจากข้อเท็จจริงได้จากข้อความที่ผู้เขียนได้แสดงความคิดเห็นไว้แล้ว และสามารถตีความหมายได้อย่างถูกต้อง อ่านแล้วเกิดความคิดสร้างสรรค์ในแนวการเขียนสำนวน รูปแบบ อ่านแล้วรู้จักเดาคำที่พบบว่าสะกดผิด พิมพ์ผิด พิมพ์ตกไปได้ สามารถอ่านแล้วแสดงความคิดเห็น ประเมินค่าสิ่งที่ตนอ่านได้อย่างเที่ยงธรรมโดยคิดวิเคราะห์วิจารณ์กลวิธีเขียนหรือแนวเขียนของงานเขียนนั้นได้อย่างถูกต้อง

3.7 เกณฑ์การประเมินทักษะการอ่าน

การประเมินทักษะการอ่านสามารถใช้เกณฑ์ที่กำหนดตามส่วนประกอบของภาษาประยุกต์เข้าด้วยกันโดยใช้น้ำหนักเกณฑ์แบบรวมมากกว่าย่อย ซึ่ง เเผด็จ กำคำ (2542, หน้า 15-16) ได้กำหนดเกณฑ์ความสามารถทางการอ่านไว้ดังนี้

1. เกณฑ์กำหนดความสามารถทางการอ่านแบบรวม

1.1 ความสามารถเรียงเรียงความ ได้แก่ การอ่านแล้วเข้าใจความได้ สามารถแสดงความเข้าใจโดยการตอบคำถามที่เรียน เรียงถ้อยคำใหม่โดยให้ได้ใจความเดิม หรือสามารถตอบคำถามแบบเลือกตอบ และแบบเรียงข้อความเป็น 1 2 3 ได้

1.2 ความสามารถอ่านข้อมูลที่เป็นรายละเอียด ผู้เรียนสามารถโยงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เข้ากับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าเป็นรายละเอียดสนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่แย้งกัน เพื่อให้ข้อมูลตรงกันข้ามตลอดทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดเดียวกัน

1.3 สามารถอ่านจับใจความสำคัญ ผู้อ่านสามารถระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่อง และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

1.4 สามารถวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ด้านศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านและความรู้เกี่ยวกับรูปแบบลีลาภาษาที่ใช้ในบทอ่านที่เป็นตัวกระตุ้น วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปได้ว่า สารที่อ่านนั้น เป็นสารประเภทใด ลีลาภาษาที่ใช้เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เจตนา หรือทัศนคติของผู้เขียนที่แฝงอยู่ สามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้น ความมั่นคง น่าเชื่อถือของสมมติฐานที่ผู้เขียน ตั้งไว้ ความเป็นไปได้ของข้อสรุป ตลอดจนสามารถประเมิน ประสิทธิภาพของบทอ่านนั้น ได้ว่ามีความชัดเจนเข้าสู่

ประเด็นอย่างไม่อ้อมค้อมและใช้ภาษาได้อย่างกระชับหรือไม่ ความสามารถใน ระดับนี้เป็นความสามารถระดับสูง ซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับต้น ๆ เป็นพื้นฐาน

2. เกณฑ์กำหนดความสามารถทางการอ่านแบบย่อ

2.1 ความรู้ศัพท์ ผู้เรียนสามารถเข้าใจศัพท์ ส่วนวนที่ใช้ระดับใด

2.2 ความรู้ไวยากรณ์ ผู้เรียนสามารถเข้าใจความรู้ด้านไวยากรณ์ ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับสรรพนาม ความเชื่อมโยงของเนื้อความ เช่น การใช้คำสันธาน คำบุพบทที่กำหนดหน้าที่ของภาษาว่าเป็นการขอร้อง เชื้อเชิญ ขออนุญาต ฯลฯ ได้มากน้อยเพียงใด

จากการศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินการอ่านที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สามารถใช้เกณฑ์ที่กำหนดตามส่วนประกอบของภาษา ประยุกต์เข้าด้วยกันโดยใช้น้ำหนักเกณฑ์แบบรวมมากกว่า ย่อย เกณฑ์ประเมินการอ่านแบบรวมกำหนดให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการเรียบเรียงความ ด้านการอ่านข้อมูล ด้านการอ่านจับใจความ และจึงเอาทริคหรือส่วนเกณฑ์การประเมินการอ่านแบบย่อ กำหนดให้ผู้เรียนมีความสามารถ 2 ด้านคือ ด้านทำศัพท์และ ด้านไวยากรณ์

จากการศึกษาตำรา บทความ และงานวิจัย สรุปได้ว่า กระบวนการอ่าน ประกอบด้วย ความหมายของผู้เรียนรวมกับการตีความ การประเมินผลและการตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อ ความหมาย การอ่านมีทั้ง อ่านในใจ กับอ่านออกเสียง โดยที่ผู้เรียนจะสามารถอ่านบทอ่านได้เข้าใจ นั้น ต้องอาศัยความรู้เดิมที่มีอยู่ ประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่าน ความหมายของคำศัพท์รวมไป ถึงหลักไวยากรณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อ ความเข้าใจนั้น มีการจัดกิจกรรมตามลำดับ จะมีลักษณะเช่นเดียวกับขั้นตอนการสอนทักษะการฟัง คือมีการเริ่มที่กิจกรรมนำเข้าสู่การอ่าน (Prereading) กิจกรรมระหว่างการอ่าน หรือ ขณะที่สอน อ่าน (While-reading) กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading) มีการสะท้อนผลผ่านการพูดคุย การทดสอบที่เป็นแบบทดสอบเดี่ยวหรือการทำงานเป็นกลุ่ม การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนจะเกิดประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่แยกแยะเนื้อหาตามความสนใจของผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนการนำเทคนิควิธีการและสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนในการที่จะช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่านให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ทักษะการเขียน

ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งทักษะหนึ่ง เพราะการเขียนจะช่วยให้สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ผ่านทางตัวอักษร ช่วยจัดบันทึกสิ่งต่าง ๆ ที่เรียนหรือทราบมา และยังสามารถถ่ายทอดความรู้ของผู้เขียนหรือคนอื่นให้ผู้อ่านได้รับรู้ด้วยเช่นกัน

4.1 ความหมายของการเขียน

เสนีย์ วิลาวรรณ (2544, หน้า 156) กล่าวว่า การเขียน คือการถ่ายทอด ความรู้ ความรู้สึกนึกคิด เรื่องราว ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ผู้อื่น โดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการ

ถ่ายทอดเพื่อสื่อไปยังผู้รับได้อย่างกว้างไกล เป็นสิ่งที่มีคุณค่าในการบันทึกเป็นข้อมูลเพื่อเป็นหลักฐานให้ศึกษา ได้อย่างยาวนานต่อไป

มาลี รุ่งไหรณ์ (2550) กล่าวว่า การเขียนคือกระบวนการสื่อความหมายที่ถ่ายทอดจากความคิด ประสบการณ์ ความรู้สึก โดยนำมาเรียบเรียงตามความรู้ด้านกลไภษาและสื่อเป็นตัวอักษรให้ผู้รับสารเข้าใจ

Widdowson (1983) กล่าวว่า การเขียนเป็นความสามารถในการเรียบเรียงประโยคเพื่อแสดงความหลากหลายของความคิดหรือการกระทำต่าง ๆ

Tyner (2024, p. 2) กล่าวว่า การเขียนเป็นเครื่องมือที่ใช้กระตุ้นเพื่อให้เกิดกระบวนการทางความคิดเพื่อที่จะสื่อความหมายหรือถ่ายทอด โดยเรียบเรียงออกมาเป็นตัวอักษรให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างชัดเจน

Hedge (2000, p. 302) กล่าวว่า การเขียนเป็นกระบวนการจัดรวบรวมทางการคิดแล้วถ่ายทอดประสบการณ์ออกมาในรูปแบบการเขียนข้อความเพื่อสื่อความอย่างหลากหลายตามวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า การเขียน (Writing) หมายถึง สื่อในการสื่อสารของมนุษย์ซึ่งแสดงถึงภาษาและอารมณ์ที่ถ่ายทอดออกมาเป็นสัญลักษณ์ในรูปแบบตัวอักษรเพื่อสื่อความหมายหรือการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และเสนอแนวคิดของผู้เขียนอย่างมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ

4.2 องค์ประกอบของการเขียน

Harris (1969, pp. 68-69) กล่าวว่า การเขียนโดยทั่วไปจะต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. เนื้อหา (Content) ได้แก่ เนื้อหาสาระที่ใช้ในการเขียน
 2. การวางรูปแบบ (Form) ได้แก่ การจัดเรียงลำดับเนื้อหา
 3. ไวยากรณ์ (Grammar) ได้แก่ การใช้โครงสร้างตามหลักไวยากรณ์ที่ถูกต้อง และสื่อความหมายได้
 4. สีสลา (Style) ได้แก่ การเลือกโครงสร้าง การเลือกคำ และสำนวนต่าง ๆ ของภาษาที่ใช้ในการเขียน เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอนเฉพาะ หรือเพื่อทำให้เกิดอรรถรส
 5. กลไกการเขียน (Mechanics) ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ของภาษาที่ใช้ในการเขียน เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการใช้ตัวอักษรตัวใหญ่ให้ถูกต้องตามเกณฑ์ของภาษานั้น ๆ
- ในการเขียน ครูจะต้องให้นักเรียนเขียนโดยใช้คำที่ได้เรียนมาแล้วเพื่อความคล่องแคล่วและใช้ได้อย่างแม่นยำ

Mayher et al. (1983) ได้อธิบายถึงลักษณะขั้นตอนในการพัฒนาทักษะการเขียนที่เป็นกระบวนการ ซึ่งประการแรก ผู้เรียนจะมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาที่มาจากการพัฒนาด้านความ

เชื่อมั่นสู่การพัฒนาด้านความคิด หลังจากนั้นจะได้รับความชัดเจนและความถูกต้องแม่นยำของประโยคหรือคำพูดที่เขียนออกมา

Hyland (2003) กล่าวว่า การเรียนเขียนนั้นประกอบด้วย การเลียนแบบและการเปลี่ยนแปลง ให้เหมาะสมจากต้นแบบของผู้สอนและมีความเชื่อมโยงกับการเรียนหลักไวยากรณ์ควบคู่กันไป ดังนั้น ลำดับของกิจกรรมการสอนในบทเรียนที่สอนการเขียนประกอบด้วย การสอนการเขียนแบบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ การสอนในบทเรียนที่ตอนปลายเขียนไป

1. ผู้เรียนจะเรียนรู้หลักไวยากรณ์ คำศัพท์ จากเนื้อเรื่องหรือบทความ (Familiarization)
2. ผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงและสรุปจากรูปแบบที่กำหนดให้ไว้ (Controlled Writing)
3. ผู้เรียนเลียนแบบจากการเขียนที่เป็นต้นแบบ (Guided Writing)
4. ผู้เรียนใช้รูปแบบการเขียนต่าง ๆ ที่ได้รับการฝึกฝนในการเขียนจดหมาย อนุเฉท (การเขียนย่อหน้า) และอื่น ๆ (Free Writing)

เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะที่ต้องเอาใจใส่ฝึกฝนอย่างจริงจังเพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญและป้องกันความผิดพลาด ดังนั้นผู้เรียนการเขียนจึงจำเป็นต้องใช้หลักในการเขียน ดังต่อไปนี้

1. มีความถูกต้อง คือ ข้อมูลถูกต้องใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ
2. มีความชัดเจน คือ ใช้คำที่มีความหมายชัดเจน รวมถึงประโยคและ ถ้อยคำสำนวน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์
3. มีความกระชับและเรียบง่าย คือ รู้จักเลือกใช้ถ้อยคำธรรมดาเข้าใจง่าย ไม่ฟุ่มเฟือย เพื่อให้ได้ใจความชัดเจน กระชับ ไม่ทำให้ผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย
4. มีความประทับใจ โดยการใช้คำให้เกิดภาพพจน์อารมณ์และความรู้สึกประทับใจ มีความหมายลึกซึ้ง

Hedge (2000, p. 302) กล่าวว่า ทักษะทางการเขียน ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ คือ

1. การตั้งวัตถุประสงค์
2. การรวบรวมแนวคิดที่จะเขียน
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การเลือกวิธีการเขียน
5. การเขียนฉบับร่าง
6. การอ่านและทบทวนงานเขียน และ
7. การแก้ไขและเขียนฉบับจริง

สรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการเขียนมีองค์ประกอบสำคัญเพื่อให้สื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อสารได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ ได้แก่ การเข้าใจโครงสร้างภาษาอย่างถูกต้อง การรู้ศัพท์วลี สำนวนที่หลากหลายและเลือกที่จะนำมาใช้อย่างเหมาะสม ความรอบรู้ของผู้เขียนในเรื่องที่เขียน การเลือกเนื้อหา การตั้งจุดประสงค์ที่ชัดเจนในการเขียน การจัดอันดับความคิด การเรียบเรียงเนื้อความให้สอดคล้องและต่อเนื่องกัน และการหมั่น ฝึกฝนการเขียนอยู่เสมอ ที่สำคัญคือต้องมีทักษะการอ่านที่ดีด้วยเช่นกัน

4.3 แนวทางการสอนทักษะการเขียน

กรมวิชาการ (2545, หน้า 111-112) ได้กำหนดวิธีการสอนเขียนภาษาเพื่อการสื่อสารในแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ชี้นำเสนอ (Presentation) ในขั้นนี้ผู้สอนจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการจัดการเรียนรู้ มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริงโดยทั่วไป รวมทั้งวิธีการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นด้านการออกเสียงคำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์

2. ขั้นฝึก (Practice) ขั้นนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกใช้ภาษาที่เรียนรู้ใหม่จากขั้นการนำเสนอเนื้อหา โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึกไปสู่การฝึกแบบค่อย ๆ ปล่อยให้ทำเอง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) เป็นขั้นที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนแล้วมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการฝึก ส่วนวิธีการฝึก จะฝึกในรูปของการทำกิจกรรมแบบต่าง ๆ โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้กำหนดภาระงานหรือสถานการณ์ต่าง ๆ

Wilkins (1974, pp. 125-126) เชื่อว่าการสอนเขียนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้ คือ

1. ชี้นำเสนอ ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลทางภาษาอย่างเพียงพอจนผู้เรียนพร้อมที่จะผลิตภาษาชนิดนั้น ๆ เรียนรู้คำศัพท์ที่จะต้องรู้และให้ผู้เรียนได้เห็นภาษาที่ต้องนำมาผลิตในบริบทใน รูปข้อความ นั่นคือ ผู้เรียนได้รับรู้ทั้งรูปแบบ (Form) และความหมาย (Meaning) ในเวลาเดียวกัน

2. ขั้นฝึก ผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบของภาษานั้นเพื่อที่จะได้สามารถนำไปใช้ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบของภาษาที่ ต้องการให้ฝึก เสียก่อน เป็นการฝึกโดยการเขียนประโยคให้ได้ความหมาย หรือโดยการเขียนข้อความคู่ขนาน (Parallel Writing)

3. ขั้นใช้การ หลังจากฝึกจนแน่ใจว่าผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบความหมาย และวิธีการใช้ภาษาแล้ว ผู้เรียนควรมีโอกาสได้นำสิ่งที่คนได้ฝึกมาใช้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกเขียนโดยผ่านกิจกรรมการสอนเขียนภาษาเพื่อการสื่อสาร

นักการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศหลายท่านได้เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมที่ใช้ในการสอนเขียนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

Benjamin (1956, p. 84 อ้างถึงใน อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ, 2555, หน้า 142) กล่าวว่า ผู้เรียนควรเริ่มเรียนจากระดับบทโน้ตหรือแนวคิดระดับง่าย ๆ ที่จับต้องได้ไปสู่การเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ดังนั้นในการสอนทักษะการเขียน ผู้สอนควรเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของ

ผู้เรียน โดยสามารถใช้กิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสอนการเขียนระดับต่าง ๆ ในชั้นเรียน คือ 1. การเขียนระดับประโยค 2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์จินตนาการเบื้องต้น 3. การเขียนเพื่อความเป็นเอกภาพระดับย่อหน้า 4. การเขียนพรรณนาระดับย่อหน้า และ 5. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จินตนาการระดับเรื่องราว

4.4 กิจกรรมส่งเสริมทักษะการเขียน

อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ (2555, หน้า 33-34) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนเขียนไว้ดังนี้

1. ขั้นนำเสนอ (Presentation Stage) คือ การที่จะให้ผู้เรียนผลิตภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสารใด ๆ นั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลทางภาษาอย่างเพียงพอ จนผู้เรียนพร้อมที่จะผลิตภาษาชนิดนั้น ๆ ในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมนี้ ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เห็นหรือได้ยินรูปแบบของภาษาที่ต้องการให้ผู้เรียนผลิตก่อน ให้ผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์ที่จะต้องใช้ และให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องราวที่จะเขียนก่อนให้รู้จุดมุ่งหมายในการเขียนว่าเพื่อสื่ออะไร

2. ขั้นฝึก (Practice Stage) คือในขั้นนี้ ผู้สอนก็จะฝึกให้ผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบของภาษา เพื่อจะได้นำไปใช้ในการสื่อสารต่อ ในขั้นนี้ ควรฝึกอย่างมีความหมาย (Meaningful Drills) ไม่ใช่ฝึกแบบกลไก (Mechanical Drills) การฝึกแบบกลไก หมายถึง การฝึกที่ผู้เรียนไม่มีอิสระในการเลือกใช้ภาษาและเป็นการฝึกที่ผู้เรียนไม่มีเจตนาที่จะสื่อภาษาหรือเนื้อหาที่ต้องการมากนัก ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายในระดับนี้คือให้ผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบของภาษาที่ต้องการให้ฝึกเสียก่อน

3. ขั้นใช้การ (Production Stage) คือหลังการฝึกจนแน่ใจว่าผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบ ความหมาย และวิธีการใช้ภาษาแล้ว ผู้เรียนควรมีโอกาสได้นำสิ่งที่ ตนได้เรียนมาใช้ในการสื่อสารจริงด้วยการเขียน ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ก่อนเรียน ในการสอนขั้นนี้กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนทำ ควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีความต้องการและมีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร

ประทีน พิมสาร (2530, หน้า 56-59) ได้เสนอแนะกิจกรรมสำหรับการสอนเขียนภาษาเพื่อการสื่อสาร สรุปได้ดังนี้

1. ควรเริ่มด้วยการสอนการเชื่อมประโยค เพื่อพัฒนาการเขียนระดับประโยคให้ถูกต้อง ก่อนจึงจะทำให้ผู้เรียนเขียนข้อความโดยใช้ประโยคที่ ก็ได้

2. ใช้การอ่านเป็นแนวทางกระตุ้นให้เกิดความคิด ความรู้ ซึ่งจะนำไปใช้ในการเขียนงาน ของตนเองต่อไป

3. ใช้กิจกรรมสนทนา (Talk-write Method) การ ใช้บทสนทนาในการสอนเขียน ไม่เพียงแต่ จะทำให้รู้จักสร้างความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขียนเท่านั้น แต่ยังช่วยพัฒนาสิ่งที่ผู้เรียน ต้องการเขียนให้ เป็นภาษาพูดก่อนแล้วลงมือเขียนจริง ทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในการแสดงออก และได้ใช้ทักษะ ภาษาหลายด้านในเวลาเดียวกันด้วย ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ภาษาหรือเนื้อหาด้วยตนเอง ซึ่ง

หากว่า ผู้เรียนสามารถนำภาษาที่ได้เรียนมาใช้ได้ถูกต้อง จะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน เห็นประโยชน์ของการเรียนและนำภาษาไปใช้ได้จริงนอกห้องเรียนมากขึ้น

4.5 การวัดและประเมินผลทักษะการเขียน

การวัดและประเมินผลความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่จะเน้นการวัดและ ประเมินจากองค์ประกอบที่สำคัญทางภาษา ได้แก่ เนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้ไวยากรณ์ การใช้คำศัพท์ และกลไกในการเขียน และมีการเสนอเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมการตรวจให้ คะแนนงานเขียนมากที่สุด

Chall et al., (1983, p. 86) ได้นำเสนอแนวทางในการตรวจให้คะแนนงานเขียนภาษาอังกฤษสามารถทำได้ 3 รูปแบบคือ

1. การตรวจโดยการวิเคราะห์ (Analytic Method) เป็นการตรวจโดยการแยกคะแนน เป็น ส่วน ๆตามองค์ประกอบของการเขียนภาษาอังกฤษ การกำหนดน้ำหนักของคะแนนของแต่ละ องค์ประกอบขึ้นอยู่กับระดับความสามารถของผู้เรียน
2. การตรวจโดยอาศัยความประทับใจ (Impression Method) เป็นการตรวจที่ใช้ความรู้สึก ของผู้ตรวจเป็นเครื่องตัดสิน
3. การตรวจโดยภาพรวม (Holistic Method) จะเน้นความสำคัญของการสื่อความหมาย ข้อผิดพลาดด้านกลไกที่เป็นจุดย่อย ๆ และรบกวนการสื่อสารเพียงเล็กน้อยจะถูกหักคะแนนน้อยมาก

Brown (2000, pp. 356-358) ได้แบ่งประเภทการประเมินงานเขียนที่เป็นพื้นฐานไว้ 6 ประเภท ดังนี้

1. เนื้อหา (Content) โดยพิจารณาว่าเนื้อหาสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเชื่อมโยงความคิด สอดคล้องกัน การอธิบายที่สามารถใช้ประสบการณ์ของตนเอง ในการยกตัวอย่างและการแสดง ความคิดเห็น
2. การเรียบเรียงเนื้อหา (Organization) พิจารณาจากความเหมาะสมของคำนำ การ เรียงลำดับความคิด การสรุป และความยาวของงานเขียน
3. การใช้ภาษาในการสื่อความของงานเขียน (Discourse) พิจารณาถึงความสัมพันธ์ของ เนื้อหาที่เขียนกับประโยคที่เป็นใจความหลักของเรื่องของการใช้ภาษาที่หลากหลาย สละสลวย และความสอดคล้องของ ความคิดในแต่ละย่อหน้า
4. การเรียงลำดับคำในประโยค และความถูกต้องทางไวยากรณ์ (Syntax)
5. การเลือกใช้คำศัพท์ (Vocabulary) ที่สื่อความหมายได้ชัดเจน เหมาะสมกับระดับขั้นของการเลือกใช้คำศัพท์ (Vocabulary) ผู้เรียนและถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

6. กลไกทางภาษา (Mechanics) ได้แก่ การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน การเขียนอักษรตัวใหญ่

4.6 เกณฑ์การประเมินทักษะการเขียน

Wilkins (1974, p. 71) ได้เสนอเกณฑ์ประเมินผลทักษะการเขียนตามความสามารถของผู้ใช้ภาษาซึ่งมีทั้งหมด 7 ระดับ จากระดับเริ่มเรียน คือ ระดับที่ 1 ถึงระดับที่ 7 ดังนี้

ระดับที่ 1 สามารถคัดลอกภาษาอังกฤษตามตัวอย่างที่ให้

ระดับที่ 2 สามารถเขียนตามคำบอกที่ซ้ำ ๆ ได้ แต่ยังมีที่-ผิดต้องแก้ไข และพอที่จะเปลี่ยนคำบางคำ ในประโยคที่ให้ เช่น เปลี่ยนจาก She wrote with a pen, เป็น She wrote with a pencil. หรือ She is writing with a pen. ได้

ระดับที่ 3 สามารถเขียนประโยคเดี่ยว ๆ หรือข้อความที่ท่องจำมาได้ แต่ยังมีที่ผิดไวยากรณ์ตัวสะกด และเครื่องหมายวรรคตอนอยู่มีความสามารถเขียนข้อความต่อเนื่องกันน้อยมาก ซึ่งพอที่จะเขียน เปลี่ยนแปลงเนื้อความที่ให้ได้บ้างในด้านเนื้อหาเท่านั้น

Chall et al., (1981, p. 30) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและระดับความสามารถในการเขียนของผู้เรียนไว้ 5 ระดับ โดยพิจารณา จากองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) เนื้อหา 2) การเรียบเรียงเนื้อหา 3) การใช้คำศัพท์ 4) การใช้ไวยากรณ์ และ 5) กลไกทางภาษา และกำหนดเกณฑ์การให้ คะแนนแต่ละระดับไว้ชัดเจน นำเกณฑ์ไปใช้ตรวจให้คะแนนงานเขียนของผู้เรียนในการทดสอบก่อน (Pre-test) และหลังการทดลอง (Post-test) และในการตรวจ งานเขียนระหว่างการทดลอง จากการศึกษา การวัดความสามารถและประเมินผล และ เกณฑ์การประเมินทักษะการเขียน ภาษาอังกฤษของนักการศึกษาหลายท่านนั้น สรุปได้ว่า ในการดำเนินการนั้น จำเป็นต้องอ้างอิง เกณฑ์ในการประเมินจากองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างจากงานเขียนของผู้เรียน โดยพิจารณาเรื่อง ความถูกต้อง ความเหมาะสมทางด้านการใช้ภาษาและกลไกในการเขียน เช่น การใช้เครื่องหมาย วรรคตอน การขึ้นต้นด้วยตัวเล็ก ตัวใหญ่ โครงสร้างประโยค การสะกดคำ ความสามารถในการนำเสนอข้อมูล ในด้านเนื้อหา การเรียบเรียงความคิด เพื่อเป็นการถ่ายทอดการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่อง (Narrative Writing) หรือการบรรยาย (Descriptive Writing)

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน

2.2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ในมุมมองต่าง ๆ ดังนี้

สุมณ อมรวิวัฒน์ (2533, หน้า 460) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ คือสถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น ได้แก่

1. มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียน กับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม
2. ความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่
3. ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542, หน้า 255) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงการประเมินผล

Hough & Duncan (1970, p. 144) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมี หลักและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ กรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้าง เพื่อสนับสนุนให้ ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษาความเข้าใจใน จุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาได้ เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้
3. ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้ ทายาลัยศีล
4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

Hills (1982, p. 266) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน ซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

Moore (1992, p. 4) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลหนึ่งซึ่งพยายามช่วยให้บุคคลอื่นได้เกิดการพัฒนาด้านในทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ

จากการให้ความหมายของ การจัดการเรียนรู้ ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เป็น กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการเชื่อมโยงองค์ประกอบของการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

2. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนจำเป็นจะต้องศึกษาจากข้อมูลหลายประการ เพื่อนำมาช่วยเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ ของตน และการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ไม่ว่าระดับใด จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการดังนี้

1. ผู้เรียน: ธรรมชาติของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก เกี่ยวกับ ความสามารถของสมอง ความถนัด ความสนใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ ความ ต้องการพื้นฐานหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ศักยภาพผู้เรียน

2. บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้อต่อการเรียนรู้: บรรยากาศใฝ่รู้ใฝ่เรียนถือเป็นบรรยากาศทางจิตวิทยาที่สำคัญที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูผู้สอนต้องมีทักษะ ประสบการณ์ และจิตวิทยาในการสร้างบรรยากาศดังกล่าวได้โดยเลือก รูปแบบ (Model) วิธีการ (Innovation) เครื่องมือ (Media) ตลอดจนเทคโนโลยี (Technology) เพิ่ม เสริมสร้างบรรยากาศที่เร้าให้ผู้เรียน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนมากยิ่งขึ้น

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน: ผู้สอนควรสร้าง ปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนทุกกลุ่มที่มีศักยภาพแตกต่างกัน ด้วยความเอื้ออาทร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและ ความมั่นใจที่จะเรียนรู้ของผู้เรียนที่จะก้าวอย่างมั่นคงเต็มศักยภาพของ ผู้เรียนแต่ละบุคคลให้สูงขึ้น และต้องคำนึงถึงลักษณะของผู้เรียน คือ 1. ผู้เรียนที่มีศักยภาพต่ำต้องการความช่วยเหลือจาก ครูผู้สอนและเพื่อนนักเรียนในการ เรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จ 2. ผู้เรียนที่มีศักยภาพปานกลาง ต้องการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองภายใต้การประกบประคอง และให้กำลังใจของครู และ 3. ผู้เรียนที่มี ศักยภาพสูงต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง ภายใต้การให้กำลังใจและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ จากครูผู้สอน ให้โอกาส ผู้เรียนใช้ความฝัน จินตนาการ ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ประกอบการเรียนรู้

3. สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะของผู้สอนถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ผู้สอนที่ดี ควรมีลักษณะและมีสมรรถนะต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะได้นำความรู้ทักษะและ เจตคติของตนเองมา พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะ และมีเจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะออกไปประกอบ อาชีพและดำรงชีวิตได้ ในที่สุดสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้มี ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) 5 ประการ ได้แก่ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ของการปฏิบัติงาน 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) จริยธรรมและ จรรยาบรรณครู

2. สมรรถนะตามสายปฏิบัติงาน (Functional Competency) 6 ประการ ได้แก่ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การ วิเคราะห์ สังเคราะห์และวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำ 6) การสร้างความสัมพันธ์ และความ

ร่วมมือกับ ชุมชน สำหรับยุคแห่งและการสื่อสารที่เต็มไปด้วยข้อมูลสารสนเทศหลากหลาย ผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีทักษะสำคัญสำหรับยุคที่เรียกว่า C-Teacher ซึ่งเป็นแนวคิดของ Sellinger and Crease (2006 อ้างถึง ใน ถนอมพร เลหาจรสแสง, 2558, หน้า 15-18) เกี่ยวกับสมรรถนะของครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ที่เรียกว่า C-Teachers หมายถึง ผู้ที่มีสมรรถนะต่างๆ ซึ่งมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนใน อนาคต ประกอบด้วย สมรรถนะ 8 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา (Content) ด้านการใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ (Computer-ICT Integration) ด้านการสร้างองค์ความรู้ (Constructionist) ด้านการ เชื่อมโยง (Connectivity) ด้านการร่วมมือรวมพลัง (Collaboration) ด้านการสื่อสาร (communication) ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) และด้านการดูแลเอาใจใส่ (Caring) จะเห็นได้ว่า แนวคิด C- Teachers เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสมรรถนะของผู้สอนที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการ จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

4. การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ที่มาของการจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นผู้เรียนศูนย์กลาง (Learner-centred Learning) มาจากนโยบายการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ซึ่งกำหนด ไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และพัฒนา ตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด” หรือ การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centred) (ประเวศ วะสี, 2543, หน้า 4; กระทรวงศึกษาธิการ, 2543, หน้า 5; ทิศนา แคมมณี, 2545, หน้า 121 อ้างถึงใน นิรดา เวชญาลักษณ์, 2561, หน้า 30-31) ดังนั้นการ จัดกระบวนการเรียนรู้จึงมุ่งฝึกทักษะการแก้ปัญหาและการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ สร้างเสริมทักษะด้วยตนเองอย่าง เต็มศักยภาพ โดยจัดให้มีการประเมินการเรียนการสอนตามสภาพจริงควบคู่ไปกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนด้านความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนและการร่วมกิจกรรม เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเกิดขึ้นจากพื้นฐานที่ว่า การจัดการศึกษามีเป้าหมายสำคัญที่สุดคือ การจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุดตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน แต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และยังมีทักษะพื้นฐานอันเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการเรียนรู้ ได้แก่ ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ความสามารถทางสมอง ระดับสติปัญญา และการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่ต่างกัน ดังนั้นจึง ควรมีการจัดการที่เหมาะสมในลักษณะที่แตกต่างกัน ตามเหตุปัจจัยของผู้เรียนแต่ละคน

2.2.2 ความหมายของโครงการงาน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 238) ให้ความหมายว่า โครงการ หรือโครงการงาน (Project) หมายถึง กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจโดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือกระบวนการอื่นใดไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าตอบในเรื่องนั้น ๆ โดยมีครูกระตุ้น แนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิดตั้งแต่การเลือกหัวข้อที่จะศึกษาค้นคว้า ดำเนินการวางแผน กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและการนำเสนอผลงาน

2.2.3 การสอนแบบโครงการงาน

การสอนแบบโครงการ หรือการสอนแบบโครงการงาน (Project Method) มีคำอื่น ๆ ที่ใช้เรียกวิธีการเรียนการสอนแบบนี้อยู่หลายอย่าง อาทิ วิธีสอนแบบโครงการ รูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงการ หรือการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ แต่โดยสรุปแล้วก็คือ

1. นิยามและความหมาย

ประนอม เดชชัย (2531, หน้า 50 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, หน้า 343) กล่าวว่า การสอนแบบโครงการ หรือการสอนแบบโครงการงาน (Project Method) เป็นการสอนที่ให้โอกาสผู้เรียนได้วางแผนโครงการและดำเนินการให้สำเร็จตามความมุ่งหมายของโครงการนั้น ซึ่งอาจเป็นโครงการที่จัดทำเป็นกลุ่มหรือทำคนเดียวก็ได้ ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการทำงานนั้นด้วยตนเอง ลักษณะการสอนจะคล้อยตามสภาพจริงของสังคม เป็นการทำงานที่เริ่มต้นด้วยปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาโดยลงมือทดลองปฏิบัติจริง

เจียมใจ บุญแสน (2536, หน้า 15 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, หน้า 344) กล่าวว่า การสอนแบบโครงการเป็นการสอนให้ผู้เรียนได้ประยุกต์สิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้วมาแก้ปัญหาในการปฏิบัติตนตามที่ผู้สอนมอบหมาย ซึ่งครูส่วนใหญ่มักจะกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติเหมือน ๆ กัน โดยที่ผู้เรียนไม่มีโอกาสในการเลือกงานที่ตนเองสนใจหรือตรงตามความถนัดของตนเองแต่อย่างใด การสอนแบบโครงการ ผู้สอนควรมีบทบาทในการเป็นผู้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก เป็นที่ปรึกษาในการทำงาน ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเลือกงาน วางแผนการทำงาน รับผิดชอบการทำงาน และเป็นผู้ประเมินผลด้วยตนเองได้

2. แนวคิดทฤษฎีการสอนแบบโครงการ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, หน้า 343) กล่าวถึงการเรียนแบบโครงการว่า เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1900 เป็นต้นมา ได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติจริงให้มากที่สุดทุกขั้นตอน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากนักจิตวิทยาแนวใหม่ที่มุ่งให้ผู้เรียนสำรวจตนเอง ค้นหาความถนัดและปัญหาที่ตนสนใจ ผู้เรียนมีโอกาสที่จะเลือกวางแผนการและดำเนินการด้วยตนเอง ซึ่งการเรียนและการปฏิบัติดังกล่าวเรียกว่า การสอนแบบโครงการ (Project

Method) โดยอาศัยหลักปรัชญาของ John Dewey ซึ่งเป็นการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ในที่สุด

3. วัตถุประสงค์ของการสอนแบบโครงการ

เจียมใจ บุญแสน, 2536, หน้า 15 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, หน้า 344) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการสอนแบบโครงการว่ามีดังต่อไปนี้

1. เพื่อกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะการสอนแบบโครงการ ผู้สอนจะให้ผู้เรียนเลือกโครงการด้วยตนเอง แต่ก่อนที่จะเลือก ผู้สอนจะต้องจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นเสียก่อน ผู้เรียนจึงสามารถเลือกโครงการได้ ฉะนั้นการที่ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นในโครงการใดโครงการหนึ่งแสดงว่า ผู้เรียนมีความสนใจในเรื่องนั้น

2. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานการณ์จริง ซึ่งจะช่วยให้เห็นคุณค่าของการทำงานได้ในที่สุด

3. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความเป็นตัวของตัวเองที่สะสมเก็บรวบรวมและหาความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลที่จะเข้าใจสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมโดยใช้ประสบการณ์ของตนเอง

5. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรับผิดชอบและมีเสรีภาพในการจัดและการกระทำ

6. เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างแผนและดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย

7. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดและประเมินผลงานของตนเอง

4. คุณค่าของการสอนแบบโครงการ

ประนอม เดชชัย (2531, หน้า 235 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, หน้า 344) กล่าวว่า การสอนแบบโครงการมีคุณค่าดังนี้

1. เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะในการปฏิบัติงาน

2. ทำให้ผู้เรียนรู้จักวิธีทำงานอย่างมีระบบและแผนงานที่ดี

3. ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนกระบวนการในการค้นหาความรู้

4. ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง ในแง่ของ

วิธีการทำงานอย่างมีระบบ และผลผลิตที่ได้จากโครงการ

5. ขั้นตอนการสอนแบบโครงการ

เจียมใจ บุญแสน (2536, หน้า 13 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, หน้า 345) กล่าวถึงขั้นตอนการสอนแบบโครงการว่ามี 6 ขั้นตอนดังนี้

1. **ชั้นนำเสนอ** เป็นขั้นที่ครูเสนอเหตุการณ์หรือสถานการณ์ให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะวางโครงการในการแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่ง

2. **ขั้นกำหนดความมุ่งหมาย** เป็นขั้นที่นักเรียนทำการเลือกปัญหา และตั้งจุดมุ่งหมายในการศึกษา โดยการทำงานเป็นกลุ่ม ทำการเลือกประธาน รองประธานกรรมการและเลขานุการ

3. **ขั้นวางแผน** เป็นขั้นที่นักเรียนภายในกลุ่มช่วยกันวางแผนว่าจะดำเนินการอย่างไรจึงจะสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ซึ่งการวางแผนจะประกอบด้วย 1. ชื่อโครงการ บอกชื่อโครงการที่นักเรียนจะทำ 2. หลักการ บอกเหตุผลที่จะต้องจัดทำโครงการ 3. วัตถุประสงค์ของโครงการ การปฏิบัติงานครั้งนี้จะมีผลดีอย่างไรบ้าง 4. เจ้าของโครงการ ผู้จัดทำโครงการมีใครบ้าง 5. ที่ปรึกษา ผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการทำโครงการ 6. สถานที่ปฏิบัติโครงการ ใช้สถานที่ใดในการดำเนินการจัดทำโครงการ 7. เวลาในการปฏิบัติงาน ใช้เวลาวันเริ่มและเสร็จสิ้นโครงการเมื่อใด 8. งบประมาณในการดำเนินการ ใช้งบประมาณเท่าใด แยกเป็นรายการในการใช้จ่ายเรื่องใดบ้าง 9. วิธีการศึกษาค้นคว้า ใช้วิธีหาข้อมูลอย่างไรบ้างในการทำโครงการบรรลุจุดมุ่งหมาย 10. เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ วัสดุ อุปกรณ์อะไรบ้าง และ 11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ คาดว่าโครงการที่สามารถแก้ปัญหาอะไรได้บ้าง และจะได้ผลการดำเนินงานครั้งนี้อย่างไรบ้าง

4. **ขั้นการดำเนินงาน** เป็นขั้นที่ทำตามโครงการที่วางแผนไว้ของแต่ละกลุ่ม

5. **ขั้นประเมินผล** เป็นขั้นที่ให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินว่า โครงการนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ และในการทำโครงการนี้ได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง

6. **ขั้นติดตามผล** เป็นขั้นการติดตามผลของโครงการต่อไปเพื่อพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นเทคนิคการสอนแบบโครงการ

6. เทคนิคการสอนแบบโครงการ

วิชัย แหวนเพชร (2530, หน้า 249 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, หน้า 346) กล่าวว่า การสอนแบบโครงการมีเทคนิคดังต่อไปนี้

1. ต้องให้ผู้เรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายในการทำงานแบบโครงการ
2. ควรให้ผู้เรียนมีส่วนในการเลือกโครงการ
3. โครงการที่จะต้องมีความคุ้มค่า คำนึงกับเวลา และทุนที่ทำ
4. โครงการที่ทำ จะต้องมีความเป็นไปได้ ไม่ใช่แบบที่สร้างวิมานในอากาศ
5. โครงการที่ทำต้องส่งเสริมความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และความคิดอิสระ
6. โครงการที่ทำต้องมีการกำหนดเวลาที่ทำเสร็จที่แน่นอน
7. โครงการที่ทำต้องมีการประเมินผลในรูปของคุณค่าทางการศึกษาที่ผู้เรียนได้รับและสนองความต้องการของผู้เรียน

7. ข้อค้นพบจากการวิจัย

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, หน้า 346 – 347) ประมวลข้อค้นพบจากการวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบโครงการ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้

ปราณี วัฒนานิมิตกุล (2532) ทำวิจัยกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาสังคมศึกษา พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยการสอนแบบโครงการและกลุ่มควบคุม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล

โคจิกานต์ ศรีวิเชียร (2540) ทำวิจัยกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูลของ นักเรียนกลุ่มทดลองเรียนด้วยสอนแบบโครงการและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. พฤติกรรมความเป็นผู้นำ

ปราณี วัฒนานิมิตกุล (2532) วิจัยกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาสังคมศึกษา พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองเรียนด้วยสอนแบบโครงการและกลุ่มควบคุม มีพฤติกรรมความเป็นผู้นำภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2.4 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

การสอนแบบโครงงาน (Project Method) ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน หรือการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning: PBL) ซึ่งนักวิชาการให้นิยามและความหมายไว้อย่างมากมาย

1. นิยามและความหมาย

จิตราภรณ์ สอนเขียว (2560, หน้า 1) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในลักษณะของการศึกษา สืบค้น ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น โดยครูเป็นผู้กระตุ้นเพื่อสร้างความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง บทบาทของครูจึงไม่ใช่แค่เป็นผู้ให้ความรู้ (Teacher) แต่จะเปลี่ยนเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) หรือผู้ให้คำแนะนำ (Guide) เพื่อให้โครงการสำเร็จลุล่วง โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงงานและได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรม

ดุขฎิ โยเหลา และคณะ (2557, หน้า 19 – 20) ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้กระตุ้นเพื่อสร้างความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือ

ปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงการและได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรม

สุวิทย์ มูลคำ (2543) กล่าวถึงการเรียนรู้ในรูปของโครงการว่า โครงการคือกระบวนการแสวงหาคำตอบข้อสงสัยของผู้เรียน โครงการคือวิธีการเรียนรู้ในเรื่องที่นักเรียนสนใจเป็นกระบวนการและลึกซึ้ง โครงการคือกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสนใจใคร่รู้คำตอบด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องหลังจากการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โครงการคือการสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีการทำงานวิจัยเล็ก ๆ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ โครงการเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในกระบวนการแสวงหาความรู้หรือคิดค้นด้วยตนเอง เป็นงานวิจัยเบื้องต้น และโครงการเป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งเสริมให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น การเรียนรู้แบบโครงการนี้นำไปใช้ในกระบวนการแสวงหาความรู้ หรือคิดด้วยตนเองเป็นงานวิจัยเบื้องต้น

ลัดดา ภูเกียรติ (2544, หน้า 47) กล่าวว่า โครงการเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจใคร่รู้ของผู้เรียนที่อยากจะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลาย ๆ สิ่ง ที่สงสัยและอยากรู้คำตอบให้ลึกซึ้งชัดเจนหรือต้องการเรียนรู้ให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยใช้ทักษะกระบวนการและปัญหาหลาย ๆ ด้านมีวิธีการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการวางแผนในการศึกษาอย่างละเอียดแล้วลงมือตามแผนงานที่วางไว้ จนได้ข้อสรุปหรือผลการศึกษาหรือคำตอบเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

สุชาติ วงศ์สุวรรณ (2542) กล่าวถึงการเรียนรู้โดยใช้โครงการว่าหมายถึง การจัดการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งที่เป็นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในลักษณะของการศึกษา สสำรวจ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น โดยมีครูเป็นผู้กระตุ้น แนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

Thomas and Mergendoller (2000) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ เป็นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้เชิงค้นคว้า เน้นให้นักเรียนสนใจในปัญหาหรือคำถามที่จะ ผลักดันให้เข้าถึงแก่นของแนวคิด หรือหลักการทำให้นักเรียนรู้จักการค้นคว้าและสร้างสรรค์นวัตกรรม ด้วยตนเอง

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพ็ญวิภา ยินดีสุข (2553) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบ โครงการเป็นฐาน หมายถึง การศึกษาเพื่อค้นพบความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ และวิธีการใหม่ ด้วยตัว ของนักเรียนเอง โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่มีครูอาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้คำปรึกษา ความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ และวิธีการใหม่นั้น ทั้งนักเรียนและครูไม่เคยรู้หรือมีประสบการณ์มาก่อน

2. ความสำคัญ

McDonnell (2007) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบโครงการเป็นรูปแบบหนึ่งของ Child-centered Approach ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานตามระดับทักษะที่ตนเองมีอยู่ เป็นเรื่องที่สนใจและรู้สึก สบายใจที่จะทำ นักเรียนได้รับสิทธิในการเลือกว่าจะตั้งคำถามอะไร และต้องการผลผลิตอะไร

จากการทำงานชิ้นนี้ โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนอุปกรณ์และจัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน สนับสนุนการแก้ไขปัญหา และสร้างแรงจูงใจให้แก่ นักเรียน

3. ประเภทของโครงการงาน

สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการงานเป็นฐาน นักการศึกษาได้แบ่งประเภทของโครงการงานไว้ดังนี้

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียวาร์ ยินดีสุข (2553) กล่าวไว้ว่า โครงการงานที่ใช้เกณฑ์ของผลที่ได้รับ สามารถแบ่งได้ 3 ประเภท คือ

1. โครงการงานสำรวจ เป็นการสำรวจความรู้ที่มีอยู่แล้วในธรรมชาติหรือภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ และนำเสนอแบบต่าง ๆ อย่างมีแบบแผน เห็นความสัมพันธ์ของเรื่องดังกล่าวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นักเรียนต้องไปศึกษา รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสอบถาม สัมภาษณ์ สำรวจโดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสังเกต แบบสอบถาม แบบ สัมภาษณ์ และแบบบันทึก

2. โครงการงานทดลอง เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งว่าจะเกิดอะไรขึ้น เมื่อมีการทดลองสิ่งที่จัดกระทำขึ้น คือ ตัวแปรต้น เพื่อศึกษาว่าจะมีผลต่อตัวแปรที่ ต้องการ ศึกษาหรือตัวแปรตามอย่างไร โดยมีการควบคุมตัวแปรอื่น ๆ คือตัวแปรควบคุมที่อาจมีผลต่อ ตัวแปรตาม

3. โครงการงานประดิษฐ์ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำความรู้ทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดมาประยุกต์ใช้ โดยการประดิษฐ์เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการเรียนหรือการทำงานหรือใช้สอยอื่น ๆ การประดิษฐ์คิดค้นตามโครงการนี้ อาจเป็นการประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่โดยที่ ยังไม่มีใครทำ หรืออาจปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และดัดแปลงของเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น กว่าที่เป็นอยู่ รวมทั้งการสร้างแบบจำลองต่าง ๆ

ลัดดา ภูเกียรติ (2552) กล่าวว่า การแบ่งประเภทของโครงการงานตามลักษณะของเนื้อหาสาระ สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. โครงการงานวิทยาศาสตร์

1.1 โครงการงานประเภทสำรวจ เป็นโครงการที่ไม่ต้องมีการจัดทำหรือกำหนดตัวแปร แต่เป็นการรวบรวมข้อมูลในสนามหรือในธรรมชาติได้ทันทีหรือทำการเก็บรวบรวมวัสดุตัวอย่างมา วิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ หรือจำลองธรรมชาติขึ้นในห้องปฏิบัติการแล้วสังเกตและศึกษารวบรวม ข้อมูลต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ และนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เห็น ลักษณะหรือความสัมพันธ์ในเรื่องที่ต้องการศึกษาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.2 โครงการประเภททดลอง เป็นโครงการที่ต้องทำการทดลองเพื่อศึกษาว่าตัวแปรหนึ่งจะมีผลต่อตัวแปรที่ต้องการศึกษาอย่างไรบ้าง

1.3 โครงการประเภทพัฒนาหรือการประดิษฐ์ เป็นโครงการประเภทพัฒนาหรือประดิษฐ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ประโยชน์ในการทำงาน โดยนำหลักการ ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ สิ่งประดิษฐ์ดังกล่าวอาจเป็นสิ่งที่คิดขึ้นมาใหม่ทั้งหมด หรือเป็นการดัดแปลงมาจากของเดิมที่มีอยู่แล้วก็ได้ เพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม หรือสร้างแบบจำลองเพื่ออธิบายแนวความคิดบางอย่างในการแก้ปัญหาหนึ่งก็ได้

1.4 โครงการประเภทสร้างทฤษฎีหรือการอธิบาย เป็นโครงการที่นำเสนอแนวคิด หรือทฤษฎีใหม่ ๆ ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของสมการ สูตร หรือคำอธิบาย โดยตั้งข้อตั้งหรือกติกาขึ้นมาเอง แล้วเสนอหลักการหรือแนวคิด หรือทฤษฎีตามกติกาหรือข้อตั้งกลั่นั้น หรือเป็นการขยายทฤษฎีใน รูปแบบใหม่ที่ยังไม่มีผู้ใดคิดมาก่อน

2. โครงการทั่ว ๆ ไป สามารถใช้ได้กับทุกสาระเนื้อหา หรือที่เรียกว่าโครงการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นการใช้บูรณาการร่วมกันกับการเรียนรู้ทักษะ และเป็นพื้นฐานในการกำหนดโครงการและปฏิบัติ

ในการวิจัยนี้ โครงการที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคือ โครงการคำภาษาอังกฤษ โดยให้นักศึกษาได้นำความรู้ ทฤษฎี หรือแนวคิดมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบและจัดคำภาษาอังกฤษ

4. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐาน

Fried Booth and Diana (1987) ได้เสนอแนวทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำโครงการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความสนใจนี้จะเป็นการอภิปรายความคิดต่าง ๆ ให้ข้อเสนอแนะ ทักษะทางภาษาที่จะฝึกฝนในขั้นนี้คือ การพูดการฟัง อาจจะมีการอ่านสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาด้วย

ขั้นที่ 2 กำหนดจุดประสงค์ของโครงการ เป็นการอภิปรายตกลงเกี่ยวกับของโครงการ ซึ่งขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการทำโครงการด้วย ทักษะที่ใช้ในขั้นนี้ คือ การพูด การฟัง รวมทั้งการจด บันทึก

ขั้นที่ 3 ฝึกทักษะภาษา แนะนำหน้าที่และรูปแบบภาษาที่จะนำมาใช้ในโครงการ เช่น สัมภาษณ์ การขอข้อมูลการจดบันทึก การให้คำแนะนำและการค้นคว้า

ขั้นที่ 4 ออกแบบสื่อที่จะเขียน มีการเตรียมแบบสอบถาม แผนที่ ข้อคำถามที่จำเป็นต่อการเก็บข้อมูล ขั้นนี้จะเป็นขั้นฝึกการอ่าน และการเขียน

ขั้นที่ 5 กิจกรรมกลุ่ม เป็นการเตรียมการเก็บข้อมูล อาจเป็นการทำงานเดี่ยว คู่ กลุ่ม ทั้งในหรือนอกห้องเรียน กิจกรรมขั้นนี้จะเป็นการสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ รวบรวมข้อเท็จจริง ซึ่งผู้เรียนมี โอกาสใช้ทั้ง 4 ด้าน

ขั้นที่ 6 รวบรวมข้อมูล ขั้นนี้อาจทำเป็นกลุ่มกิจกรรม อาจเป็นการอ่านที่จัดบันทึก อธิบายภาพ จัดทำกราฟ เน้นการอภิปราย

ขั้นที่ 7 เรียบเรียงข้อมูลเป็นการพัฒนาผลของโครงการ มีการอภิปราย ต่อรอง อ่าน ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ การตรวจสอบ ทักษะที่เน้นในขั้นนี้ คือ การเขียน

ขั้นที่ 8 นำเสนอผลงาน ซึ่งอาจอยู่ในรูปแผนภูมิแผนภาพ คู่มือแนะนำจุลสาร โฆษณา แผ่นพับ การฉายวีดิทัศน์ หรือการเสนอผลงานปากเปล่า ทักษะที่เน้นในขั้นนี้ คือ การพูด

Ribe and Vidal (1993) นำเสนอวิธีการสอนโดยใช้โครงการหรือโครงการมีขั้นตอน การปฏิบัติตามแนวทางของ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน (Creating a Good Atmosphere) เป็นขั้น เตรียมความพร้อมให้สมาชิกในกลุ่มทำงานมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน เช่น การใช้ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เข้าช่วยเพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยและพร้อมที่จะปฏิบัติงานร่วมกัน

ขั้นที่ 2 ขั้นกระตุ้นให้เกิดความสนใจ (Getting the Class Interested) เป็นขั้นของ การสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนในอันที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้เรียนสนใจ ซึ่งอาจใช้การระดมสมอง ใช้ดนตรี สไลด์ หรือธรรมชาติเพื่อนำความรู้สึกรักของผู้เรียนให้เข้ามามีส่วนร่วม ร่วมในการทำงาน

ขั้นที่ 3 ขั้นเลือกหัวข้อ (Selecting the Topic) เป็นขั้นของการเจรจาและสังเคราะห์ ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อประมวลเป็นหัวเรื่องของโครงการ

ขั้นที่ 4 ขั้นสร้างโครงร่างของโครงการ (Creating a General Outline of the Project) เป็นขั้นวางแผนและกำหนดขอบเขตของโครงการ วิเคราะห์ขั้นตอนการทำงานจัดเตรียม อุปกรณ์ เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติงานตามหัวเรื่อง (Doing Basic Research Around the Topic) เป็นขั้นดำเนินการตามโครงร่างของโครงการตามหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม

ขั้นที่ 6 ขั้นรายงานผลการปฏิบัติงานสู่ชั้นเรียน (Reporting to the Class) เป็นขั้น ถ่ายโยงความคิดความรู้สึกรักสู่ชั้นเรียนอาจเป็นการรายงานด้วยการพูดหรือการเขียน

ขั้นที่ 7 ขั้นกระบวนการย้อนกลับ (Processing Feedback) เป็นขั้นของการย้อนกลับ โดยการให้ข้อมูลแก่ผู้เรียนถึงแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาต่อ

ลัดดา ภูเกียรติ (2544) กล่าวว่า ในการทำโครงการผู้สอนจะต้องเป็นที่เลี้ยงให้ คำแนะนำช่วยเหลือและฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นการปูพื้นฐานก่อนประกอบไปด้วย ขั้นตอน 7 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 การหาหัวข้อและการเลือกหัวเรื่องที่จะทำโครงการ หัวข้อเรื่องต้องเป็นหัวข้อที่ผู้เรียนสนใจจริง ๆ ในระยะแรกจึงไม่ควรกำหนดเป็นรายวิชา แต่เป็นเรื่องอะไรก็ได้ที่ผู้เรียนสนใจอยาก

ค้นคว้าหาคำตอบ ผู้สอนจะต้องพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ ประกอบเสียก่อนว่ามีข้อมูล ตลอดจนแหล่ง เรียนรู้ เพียงพอหรือไม่ในการทำโครงการนั้น

ขั้นที่ 2 การวางแผนในการทำโครงการ ผู้เรียนต้องคิดวางแผนล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ในช่วงเวลาใด จากการเขียนเค้าโครงการทำโครงการเสนอผู้สอน โดยทั่วไปจะเป็นการตอบคำถามว่าจะทำอะไร ทำไมต้องทำ ใครบ้างเป็นผู้กระทำ กระทำเมื่อใด ทำที่ไหน และจะอย่างไร ดังนั้น รายละเอียดในเค้าโครงการทำโครงการจะเป็นเค้าโครงของสิ่งที่คาดหวังว่าจะต้องปฏิบัติ กำหนดวิธี ทำงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และรายละเอียดในการทำงานที่จะช่วยให้การปฏิบัติลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 3 การลงมือทำโครงการ เป็นการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ที่ได้รับการเห็นชอบจากผู้สอน

ขั้นที่ 4 การบันทึกผลการปฏิบัติงาน เมื่อได้ข้อมูลจากการบันทึกแล้วผู้เรียนจะต้อง แปลผลและสรุปผลการทดลองพร้อมทั้งอภิปรายผลของการศึกษาค้นคว้า หากไม่ตรงตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ จะต้องบอกข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นได้

ขั้นที่ 5 การเขียนรายงาน เป็นการเสนอผลจากการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบของรายงาน เพื่อให้ผู้อื่นได้ทราบและเข้าใจถึงแนวคิด วิธีการศึกษาค้นคว้าและสิ่งที่ทำการศึกษามีผลเป็นอย่างไร ด้วยการใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย ชัดเจน สั้น ตรงไปตรงมา และครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับโครงการ

ขั้นที่ 6 การนำเสนอโครงการ หลังจากที่ได้ศึกษาและหาวิธีการในการแก้ปัญหาได้ผล ออกมาแล้วจะต้องนำความรู้ที่ได้มาเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รับทราบในรูปของรายงานหรือเอกสารหรือ รายงานปากเปล่าด้วยสื่อเพาเวอร์พอยต์ (Power Point) หรือนิทรรศการ เป็นต้น

ขั้นที่ 7 การประเมินผลโครงการ ควรประเมินให้ครบทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการ เตรียมการ ดำเนินงาน ด้านการดำเนินงาน และด้านผลของโครงการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ซึ่งได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แบบโครงการ ไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ชี้นำเสนอ หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาไปความรู้ กำหนดสถานการณ์ ศึกษาศถานการณ์ เล่นเกม ดูรูปภาพ หรือผู้สอนใช้เทคนิคการตั้งคำถามเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน เช่น สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอนของโครงการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ชี้นำวางแผน หมายถึง ขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันวางแผน โดยการระดมความคิด อภิปรายหาหรือข้อสรุปของกลุ่ม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 ชี้นำปฏิบัติ หมายถึง ขั้นที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม เขียนสรุปรายงานผลที่เกิดขึ้นจากการวางแผนร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล หมายถึง ขั้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนร่วมกัน ประเมินวิจารณ์ ฟานิช (2556) เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามโมเดล จักรยานแห่งการเรียนรู้แบบ (PBL) ซึ่งแนวคิดนี้มีความเชื่อว่า หากต้องการให้การเรียนรู้มีพลังและฝังในตัวผู้เรียนได้ ต้องเป็นการเรียนรู้ที่เรียนโดยการลงมือทำเป็นโครงการ (Project) ร่วมมือกันทำเป็นทีม และทำกับ ปัญหาที่มีอยู่ในชีวิตจริง ซึ่ง ส่วนของ วงล้อ แต่ละขั้น ได้แก่ Define, Plan, Do, Review และ Presentation

ขั้นที่ 1 Define คือ ขั้นตอนการทำให้สมาชิกของทีมงาน รวมทั้งครู มีความชัดเจน ร่วมกันว่า คำถาม ปัญหา ประเด็น และความท้าทายของโครงการคืออะไร และเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อะไร

ขั้นที่ 2 Plan คือ การวางแผนการทำงานในโครงการ ครูก็ต้องวางแผน กำหนดทางหนีทีไล่ ในการทำหน้าที่โค้ช รวมทั้งเตรียมเรื่องอำนวยความสะดวกในการทำโครงการของนักเรียน และที่สำคัญเตรียมคำถามไว้ถามทีมงานเพื่อกระตุ้นให้คิดถึงประเด็นสำคัญบางประเด็นที่นักเรียนมองข้าม โดยถือหลักว่า ครูต้องไม่เข้าไปช่วยเหลือจนทีมงานขาดโอกาสคิดเองแก้ปัญหาเอง นักเรียนที่เป็นทีมงานก็ต้องวางแผนงานของตน แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ การประชุมพบปะระหว่างทีมงาน การแลกเปลี่ยนข้อค้นพบ แลกเปลี่ยนคำถาม แลกเปลี่ยนวิธีการ ยิ่งทำความเข้าใจร่วมกันไว้ชัดเจนเพียงใด งานในขั้น Do ก็ จะสะดวกเลื่อนไหลดีเพียงนั้น

ขั้นที่ 3 Do คือ การลงมือทำ มักจะพบปัญหาที่ไม่คาดคิดเสมอ นักเรียนจึงจะได้เรียนรู้ทักษะในการแก้ปัญหา การประสานงาน การทำงานร่วมกันเป็นทีม การจัดการความขัดแย้ง ทักษะในการทำงานภายใต้ทรัพยากรจำกัด ทักษะในการค้นหาความรู้เพิ่มเติมทักษะในการทำงานในสภาพที่ทีมงานมีความแตกต่างหลากหลาย ทักษะการทำงานในสภาพกดดัน ทักษะในการบันทึกผลงาน ทักษะในการวิเคราะห์ผล และแลกเปลี่ยนข้อวิเคราะห์กับเพื่อนร่วมทีม เป็นต้น

ในขั้นตอน DO นี้ ครูเพื่อศิษย์จะได้มีโอกาสสังเกตทำความรู้จักและเข้าใจศิษย์เป็นรายคน และเรียนรู้หรือฝึกทำหน้าที่เป็น “วาทยากร” และโค้ชด้วย

ขั้นที่ 4 Review คือ การที่ทีมนักเรียนจะทบทวนการเรียนรู้ ที่ไม่ใช่แค่ทบทวนว่า โครงการได้ผลตามความมุ่งหมายหรือไม่ แต่จะต้องเน้นทบทวนว่างานหรือกิจกรรม หรือพฤติกรรมแต่ ละขั้นตอน ได้ให้บทเรียนอะไรบ้าง เอาทั้งขั้นตอนที่เป็นความสำเร็จและความล้มเหลวมาทำความเข้าใจ และกำหนดวิธีทำงานใหม่ที่ถูกต้องเหมาะสมรวมทั้งเอาเหตุการณ์ระทึกใจ หรือเหตุการณ์ที่ ภาคภูมิใจ ประทับใจ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ขั้นตอนนี้เป็นการเรียนรู้แบบทบทวนไตร่ตรอง (reflection)

ขั้นที่ 5 Presentation คือ การนำเสนอโครงการต่อชั้นเรียน เป็นขั้นตอนที่ให้การ เรียนรู้ ทักษะอีกชุดหนึ่ง ต่อเนื่องกับขั้นตอน Review เป็นขั้นตอนที่ทำให้เกิดการทบทวนขั้นตอนของ งานและการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอย่างเข้มข้น แล้วเอามานำเสนอในรูปแบบที่เร้าใจ ให้อารมณ์และให้ ความรู้ (ปัญญา) ทีมงานของนักเรียนอาจสร้างนวัตกรรมในการนำเสนอก็ได้ โดยอาจเขียนเป็นรายงาน และนำเสนอเป็น

การรายงานหน้าชั้น มี เพาเวอร์พอยท์ (PowerPoint) ประกอบ หรือจัดทำ วิดีทัศน์นำเสนอ หรือนำเสนอเป็นละคร เป็นต้น

ดุขฎิ โยเหลา และคณะ (2557) ได้ปรับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงการเป็นฐานจากการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน: จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นให้ความรู้พื้นฐาน ครูให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงการก่อนการ เรียนรู้ เนื่องจากการทำโครงการมีรูปแบบและขั้นตอนที่ชัดเจนและรัดกุม ดังนั้นนักเรียนจึงมีความ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับโครงการไว้เป็นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการปฏิบัติขณะทำงาน โครงการจริง ในขั้นแสวงหาความรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นกระตุ้นความสนใจ ครูเตรียมกิจกรรมที่จะกระตุ้นความสนใจของนักเรียน โดยต้องคิดหรือเตรียมกิจกรรมที่ดึงดูดให้นักเรียนสนใจ ใคร่รู้ ถึงความสนุกสนานในการทำโครงการ หรือกิจกรรมร่วมกัน โดยกิจกรรมนั้นอาจเป็นกิจกรรมที่ครูกำหนดขึ้น หรืออาจเป็นกิจกรรมที่นักเรียน มีความสนใจต้องการจะทำอยู่แล้ว ทั้งนี้ในการกระตุ้นของครูจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอจากกิจกรรมที่ได้เรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้ของครูที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่หรือเป็นเรื่องใกล้ตัวที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ขั้นที่ 3 ขั้นจัดกลุ่มร่วมมือ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันแสวงหาความรู้ ใช้กระบวนการ กลุ่มในการวางแผนดำเนินกิจกรรม โดยนักเรียนเป็นผู้ร่วมกันวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง โดยระดมความคิดและหารือ แบ่งหน้าที่เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน หลังจากที่ได้ทราบหัวข้อสิ่งที่ ตนเองต้องเรียนรู้ในภาคเรียนนั้น ๆ เรียบร้อยแล้ว

ขั้นที่ 4 ขั้นแสวงหาความรู้ ในขั้นแสวงหาความรู้มีแนวทางปฏิบัติสำหรับนักเรียนใน การทำกิจกรรม ดังนี้ นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมโครงการ ตามหัวข้อที่กลุ่มสนใจ นักเรียนปฏิบัติ หน้าที่ของตนตามข้อตกลงของกลุ่ม พร้อมทั้งร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรม โดยขอคำปรึกษาจากครูเป็น ระยะเมื่อมีข้อสงสัยหรือปัญหาเกิดขึ้น นักเรียนร่วมกันเขียนสรุปเล่ม สรุปรายงานจากโครงการที่ตน ปฏิบัติ

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้ ครูให้นักเรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้จากการทำกิจกรรม โดยครู ใช้คำถาม ถามนักเรียนนำไปสู่การสรุปสิ่งที่เรียนรู้

ขั้นที่ 6 ขั้นนำเสนอผลงาน ครูให้นักเรียนนำเสนอผลการเรียนรู้ โดยครูออกแบบ กิจกรรมหรือจัดเวลาให้นักเรียนได้เสนอสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ เพื่อให้เพื่อนร่วมชั้น และนักเรียนอื่น ๆ ในโรงเรียนได้ชมผลงานและเรียนรู้กิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติในการทำโครงการ

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560)	คุชฎี โยเทลา และคณะ (2557)	ลัดดา ภูเกียรติ (2544)	Ribe & Vidal (1993)	Fried Booth & Diana L. (1987)	ผลการสังเคราะห์ของผู้วิจัย
ขั้นวางแผนและปฏิบัติ	✓		✓	✓		✓
ขั้นประเมินผล	✓		✓	✓		✓
ขั้นให้ความรู้พื้นฐาน		✓				
ขั้นกระตุ้นความสนใจ		✓		✓	✓	✓
ขั้นจัดกลุ่มร่วมมือ		✓				
ขั้นแสวงหาความรู้		✓				
ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้		✓				
ขั้นนำเสนอผลงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ขั้นสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน		✓		✓	✓	✓
ขั้นเลือกหัวข้อ			✓	✓		
กิจกรรมกลุ่ม					✓	
การบันทึกผลการปฏิบัติงาน			✓			
การเขียนรายงาน			✓			
ฝึกทักษะภาษา					✓	
ออกแบบสื่อที่จะเขียน					✓	
เรียบเรียงข้อมูล					✓	

จากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่นักการศึกษากล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์และสรุปขั้นตอนการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน โดยเลือกขั้นตอนที่มีความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 50 จาก 5 แหล่งข้อมูลดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน เป็นการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน มีการนำเสนอตัวอย่างการจัดทำโครงงาน เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียน เกิดความเข้าใจก่อนลงมือทำโครงงาน

ขั้นที่ 2 ขั้นกระตุ้นความสนใจ เป็นการสร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดการคิด การระดมสมองในเรื่องที่สนใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นวางแผนและปฏิบัติ เป็นการให้ผู้เรียนร่วมกันวางแผน โดยการระดม ความคิดอภิปรายหรือข้อสรุปของกลุ่ม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ และให้ผู้เรียนปฏิบัติ กิจกรรม เขียนสรุปรายงานผลที่เกิดขึ้นจากการวางแผนร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล เป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้บรรลุดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนร่วมกันประเมิน

ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอผลงาน เป็นการให้นักเรียนนำเสนอผลการเรียนรู้ โดยครูออกแบบกิจกรรมหรือจัดเวลาให้นักเรียนได้เสนอสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ เพื่อให้เพื่อนร่วมชั้นได้ชมผลงานและ เรียนรู้กิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติในการทำโครงงาน

5. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

ในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้ในอดีต ผู้สอนจะเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน ทำหน้าที่ บรรยายเนื้อหาหน้าชั้นเรียน เป็นการเรียนรู้เชิงรับ (Passive) นักเรียนบางส่วนไม่สนใจการเรียน ขณะที่การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานจะเกิดขึ้นในห้องเรียนที่ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำ (Coach) และผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ผู้สอนจะเดินรอบห้องเรียนเพื่อคอยอธิบายหรือเสนอแนะเมื่อผู้เรียนมีข้อสงสัย คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมตามที่วางแผนไว้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงงาน และเพื่อให้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานประสบความสำเร็จนั้น ผู้สอนจะต้องวางแผนมาเป็นอย่างดีและควรมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ บ่อยครั้งที่ผู้สอนอาจรับบทบาทเป็นหนึ่งในผู้เรียนร่วมดำเนินกิจกรรมในชั้นเรียนและร่วมวิจารณ์ ผลงานของผู้เรียน นอกจากนี้อีกหนึ่งหน้าที่ของผู้สอนคือการประเมินผล ผู้สอนอาจทำการประเมินผล ผู้เรียนได้หลายรูปแบบ เช่น แบบทดสอบตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ หรืออาจสร้างแบบประเมิน rubric (Rubrics) ขึ้นมาใช้ประเมินการทำโครงงานของผู้เรียน ในส่วนของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานจะแบ่งผู้เรียนให้ทำงานเป็นกลุ่มย่อย สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวางแผนโครงงาน หาแหล่งข้อมูลทำการศึกษาวิจัย และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ได้ศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง และเป็นผู้ตั้งคำถามเมื่อเกิดความสงสัย

6. การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน

สมวงษ์ แผลงประสพโชค และคณะ (2544) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลโครงงานในระดับประถมศึกษาว่ามุ่งให้นักเรียนได้รับการประเมินจากบุคคลทั้ง 3 ฝ่าย คือ

1. ประเมินโดยตนเอง มุ่งให้นักเรียนบอกความพึงพอใจในงานที่ทำ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่คิดว่าควรปรับปรุง
2. ประเมินโดยเพื่อน มุ่งให้ประเมินโครงงานในด้านความน่าสนใจ น่าเชื่อถือและประโยชน์ว่ามีมากน้อยเพียงใด
3. ประเมินโดยครู มุ่งให้ครูตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินงาน ความสอดคล้องของงานรูปแบบและวิธีการนำเสนอ รวมถึงประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีมากน้อยเพียงใด การปฏิบัติโครงงานซึ่งถือว่าเป็นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงของผู้เรียน แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติโครงงานของผู้เรียนจึงถือได้ว่าเป็นการประเมินตามสภาพจริง เป็นวิธีการค้นหาความสามารถและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน

สุชาติ วงศ์สุวรรณ (2542) การประเมินโครงงาน มีกรอบและแนวทางการประเมินดังนี้

1. ประเมินการแสดงออกถึงผลของความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม การะบวนการเรียนรู้ กระบวนการทำงาน และผลผลิต/ผลงาน/ชิ้นงาน
2. ประเมินอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นโครงงาน ตามสภาพจริงและเป็นธรรมชาติ
3. ประเมินจากผลงาน ได้แก่ เอกสาร ชิ้นงาน ฯลฯ การทดสอบ แบบบันทึกต่าง ๆ ได้แก่ การสังเกต ความรู้สึก สัมภาษณ์ ฯลฯ แฟ้มสะสมงาน และหลักฐานหรือร่องรอยอื่น
4. ประเมินโดย ตัวผู้เรียน เพื่อน ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องอื่น
5. ประเมินโดยวิธีสังเกต สัมภาษณ์ ตรวจรายงาน ตรวจผลงาน ทดสอบ รายงาน และนิทรรศการ

7. ข้อดีและข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้มาจากการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนมาปรับใช้ในการทำโครงงาน ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเรียนรู้ และพัฒนาในหลายด้านด้วยกัน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ดังนี้

ข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน

1. นักเรียนมีโอกาสได้เลือกประเด็นที่จะศึกษา วิธีการศึกษาและแหล่งความรู้ด้วยตนเอง

2. นักเรียนเป็นผู้ศึกษาหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเองทุกขั้นตอน
 3. การศึกษาค้นคว้านี้มีการเชื่อมโยงหรือบูรณาการระหว่างความรู้ ทักษะ ประสบการณ์เดิมกับสิ่งใหม่

4. นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น

5. นักเรียนได้ฝึกการแก้ปัญหาในการทำงาน

ข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน จะต้องใช้เวลาในการเรียนรู้มาก ค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ครูผู้สอนจะต้องกระตุ้นความสนใจให้นักเรียนเรียนรู้จากสิ่งรอบตัว และวางแผนระยะเวลาของกรทำโครงงาน พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและดูแลนักเรียนให้ทั่วถึง

สารوخ โศภีรักษ์ (2546) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานว่ามีข้อดี คือ

1. นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะในกระบวนการทำงานจริง ๆ เริ่มตั้งแต่เริ่มคิดแผน การหาข้อมูล อุปกรณ์ต่าง ๆ การแบ่งเวลางาน การประสานงาน จนกระทั่งการประเมินผล

2. เป็นการฝึกให้นักเรียนช่วยตนเอง แก้ปัญหาด้วยตนเองมากกว่าพึ่งคนอื่น

3. ฝึกให้นักเรียนร่วมมือประสานงานกัน ทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นการฝึกประชาธิปไตย และการอยู่ร่วมกันในสังคมไปด้วย เช่น ทักษะการใช้เครื่องมือ การหา

4. เป็นการฝึกทักษะต่าง ๆ จากการปฏิบัติงานจริง เช่น ข้อมูล การทำงานร่วมกัน และการตัดสินใจ ฯลฯ

5. ทำให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเรียน และผลของการเรียนที่สามารถใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ส่วนข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานก็คือ การสอนแบบโครงงานเป็นฐาน ถ้าผู้สอนขาดความสนใจหรือขาดความเอาใจใส่แก่นักเรียน การทำงานอาจล้มเหลว หรือครูและนักเรียนอาจทำงานเสีย ทำให้ผิดวัตถุประสงค์ได้ง่าย และบางครั้งนักเรียนก็ไม่ได้รับเนื้อหาวิชาครบถ้วนตามหลักสูตร ครูจะต้องควบคุมการทำงาน จัดแนวทางให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะคอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

จากข้อดีและข้อจำกัดที่กล่าวถึงมาข้างต้น สรุปได้ว่า ข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานคือ นักเรียนได้นำความรู้ ทฤษฎี หรือหลักการมา ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น นักเรียนสามารถคิดและแก้ไขปัญหาได้ด้วยตัวเอง อีกทั้งยังสามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ส่วนข้อจำกัดในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน คือ การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ระยะเวลาค่อนข้างมาก ครูผู้สอนต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่นักเรียนเป็นอย่างดี

8. ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน

สுகนธ์ สีนธพานนท์ (2545) อธิบายประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานไว้ดังนี้

1. เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีบทบาท มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ได้ทำเองอย่างละเอียดรอบคอบ อย่างเป็นระบบ ปฏิบัติจริง คิดเอง
2. ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาข้อมูล สร้างองค์ความรู้และสรุปความรู้ได้ด้วยตัวเอง
3. ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา มีทักษะกระบวนการในการทำงาน
4. ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้เครื่องมือ ทักษะการเคลื่อนไหวทางกาย
5. ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
6. ผู้เรียนได้ฝึกความเป็นประชาธิปไตย คือการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการยอมรับในความรู้ ความสามารถซึ่งกันและกัน
7. ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
8. ผู้เรียนได้ฝึกลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน เช่น การสังเกต การจดบันทึกข้อมูล การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ความรับผิดชอบ ความซื่อตรง ความเอาใจใส่ ความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน การรู้จักทำงานอย่างมีระบบ การทำงานอย่างมีแผน
9. ฝึกให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผล รู้จักพึ่งพาตนเอง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
10. ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำความรู้ ความคิด หรือแนวทางที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิต หรือในสถานการณ์อื่น ๆ ได้

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าและฝึกปฏิบัติด้วยตนเองตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการศึกษาหาคำตอบ โดยมีผู้สอนเป็นผู้กระตุ้น แนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างใกล้ชิด โดยได้ทำการสังเคราะห์การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานได้เป็น 5 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน เป็นการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน มีการนำเสนอตัวอย่างการจัดทำโครงงาน เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจก่อนลงมือทำโครงงาน 2. ขั้นกระตุ้นความสนใจ เป็นการสร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดการคิด การระดมสมองในเรื่องที่สนใจ 3. ขั้นวางแผนและปฏิบัติ เป็นการให้ผู้เรียนร่วมกันวางแผน โดยการระดมความคิด อภิปรายหรือข้อสรุปของกลุ่มเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ และให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม เขียน สรุปรายงานผลที่เกิดขึ้นจากการวางแผนร่วมกัน 4. ขั้นประเมินผล เป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้สอน ผู้เรียน และเพื่อนร่วมกันประเมิน และ 5. ขั้นนำเสนอผลงาน เป็นการให้นักศึกษานำเสนอผลการเรียนรู้ โดยผู้สอนออกแบบกิจกรรมหรือจัด

เวลาให้นักศึกษาได้เสนอสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ เพื่อให้เพื่อนร่วมชั้นได้ชม ผลงานและเรียนรู้กิจกรรมที่ นักศึกษาปฏิบัติในการทำโครงการ

2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดค่ายภาษาอังกฤษ

2.3.1 ความหมายของค่ายภาษาอังกฤษ

เฉลียวศรี พิบูลชล (2535, หน้า 30) ได้ให้ความหมายของค่ายภาษาอังกฤษโดยสรุปไว้ว่าค่าย ฝึก ภาษา หมายถึง ค่ายที่มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางภาษา โดยครูมีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรม (พูด) น้อยที่สุด และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษามากที่สุด และใช้อุปกรณ์ในการทำ กิจกรรม ทางภาษาน้อยที่สุด หรือไม่ต้องใช้อุปกรณ์เลย ทั้งนี้เพื่อความสะดวก เนื่องจากเป็นการเรียน นอกสถานที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กล่าวถึงค่าย ไว้ว่า ค่าย คือ รูปแบบหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่มีลักษณะเฉพาะ คือมีการกำหนด เป้าหมายชัดเจน ผู้นำหรือพี่เลี้ยงค่ายทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ค่ายอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัย มีกิจกรรมหลักเป็นหัวใจของค่ายในการพัฒนา มีกระบวนการบริหารที่ทันสมัยและใช้ระบบ กลุ่ม โดยมีบุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ในการบริหารค่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ อำนวย ความสะดวก ส่งเสริมและสนับสนุน ให้คำปรึกษา

สรุปได้ว่า ค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp) หมายถึง ค่ายที่จัดขึ้นนอกห้องเรียนปกติ เน้น ให้ผู้เรียนได้พัฒนา ความสามารถในการสื่อสารตามศักยภาพและระดับภาษาที่เรียน โดยครูมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม น้อยที่สุดแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด โดยมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ ดึงดูดให้ ผู้เรียนต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สนุกสนาน หลากหลายและท้าทายความสามารถ ของผู้เรียน

2.3.2 จุดมุ่งหมายในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ

จุดมุ่งหมายเป็นสิ่งสำคัญต่อการจัดกิจกรรม เพราะเป็นการกำหนดแนวทางในการจัดค่าย และยังสามารถใช้ประเมินผลการจัดกิจกรรมค่าย มีผู้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ ไว้ ดังนี้

เฉลียวศรี พิบูลชล (2535, หน้า 30) มีความเห็นสอดคล้องกับ คณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 5-6) โดยกล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการจัดค่ายภาษาอังกฤษไว้ ดังนี้

1. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ จากประสบการณ์ตรง และในขณะเดียวกันเป็นการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศการเรียนการสอนเป็นนอกห้องเรียน

2. เพิ่มพูนความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) กล่าวคือ ในขณะที่ผู้เรียนสนุกในการทำกิจกรรมทางภาษา ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในเวลาเดียวกัน การใช้ภาษาในระหว่างการทำกิจกรรมนี้ เป็นการเรียนภาษาโดยผู้เรียนไม่รู้ตัว ซึ่งนับเป็นการเพิ่มพูนความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา

3. เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินในการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาในรูปแบบการเรียนที่แตกต่างจากการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ

4. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาอังกฤษและเรียนรู้วัฒนธรรมกับเจ้าของภาษาโดยตรง (ในกรณีที่ใช้เจ้าของภาษา)

5. เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เกิดความซาบซึ้งและเห็นคุณค่าของภาษาอังกฤษ

6. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ ภายใต้กฎเกณฑ์ที่กำหนด โดยเฉพาะเรื่องความปลอดภัย อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาทางสังคมและอารมณ์ รวมทั้งรู้จักคิดและแก้ปัญหากิจกรรมกลุ่ม

7. เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสอยู่กับธรรมชาติและบรรยากาศที่ผ่อนคลายเอื้อต่อการเรียนรู้และพักผ่อนในช่วงปิดเทอม หากค่ายที่จัดเป็นค่ายอยู่ในช่วงปิดเทอมและจัดนอกโรงเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดค่ายภาษาอังกฤษ คือ การเพิ่มพูนทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษโดยใช้เกมหรือกิจกรรมทางภาษา ตลอดจนการอยู่ร่วมกันในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย สนุกสนานและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในสถานการณ์นอกห้องเรียนปกติ ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วโดยไม่รู้ตัว นอกจากนี้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ชีวิตและการทำงานร่วมกับผู้อื่นเกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมค่าย ช่วยให้เด็กทุกคนได้เรียนรู้เต็มตามความสามารถและศักยภาพของตนเอง

2.3.3 ประเภทของค่ายภาษาอังกฤษ

เฉลียวศรี พิบูลชล (2535, หน้า 31) กล่าวว่าไว้ว่าการจัดค่ายภาษาอังกฤษนั้นสามารถจัดได้ทั้งแบบ ค่ายกลางวันและค่ายกลางคืน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษาและข้อจำกัดต่างๆ เช่น จำนวนวิทยากร งบประมาณ เวลา 4 เวลา และสถานที่ และได้เสนอหลักเกณฑ์ในการเลือกสถานที่ในการจัดค่ายกิจกรรมฝึกภาษาไว้ ดังนี้

1. มีเนื้อที่กว้างขวาง และเป็นทำเลี่ง สามารถใช้จัดกิจกรรมกับเด็กจำนวนมาก ๆ ได้
2. มีบรรยากาศดี และมีความเป็นส่วนตัว ห่างไกลจากสิ่งรบกวน
3. มีความปลอดภัย
4. มีความสะดวกสบาย และมีบริการต่าง ๆ เช่น ห้องอาหาร หรือห้องโถง
5. ไม่อยู่ไกลเกินไปที่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายมากในการเดินทาง
6. สามารถใช้สถานที่เป็นส่วนหนึ่งในการทำกิจกรรมได้

สรุปได้ว่าการจัดค่ายภาษาอังกฤษสามารถเลือกจัดได้ทั้งค่ายกลางวัน และค่ายกลางคืน ผู้จัดควรเลือกสถานที่ที่กว้างขวาง ปลอดภัย เป็นส่วนตัว มีบรรยากาศดี สะดวกสบาย และเหมาะกับการจัดกิจกรรม ทั้งนี้ไม่ควรอยู่ไกลเกินไป เนื่องจากจะเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาก

2.3.4 กิจกรรมในค่ายภาษาอังกฤษ

กิจกรรมทางภาษาที่จัดในค่ายภาษาอังกฤษอยู่ในรูปแบบของกิจกรรมเกมทางภาษา (Language Games) ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ทำให้เกิดความคล่องแคล่ว กิจกรรมสร้างสรรค์ มีความสนุกสนานในการใช้ภาษา สอดแทรกสาระ สั้นกระชับ การจัดตาราง กิจกรรมลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก เหมาะสมกับวัย การเรียนรู้ของสมาชิกค่ายและสภาพแวดล้อม ค่าย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 6)

เฉลียวศรี พิบูลชล (2535, หน้า 39) ได้แบ่งกิจกรรมฝึกภาษาที่ใช้ในค่ายภาษาอังกฤษออกเป็น 5 กลุ่ม คือ 1. กิจกรรมสร้างความคุ้นเคย 2. กิจกรรมที่ใช้สถานที่ร่วมในการจัดกิจกรรม 3. กิจกรรมเพื่อฝึกทบทวนคำศัพท์ 4. กิจกรรมเพื่อฝึกโครงสร้างภาษา และ 5. กิจกรรมเพื่อฝึกความเข้าใจในการอ่าน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 6-7) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมที่จัดขึ้นในค่ายไว้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กิจกรรมเพื่อกลุ่มสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมช่วยส่งเสริมบรรยากาศในค่ายให้มีความ สนุกสนาน ไร้ความสนใจ กระตุ้นให้สมาชิกแสดงความสามารถ ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่าง สมาชิกค่ายกับ ทีมงาน และก่อให้เกิดความประทับใจ และในการเลือกกิจกรรมนั้นหนทางการ ควรกำหนดเป้าหมายของ กิจกรรมชัดเจน เช่น กิจกรรมละลายพฤติกรรม การอุ่นเครื่อง การนำเข้าสู่กิจกรรมหลัก กิจกรรมกระตุ้น ความสนใจ หรือ กิจกรรมอำลา ยกตัวอย่างเช่น 1) กิจกรรมการละลายพฤติกรรม (Ice Breaking) เป็น กิจกรรมที่ทำให้สมาชิกค่ายมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รู้สึกปลอดภัย เปิดใจ สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ลดช่องว่าง ระหว่างสมาชิกค่ายและผู้จัดค่าย มักจัดในช่วงเริ่มต้นของค่าย เช่น กิจกรรมแนะนำ ตัว 2) กิจกรรมสร้างความตื่นตัวให้พร้อมเรียนรู้ (Energizer) เป็นกิจกรรมสั้น ๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิก ตื่นตัว เตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้ในกิจกรรมหลักต่อไป เช่น หลับตาแล้วปรบมือ การบีบนิ้วไหล่เพื่อน เป็นต้น 3) กิจกรรมนันทนาการ เป็นเกมหรือกิจกรรมที่เน้นความสนุกสนานรื่นเริงไร้ใจเพื่อให้สมาชิกมีความสุข รู้สึกสบาย ๆ ผ่อนคลายจากกิจกรรมหลัก เช่น อาจร้องเพลงร่วมกัน และ 4) กิจกรรมอุ่นเครื่อง เป็นกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่ใช้ก่อนเริ่มกิจกรรมหลัก แสดงแบบจำลองแนวคิด หรือเนื้อหาที่จะทำ ในกิจกรรมหลัก เมื่อจบกิจกรรมแล้วผู้นำจะสอดแทรก ความรู้ เนื้อหาสาระที่ต้องการ เช่น เป่ายางดูบ ตัวนอนสอดแทรกเรื่องผู้นำ ผู้ตาม จากนั้นจึงทำกิจกรรมหลักต่อไป

2. กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้เนื้อหาหลัก เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ เนื้อหา หลักผ่านกระบวนการที่สร้างสรรค์ ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบ กิจกรรมควรมีความหลากหลาย เหมาะสม

กับลักษณะของสมาชิกในค่ายนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น กระบวนการกลุ่ม การระดมความคิดเห็น การประชุมหารือ แลกเปลี่ยน ละครเป็นสื่อ การสังเกตการณ์ การใช้บทบาทสมมติ การสืบค้นความรู้ ด้วยตนเอง การค้นพบด้วยตนเอง การเรียนรู้ผ่านเกม/การเล่น การเรียนรู้ในสถานการณ์จริง

3. กิจกรรมเสริมคุณลักษณะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ และพฤติกรรมที่ดีด้านต่าง ๆ สอดแทรกในระหว่างการใช้ชีวิตในค่ายหรือในกิจกรรมหลัก ได้แก่ ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการเป็นผู้ตาม การทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหา การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

4. กิจกรรมสรุป สะท้อนการเรียนรู้ และประเมินผล ประกอบด้วย 1) การสรุปกิจกรรมสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การอภิปราย การวาดรูป สรุปกิจกรรมร่วมกัน บทสรุปต้องสะท้อนตัวกิจกรรมและสามารถให้เด็กนำมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ 2) สะท้อนการเรียนรู้ตนเอง สมาชิกค่ายทุกคนควรมีส่วนร่วมในการพูดและ รับฟังความคิดเห็น ตลอดจนแลกเปลี่ยนข้อคิดที่ได้รับจากกิจกรรม ออกแบบและสร้างชิ้นงานร่วมกัน ก่อนปิดค่ายควรมีเวลาทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ว่าตนเองมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร 3) การประเมินผล แบ่งเป็นการประเมินผลก่อนเริ่มกิจกรรมค่ายและประเมินเมื่อสิ้นสุดค่าย

2.3.5 ลักษณะของกิจกรรมในค่ายภาษาอังกฤษ

เฉลิมวศรี พิบูลชล (2535, หน้า 30) และประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2540, หน้า 26-28) ได้กล่าวถึงลักษณะของกิจกรรมที่ใช้ในค่ายภาษาอังกฤษไว้สอดคล้องกันดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ยากต่อการจัดในห้องเรียน เช่นกิจกรรมที่ต้องใช้สถานที่หรือ ต้องใช้เสียง ซึ่งหากจัดในเวลาเรียนปกติ อาจรบกวนต่อห้องข้างเคียงอาจเป็นกิจกรรมในร่มหรือ กลางแจ้ง และเป็นกิจกรรมทั้งประเภทเดี่ยว ประเภทคู่และกลุ่มที่ทุกคนสามารถเข้าร่วมได้

2. เป็นกิจกรรมที่เน้นการฝึกความคล่องในการใช้ภาษา โดยเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษา (Use) อย่างอิสระโดยอาศัยรูปประโยค หรือคำศัพท์ที่เรียนมาแล้ว ซึ่งนับเป็น การเสริมแรง (Reinforcement) หรือการทบทวน (Revision) ในสิ่งที่เรียนมา

3. เป็นกิจกรรมที่ครูมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม (พูด) น้อยที่สุด และเปิดโอกาส ให้นักเรียนได้ใช้ภาษามากที่สุด

4. เป็นกิจกรรมที่เน้นความปลอดภัย และสามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ ประโยชน์ได้ ใช้อุปกรณ์น้อยที่สุด หรือไม่ต้องใช้อุปกรณ์เลย เพื่อความสะดวก เนื่องจากเป็นการเรียน นอกสถานที่และใช้ประโยชน์จากสถานที่ให้ได้มากที่สุด

5. เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน หรือกล่าวได้ว่าเป็นกิจกรรมการเรียนที่ซ่อนในรูปแบบ ของกิจกรรมที่สนุกสนาน เช่น เกม และชวาค่ายมีโอกาสปฏิสัมพันธ์และทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มฝึกการ เป็นผู้นำผู้ตาม

6. ไม่ควรเป็นกิจกรรมที่หนักเกินไป มีการจัดเวลาในการเล่น การทำงานและ การพักผ่อนที่เหมาะสมได้สัดส่วนพอเหมาะ

7. เป็นกิจกรรมที่เนื้อหาเป็นการปลูกฝังพฤติกรรมและบุคลิกภาพการเล่นที่ คำนึงถึงสุขภาพและความปลอดภัยของชาวค่าย

8. กิจกรรมต้องเหมาะสมกับเพศ วัย ความต้องการและความสนใจของชาวค่าย

9. กิจกรรมควรเกิดจากการร่วมมือ วางแผน และจัดเตรียมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.3.6 หลักการจัดกิจกรรมในแต่ละวัน

เฉลียวศรี พิบูลชล (2535, หน้า 34-35) ได้เสนอแนะหลักการจัดกิจกรรมในแต่ละวันดังต่อไปนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ใช้ประโยชน์จากสถานที่เพื่อฝึกให้นักเรียนเป็นคนช่างสังเกต
2. กิจกรรมแรก ๆ ควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้คุ้นเคยใกล้ชิดกัน (Ice-breaking Activity) เพราะนักเรียนอาจมาจากต่างห้องกันและยังไม่คุ้นเคยกัน
3. กิจกรรมควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นั่ง ลูก เดิน และทำกิจกรรมสลับกิจกรรม แทนที่จะนั่งตลอดเวลา

4. ควรนำกิจกรรมที่นักเรียนสนใจมาให้นักเรียนฝึก เช่น กิจกรรมเข้าจังหวะ ซึ่งอาจใช้วีดิทัศน์หรือครูเป็นผู้นำฝึก โดยครูจะต้องใช้ภาษาอังกฤษง่าย ๆ ในการออกคำสั่งซึ่งเป็นการเปิด โอกาสให้นักเรียนฝึกภายในตัว อีกทั้งเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดจากการใช้ภาษาตลอดวัน

5. ควรนำวีดิทัศน์ชุดการสอนภาษาอังกฤษ หรือการ์ตูนที่มีการอัดเสียงในฟิล์ม เป็นภาษาอังกฤษซึ่งสามารถหาซื้อได้ในท้องตลาดมาเปิดให้นักเรียนได้ดูโดยจัดให้มีกิจกรรมระหว่างการประชุม เช่นถามเพื่อสร้างความสนใจหรือเพื่อตรวจสอบความเข้าใจหรือครูนำมาเปิดช่วงหลังรับประทานอาหารเย็น เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจและเพิ่มพูนประสบการณ์การฟังภาษาอังกฤษภายในตัวด้วย

6. กิจกรรมในช่วงกลางคืน นอกเหนือจากการจัดภาพยนตร์ง่าย ๆ ให้ชมแล้ว ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ โดยให้นักเรียนจัดกิจกรรมเอง เช่น การแสดงละครหรือบทบาทสมมติ

จะเห็นได้ว่า กิจกรรมในค่ายภาษาอังกฤษนั้นมีอยู่มากมายหลายหลายประเภท เช่น แบ่งตามลักษณะของกิจกรรม เช่น กิจกรรมด้านวิชาการหรือกิจกรรมด้านนันทนาการ และแบ่งตาม รูปแบบของกิจกรรม เช่น กิจกรรมสร้างความคุ้นเคย กิจกรรมเกี่ยวกับคำศัพท์ หรือกิจกรรมบทบาท สมมติ เป็นต้น ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ผสมผสานกิจกรรมของไรท์ เบทเทอร์ริจ และบัคบาย (Wright, Betteridge and Buckby, 2006) และเรื่องศักดิ์ อัมไพพันธ์ (2542) รวมทั้งได้คัดเลือกกิจกรรมโดยดัดแปลงจากกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จในค่ายภาษาอังกฤษของ ฟารา สุไลมาน (2547) ธีรลักษณ์ เอกนัยน์ (2548) นิธิวี โพธิ์จักร (2549) และณิรารวรรณ จิตตรีนิทย์ (2552)

2.3.7 กิจกรรมเกมภาษา

เรื่องศักดิ์ อัมไพพันธ์ (2542, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของเกมทางภาษาว่า หมายถึง กิจกรรมทางภาษาที่จัดขึ้นเพื่อที่จะทดสอบและเสริมสมรรถภาพในการเรียนภาษาของผู้เรียนโดยเน้นหนักไปในทางผ่อนคลายเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน และเกิดการเรียนรู้ทั้งในรายบุคคลและสมาชิกในกลุ่มภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด โดยได้แบ่งเกมทางภาษาออกเป็น 7 ประเภท (เล่มเดียวกัน, หน้า 11 – 12) คือ

1. เกมฝึกทบทวนเกี่ยวกับตัวเลข (Number Games) เป็นเกมที่เสริมความรู้ ฝึกความจำ ตลอดจนปฏิภาณและความเร็วในการคิด เกี่ยวกับตัวเลข
2. เกมฝึกทบทวนคำศัพท์ (Vocabulary Games) เป็นเกมที่มุ่งทดสอบความจำและความรู้เดิมที่ผู้เล่นเคยมีประสบการณ์ทางด้านภาษามาก่อน ทั้งการออกเสียง การสะกดคำ ความหมายและชนิดของคำและเรียนรู้ศัพท์ใหม่เพิ่มเติม
3. เกมฝึกการสะกดคำศัพท์ (Spelling Games) เป็นเกมที่เสริมความสามารถในการจำคำศัพท์และเขียนได้ถูกต้องยิ่งขึ้น
4. เกมฝึกโครงสร้างทางภาษา (Structure Games) เป็นเกมที่ฝึกเกี่ยวกับเนื้อหาและโครงสร้างภาษาในรูปแบบที่ผู้เรียนแทบไม่รู้สึกรู้สีกว่ากำลังเรียนภาษา อยู่เกิดความรู้สึกละสบายใน สนุก เช่น คำถามประเภท Yes/No Questions, the conditional เป็นต้น
5. เกมฝึกการสนทนา (Conversation Games) เกมในกลุ่มนี้มุ่งให้ผู้เรียนฝึกทางด้าน information and communication โดยเน้นในด้านการสรุปเนื้อหาสาระที่เข้าใจชัดเจนระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง คือ ความสามารถในการเก็บใจความและสื่อ
6. เกมฝึกการเขียน (Writing Games) การเขียนเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อน เกมในกลุ่มนี้จะนำรวมกิจกรรมในเกมจุดอื่น ๆ มาช่วยเสริม ทักษะทางการเขียนเพื่อช่วยเสริมการเรียนรู้ของผู้เล่นเกมให้ง่ายขึ้น
7. เกมเบ็ดเตล็ด (Miscellaneous Games) เป็นเกมที่แยกเป็นกลุ่มพิเศษ จัดขึ้นเพื่อความสนุกสนานและเสริมสมรรถภาพการเรียนรู้ภาษา ผู้สอนสามารถประยุกต์เข้ากับเหตุการณ์หรือใช้เป็นกิจกรรมพิเศษนอกห้องเรียน เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเล่นเกม การโต้ว่าที่ กิจกรรมในงานสังสรรค์ เป็นต้น

ไรท์ แบทเทอร์ริดจ์ และบัคบาย (Wright, Betteridge, & Buckby, 2006) ได้แบ่งเกมฝึกภาษาออกเป็น 13 ประเภท ดังนี้

1. เกมรูปภาพ (Picture Games)
2. เกมจิตวิทยา (Psychology Games)
3. เกมอัศจรรย์ (Magic Games)
4. เกมส่งเสริมการทำงานร่วมกัน (Caring and Sharing Games)

5. เกมใช้บัตร (Card and Board Games)
6. เกมเกี่ยวกับเสียง (Sound Games)
7. เกมเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง (Story Games)
8. เกมเกี่ยวกับคำศัพท์ (Word Games)
9. เกมถูก-ผิด (True/False Games)
10. เกมความจำ (Memory Games)
11. เกมการถามตอบ (Question and Answer Games)
12. เกมการเดา (Guessing and Speculating Games)
13. เกมเบ็ดเตล็ด (Miscellaneous Games)

นอกจากนี้ เบิร์น (Byrne, 1990, pp. 105 – 106) และเรอังก์ดี อัมไพพันธ์ (2542, หน้า 7)

เสนอ วิธีการนำเกมมาใช้ ดังนี้

1. คัดเลือกเกมที่เหมาะสมกับระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียน โดย ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเครียดจนเกินไป

2. สาธิตและอธิบายวิธีการเล่นเกมอย่างละเอียด ชัดเจน โดยอาจใช้ภาษา แม่ของผู้เรียนได้ถ้าจำเป็น

3. ให้ผู้เรียนฝึกซ้อมการเล่นเกมนอกห้องเรียน โดยเฉพาะเกมที่ไม่เคยเล่นมาก่อน

4. สังเกตผู้เรียนในขณะที่เล่นเกม ให้ผู้เรียนมีอิสระในการใช้ภาษา โดยครูพร้อมที่จะให้คำปรึกษา

5. ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนหลังจากเสร็จสิ้นการเล่นเกม โดยอาศัยข้อมูลจากการสังเกต

6. บันทึกสิ่งที่ได้จากการนำเกมมาใช้

สรุปได้ว่าเกมทางภาษานั้นสามารถแบ่งได้ตามลักษณะของจุดประสงค์ เนื้อหา และ วิธีการของการฝึก เป็นต้นว่า การแต่งประโยค การฟัง พูด อ่าน และเขียน หรือการฝึกคำศัพท์ต่าง ๆ เป็นต้น และเกมทางภาษานั้นสามารถใช้ฝึกทักษะทางภาษาได้อย่างครบถ้วนทุกทักษะ (Wright, Betteridge and Buckby, 1992, p. 1)

2.3.8 ประโยชน์ของเกมทางภาษา

เรอังก์ดี อัมไพพันธ์ (2542, หน้า 3 – 4) กล่าวว่า เกมมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ผู้สอนและเนื้อหาสาระในการสอน สรุปได้ดังนี้

- 1) ช่วยให้ผู้สอนทำเนื้อหาให้กระจ่าง ง่ายต่อการเข้าใจ
- 2) ช่วยเสริมสมรรถภาพในการสอนของครู
- 3) เกมช่วยสร้างความสนใจในบทเรียนสำหรับผู้เรียน
- 4) ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วม คนเก่งจะช่วยคนที่อ่อนได้

- 5) ผู้สอนใช้เกมทดสอบความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาแต่ละช่วงได้
- 6) สามารถปรับใช้ได้กับทุกเพศ ทุกวัย และบางเกมใช้ได้กับรายบุคคล รายกลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน
- 7) เกมช่วยลดความเขັมของเนื้อหาหลงได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน อยากร่วมกิจกรรม และกล้าแสดงออก
8. เกมช่วยเสริมทักษะทางภาษาได้ทุกเรื่อง ทั้งในการฟัง พูด อ่าน เขียน และสามารถใช้ในทุกลำดับชั้นของการสอน
- 9) ใช้เกมได้หลายสถานการณ์ เช่น ในห้องเรียน ในชุมนุมภาษาอังกฤษ งานสังสรรค์ ทัศนกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ

2.4 แนวคิดเชิงทฤษฎีของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

วิโรจน์ สารรัตนะ (2555) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะสำคัญของปรัชญาหรือวิธีคิดของทฤษฎีสังคมเชิงวิพากษ์ (critical social theory) หรือปฏิบัตินิยม (pragmatism) และทฤษฎีหลังสมัยใหม่นิยม (theories of postmodernism) ดังกล่าว มีความสอดคล้องกับ 10 หลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่กล่าวถึงมาแล้วข้างต้น ดังนี้ 1) บริบทเฉพาะ 2) ทักษะที่หลากหลาย 3) มุ่งการเปลี่ยนแปลง 4) มุ่งให้เกิดการกระทำเพื่อบรรลุผล 5) รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ร่วมวิจัยทุกคน 6) วิเคราะห์วิพากษ์และประเมินตนเอง 7) ตระหนักในศักยภาพ ความเชี่ยวชาญ และการเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภายในชุมชนเอง 8) เรียนรู้จากการกระทำ ทั้งสำเร็จและไม่สำเร็จ เกิดกระบวนการ เรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ 9) การมีบันทึกของผู้ร่วมวิจัยทุกคน เช่น การเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมและการปฏิบัติ การเปลี่ยนแปลงในคำอธิบายสิ่งที่ปฏิบัติ การเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ทางสังคมและรูปแบบองค์การ พัฒนาการตนเองจากการร่วมในการวิจัย เป็นต้น 10) นำไปสู่การปฏิบัติหรือการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวคิดในการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมยังมีความสอดคล้องกับหลักจรรยาบรรณการวิจัย 10 ประการ ดังนี้ 1) ผู้วิจัยต้องรับผิดชอบต่อการรักษาความลับ 2) ผู้ร่วมวิจัยสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ 3) ทิศทางการวิจัยและผลลัพธ์ที่คาดหวังเกิดจากการตัดสินใจร่วมกัน 4) ให้ผู้ร่วมวิจัยมีส่วนร่วมในการออกแบบกระบวนการวิจัยมากที่สุด 5) มีการปรึกษาหารือร่วมกันและขอเสนอแนะได้รับการเห็นชอบจากทุกฝ่าย 6) การสังเกตหรือการตรวจสอบเอกสารเพื่อจุดมุ่งหมายอื่นต้องได้รับการอนุญาตก่อน 7) ผลการดำเนินงานจะยังคงปรากฏให้เห็นและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นให้ข้อเสนอแนะได้ 8) ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์งานเขียนหรือทักษะของคนอื่นโดยขาดการเจรจาต่อรองก่อนการจัดพิมพ์เผยแพร่ 9) ผู้วิจัยต้องแสดงให้เห็นถึงธรรมชาติของกระบวนการวิจัยแต่เริ่มแรก รวมทั้งขอเสนอแนะและผลประโยชน์ 10) ผู้ร่วมการวิจัยต่างมีอิทธิพลต่อการทำงาน แต่ผู้ที่ไม่ประสงค์มีส่วนร่วมต้องได้รับการยอมรับและเคารพใน

สิทธิส่วนบุคคล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบทบาทของผู้วิจัย 10 ประการ ดังนี้ 1) เป็นครู 2) เป็นผู้นำ 3) เป็นผู้ฟังที่ดี 4) เป็นนักวางแผน 5) เป็นนักออกแบบ 6) เป็น นักวิเคราะห์ 7) เป็นนักสังคม 8) เป็นนักสังเกตการณ์ 9) เป็นนักรายงานผล 10) เป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวก

จากรูปแบบการทำงานแบบบนลงล่างสู่แบบล่างขึ้นบน ผู้ร่วมวิจัยในการวิจัยประเภทนี้มีบทบาทเป็นผู้ถูกวิจัย แต่ในทางปฏิบัติผู้ร่วมวิจัยมีบทบาทเป็นผู้กระทำหรือผู้ร่วมกระทำ กระบวนการวิจัยต่าง ๆ ทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นล้วนเกิดมาจากการลงมือปฏิบัติของผู้ร่วมวิจัยทั้งสิ้น โดยผู้ร่วมวิจัยจะมีส่วนร่วมในการวิจัยทุกขั้นตอน เป็นทั้งผู้ตัดสินใจ ผู้ปฏิบัติและผู้ได้รับผลจากการปฏิบัติ นั้น การวิจัยประเภทนี้มุ่งความสำคัญอยู่ที่การปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่พึงประสงค์ด้วย และคาดหวังว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนจากความผูกพันในสิ่งที่ทำจากบทบาทการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน

ในการนำเสนอ “แนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม” ผู้วิจัยควรชี้แจงต่อ ผู้ร่วมวิจัยตามจรรยาบรรณที่ว่า ผู้วิจัยต้องแสดงให้เห็นทราบถึงธรรมชาติของกระบวนการวิจัยแต่เริ่มแรก รวมทั้งผู้วิจัยต้องแสดงให้เห็นทราบถึงธรรมชาติของกระบวนการวิจัยตั้งแต่เริ่มแรก รวมทั้งข้อเสนอแนะ และผลประโยชน์ให้กับผู้ร่วมวิจัยทราบ และต้องคำนึงถึงหลักการที่ว่า “ผู้ร่วมวิจัยต่างมีอิทธิพลต่อการทำงาน แต่ผู้ที่ไม่ประสงค์มีส่วนร่วมต้องได้รับการยอมรับและเคารพในสิทธิส่วนบุคคล” จากนั้นจึงดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังแสดงเป็นแนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดังแสดงในภาพที่ 2.1

หมายเหตุ: ในที่นี้สมมุติเป็นสองวงจร หากเพิ่มวงจรการวิจัยอีก ก็เริ่มต้นวงจรใหม่เหมือนกับวงจรที่สอง

ภาพที่ 2.1 แนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จากผลการศึกษาของวิโรจน์ สารรัตนะ

จากแนวคิดของวิโรจน์ สารรัตนะ ข้างต้น หากนำเอาแนวคิดบางประการจากสาระต่าง ๆ ที่กล่าวถึงจากแนวคิดในภาพที่ 2 ทั้งข้อความถึงกระบวนการที่ต้นที่เป็นรากฐานของการแสวงหาความรู้ตามปรัชญาหรือวิถีคิดของ ทฤษฎีสังคมเชิงวิพากษ์ (critical social theory) และทฤษฎีหลังสมัยใหม่นิยม

(theories of postmodernism) ข้อคำนึงถึงหลักการ 10 ประการ จรรยาบรรณ 10 ประการ และบทบาทของผู้วิจัย 10 ประการในการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และแนวคิดการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ มากำหนดเป็นขั้นตอนและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย เพื่อให้เกิดความกระจ่างและมองเห็นได้ในเชิงรูปธรรมมากขึ้น ก็จะได้ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 10 ขั้นตอน (กรณีสมมุติว่ามี 2 วงจร หากมีมากกว่า 2 วงจร ก็เริ่มต้นวงจรใหม่เหมือนกับวงจรที่ 2 ไปจนสิ้นสุด) ซึ่งผู้วิจัยขอให้ข้อเสนอแนวปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ (preparation)
- ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (planning)
- ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติ (acting)
- ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตผล (observing)
- ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล (reflecting)
- ขั้นตอนที่ 6 การวางแผนใหม่ (re-planning)
- ขั้นตอนที่ 7 การปฏิบัติใหม่ (re-acting)
- ขั้นตอนที่ 8 การสังเกตผลใหม่ (re-observing)
- ขั้นตอนที่ 9 การสะท้อนผลใหม่ (re-reflecting)
- ขั้นตอนที่ 10 การสรุปผลการวิจัย (conclusion)

2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิวพร ละม้ายนิล (2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพนักวิจัยชุมชน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหากระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชนจากชุมชนต้นแบบที่มีการพัฒนานักวิจัยชุมชน และสร้างและพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพนักวิจัยชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาพื้นที่ต้นแบบ พบกระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชน 9 ขั้นตอน โดยแบ่งกระบวนการได้เป็น 3 ชั้น ได้แก่ 1) ชั้นการเริ่มคิดอย่างมีพลัง ประกอบด้วย รวมคนที่มีอุดมการณ์เดียวกันเสริมสร้างความเชื่อมั่นในศักยภาพ และปรับความคิดว่างานวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก 2) ชั้นการลงมือทำอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย สร้างโจทย์จากบริบทอย่างเหมาะสม เรียนรู้จากการปฏิบัติ: ไปอย่างมั่ววัด วิเคราะห์ตนเองหาพี่เลี้ยงมาเติมเต็ม และปฏิบัติซ้ำทำอย่างมีหลักการและฐานคิด และ3) ชั้นการสังเคราะห์ผลและส่งต่อ ประกอบด้วย ร่วมกันคิดประมวลผลข้อมูลรวบยอด และนำเสนอเผยแพร่สู่สาธารณะ ผลการศึกษากระบวนการสร้างและพัฒนา นักวิจัยชุมชน พบการเปลี่ยนแปลง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านพฤติกรรม สำหรับรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพนักวิจัยชุมชน พบ 4 ขั้นตอนสำคัญ ประกอบด้วย 1)

ค้นหาตนเอง 2) กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 3) ปฏิบัติซ้ำและสะท้อนผล และ 4) ไม่ทำโดยลำพังค้นหาเครือข่าย ข้อเสนอแนะที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ผลจากการวิจัยรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพนักวิจัยชุมชนนี้เป็นรูปแบบที่มาจากผู้ร่วมวิจัยที่เป็นผู้มีส่วนพื้นฐานและประสบการณ์การวิจัย ดังนั้นบุคคลหรือหน่วยงานที่จะนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้ควรคำนึงถึงพื้นฐานของผู้ได้รับการพัฒนา คือต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยเพื่อชุมชนหรือมีประสบการณ์ในกระบวนการวิจัยมาแล้ว

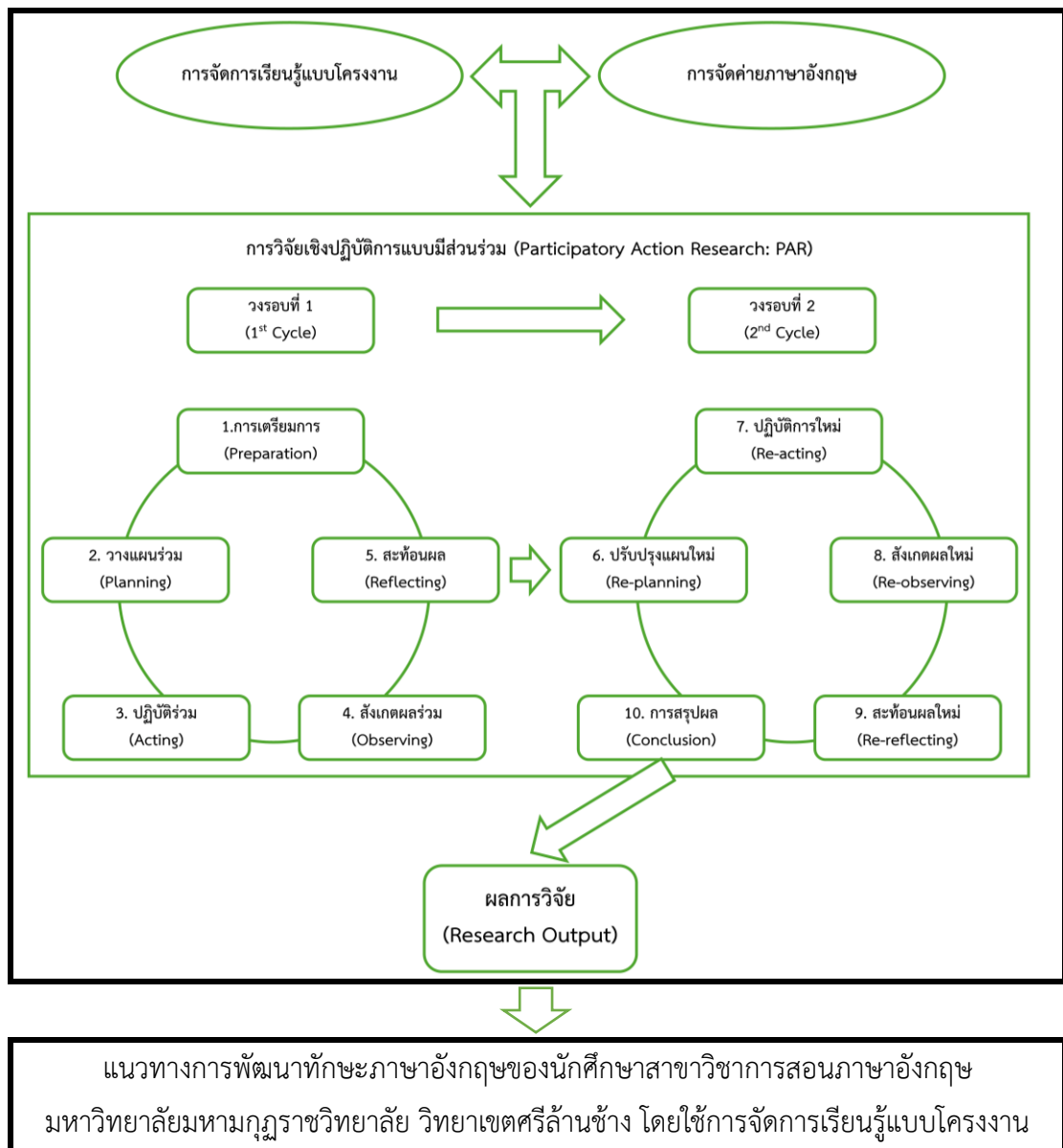
พุทธชาติ ศรีประไพ (2564) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของ ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานกับเกณฑ์ร้อยละ 70) ศึกษา ระดับความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนผู้เรียน 36 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม (Sampling Unit) ใช้เวลาในการทดลองจำนวน 15 คาบ เครื่องมือที่ใช้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน และแบบวัดความสามารถในการสร้างนวัตกรรม โดยใช้แผนการทดลองแบบหนึ่งกลุ่ม (one shot experimental case study) สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test for one sample ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการ เรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .012) ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมอยู่ใน ระดับดีเลิศขึ้นไป ได้แก่ ระดับดีเลิศและระดับยอดเยี่ยม จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมี จำนวนผู้เรียนที่มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมอยู่ในระดับดีเลิศ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 และมีจำนวนผู้เรียนที่มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมอยู่ในระดับยอดเยี่ยม จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22

ธิดารัตน์ ชนะงาม (2562) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชีวิตในสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย (1) เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องชีวิตในสิ่งแวดล้อม ให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และ (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐานกับเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน จำนวน 30 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบรบือวิทยาคาร ภาคเรียนที่ 1/2561 ด้วยการเลือกแบบ เจาะจง การวิจัยเป็นการวิจัยแบบปฏิบัติการจำนวน 3 วงจร แต่ละวงจรปฏิบัติการจะสะท้อนผลการ ประเมินเครื่องมือวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐาน จำนวน 1 แผน รวม 14 ชั่วโมง (2) แบบวัดการคิดวิเคราะห์ ชนิดปรนัย เลือกตอบ 5 ตัวเลือก วัดการคิด วิเคราะห์ 5 ด้าน

ตามแนวคิดของ Marzano วงจรปฏิบัติการละ 15 ข้อ รวมเป็น 45 ข้อ มีค่าดัชนี สอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 และ (3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชีวิตในสิ่งแวดล้อม เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัยเลือกตอบ 5 ตัวเลือก มีค่าความ สอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.37-0.69 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.32- 0.75 และมีค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ผลการวิจัยพบว่า (1) วงจรปฏิบัติการที่ 1 นักเรียนมีการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น เฉลี่ย ร้อยละ 64.94 วงจรปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนมีการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 74.44 วงจร ปฏิบัติการที่ 3 นักเรียนมีการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 76.67 โดยนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ทุกคนผ่าน เกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนทั้งหมด และ (2) คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง เรียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 สรุปกรอบแนวความคิด

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้แบบโครงการ (Project-based Learning) และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp) เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ที่มีขั้นตอนการ ดำเนินการวิจัย 2 วงรอบ 10 ขั้นตอน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือฉบับแรกเป็นแบบตรวจสอบ หรือแบบบันทึก (Examining/records) เช่น บันทึกอนุทิน (Journal) ไฟล์ภาพ (Image files) ไฟล์เสียง และไฟล์วิดีโอ (Audio and video files) สื่อการเรียนการสอน (Instructional media) และบันทึก ภาคสนาม (Field notes) เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ซึ่งใช้ สำหรับการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 3 เป็นแบบบันทึกการประชุม (Meeting records) เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 4 เป็นแบบสังเกต (Observation form) ซึ่งใช้เป็นแบบรายงาน ความก้าวหน้าของโครงการ เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 5 แบบประเมินโครงการ (Project Assessment) และ เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 6 เป็นแผนพัฒนานักศึกษารายบุคคล (Individual Development Plan: IDP) รวมถึงการนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นเป็นการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการบรรยายเชิงพรรณนา (Descriptive Explanation) และ นำเสนอด้วยตารางและอธิบายเพิ่มเติม ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ซึ่งมีการนำเสนอผลการวิจัยอิงแนวคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Approach) โดยมีการแสดงหลักฐานประกอบทั้งข้อมูล สถิติ ภาพถ่าย เอกสาร และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ได้ร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันสังเกตผล และร่วมกันสะท้อนผลการเปลี่ยนแปลง ทั้งที่สำเร็จและไม่สำเร็จ และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในระดับตัวบุคคล ระดับกลุ่มบุคคล และระดับองค์กร โดยยึดถือหลักการที่กำหนดไว้ในบทที่ 2 ดังนี้

1. ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 2 วงจร วงจรละ 2 เดือน โดยมีขั้นตอนการวิจัย 10 ขั้นตอน ยึดถือหลักการ 10 ประการ จรรยาบรรณ 10 ประการ และบทบาทของนักวิจัย 10 ประการ ตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 โดยเฉพาะจรรยาบรรณเกี่ยวกับการชี้แจงให้ผู้ร่วมวิจัยได้รับทราบถึงธรรมชาติของกระบวนการวิจัยตั้งแต่เริ่มแรก รวมทั้งข้อเสนอแนะและผลประโยชน์ จรรยาบรรณของผู้ร่วมวิจัยต่างมีอิทธิพลต่อการทำงาน แต่ผู้ที่ไม่ประสงค์จะมีส่วนร่วมต้องได้รับการยอมรับและเคารพในสิทธิส่วนบุคคลเพราะเป็นจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับสิทธิส่วนบุคคล

2. ให้ความสำคัญกับกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่จะต้องทบทวนขึ้นมาอย่างมีจุดมุ่งหมาย อย่่างมีความหมายและมีประโยชน์ที่จะทำให้ผู้วิจัยมีความไวเชิงทฤษฎีต่อการนำไปใช้อธิบายปรากฏการณ์หรือการให้คำแนะนำต่อผู้ร่วมวิจัยในลักษณะที่ไม่ใช่เป็นการยัดเยียด ไม่ให้เป็นตัวชี้หน้าหรือไม่ให้มีอิทธิพลต่อการนำไปปฏิบัติของผู้ร่วมวิจัย แต่จะต้องคำนึงถึงการเป็นทางเลือกหรือการเป็นตัวเสริม

3. การสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นกับผู้ร่วมวิจัยและผู้เกี่ยวข้องว่า ทฤษฎีกับการปฏิบัติเป็นสิ่งที่ไปด้วยกันได้ ไม่ได้เป็นเส้นขนานที่ไม่มีวันบรรจบกัน สร้างกรอบแนวคิดให้ผู้ร่วมวิจัยและผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจและตระหนักถึงความสัมพันธ์เชิงบวกในลักษณะสามเส้าระหว่าง “การวิจัย” “ทฤษฎี” และ “การปฏิบัติ” หรือ “นักวิจัย” “นักทฤษฎี” และ “นักปฏิบัติ”

4. แสดงบทบาทการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมพลังทางวิชาการ (Academic Empowerment) แก่ผู้ร่วมวิจัย โดยหากมีการตัดสินใจร่วมกันจากผู้ร่วมวิจัยว่ามีความประสงค์ที่จะศึกษาหาความรู้ความเข้าใจหรือเพิ่มพูนโลกทัศน์เพิ่มเติม เช่น การศึกษาดูงานของบุคคลหรือหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จ การจัดอบรมสัมมนา การเชิญวิทยากร เป็นต้น ผู้วิจัยจะทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ให้แก่ผู้ร่วมวิจัยด้วย

6. ผู้วิจัยเน้นบทบาทการเป็นผู้มีส่วนร่วมและเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้มีการปฏิบัติตามแผนเชิงปฏิบัติการที่กำหนดไว้ โดยมุ่งให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดตามหลักการ “มุ่งการเปลี่ยนแปลงและมุ่งให้เกิดการกระทำเพื่อบรรลุผล” พยายามไม่ให้ความช่วยเหลือใด ๆ ที่ได้อย่างง่าย ๆ หรือ สำเร็จรูปเกินไป

7. ให้มีการบันทึกผลการดำเนินงานทั้งของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย โดยคำนึงถึงหลักการบันทึก 1) การเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมและการปฏิบัติ 2) การเปลี่ยนแปลงในคำอธิบายถึงสิ่งที่ปฏิบัติ 3) การเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ทางสังคมและรูปแบบองค์การ และ 4) การพัฒนาตนเองจากการร่วมในการวิจัยและจัดให้มีการพบปะสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเป็นระยะ ๆ ตามหลักการรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ร่วมวิจัยทุกคน การวิเคราะห์ วิพากษ์และประเมินตนเอง ตลอดจนเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ

วิธีดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย สถานที่หรือพื้นที่ที่ดำเนินการวิจัย ผู้ร่วมวิจัยและบทบาทของผู้ร่วมวิจัย ขั้นตอนการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียน รายงานผลการวิจัยตามรายละเอียด ดังนี้

3.1 พื้นที่ดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ ผู้วิจัยกำหนดเลือกมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นพื้นที่ดำเนินการวิจัย เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ผู้วิจัยทำงานอยู่ จึงมีความสะดวกและมีความเป็นไปได้ต่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการสังเกต การสัมภาษณ์ และการบันทึกภาพหรือเสียงในกิจกรรมที่ดำเนินการ โดยสามารถเข้าไปปฏิบัติงานภาคสนามได้ตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย

3.2 ผู้ร่วมวิจัยและบทบาทของผู้ร่วมวิจัย

3.2.1 การวิจัยนี้เป็นการศึกษาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดผู้ร่วมวิจัย (Research Participant) เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1 – 3 จำนวน 21 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 7 รูป/คน ทั้งนี้ไม่มีนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 4 เข้าร่วมในการวิจัยนี้ เนื่องจากนักศึกษาเหล่านั้นต้องออกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (ดูรายชื่อในภาคผนวก)

3.2.2 บทบาทของผู้ร่วมวิจัย ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยมีบทบาทโดยยึดแนวทางการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมตามที่ วิโรจน์ สารรัตนะ (2555) พัฒนาขึ้น 10 ขั้นตอนใน 2 วงจร

3.3 ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยนี้มี 2 ขั้นตอนในปีงบประมาณ 2566 ระหว่างภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยได้ดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ (Preparation)

ขั้นตอนนี้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างความเป็นกันเองกับผู้ร่วมวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. สร้างความเป็นกันเอง ความร่วมมือ และสัมพันธ์ภาพอันดีให้เกิดขึ้น 2. กระตุ้นให้ผู้ร่วมวิจัยกล้าคิด กล้าแสดงทัศนะ และ 3. ลดความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ในระยะนี้มีการจัดกิจกรรม 1 กิจกรรม คือ การประชุมพบปะพูดคุยกับผู้ร่วมวิจัย (ดำเนินการระหว่างวันที่ 3-5 มิถุนายน 2567)

ระยะที่ 2 การให้ความรู้เบื้องต้นสำหรับการวิจัย (ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้และกรอบแนวคิดการวิจัย) ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 เป็นการเปิดตัวโครงการวิจัยและนำเสนอกรอบแนวคิดการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างความคุ้นเคย ความรู้สึกเป็นเพื่อนร่วมงาน และความเป็นผู้ร่วมวิจัย 2) เสริมพลังด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และกิจกรรมที่ 2 เป็นการเตรียมความพร้อมเบื้องต้นให้กับผู้ร่วมวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและแนวคิดเชิงเทคนิค ที่สำคัญสามารถนำแนวคิดเชิงเทคนิคที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน (ดำเนินการในวันที่ 4 มิถุนายน 2567)

ระยะที่ 3 การปล่อยให้ผู้ร่วมวิจัยร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผนอย่างเต็มที่ก่อนโดยใช้ความรู้ส่วนบุคคลที่มีอยู่เดิม (Tacit Knowledge) ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 เป็นการร่วมคิดและวางแผนจากความรู้ส่วนบุคคลที่มีอยู่เดิม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เป็นการตั้งศักยภาพของผู้ร่วมวิจัยออกมาอย่างเต็มที่ก่อน 2) เพื่อให้ทราบถึงพื้นฐานของแต่ละคนที่มีอยู่ อีกทั้งยังอาจได้ความรู้ใหม่ ๆ ที่ซ่อนอยู่ในตัวผู้วิจัยแต่ละคน เพราะหากให้ความรู้ทางทฤษฎีไปแล้วอาจเป็นการปิดกั้นความคิดภายในของเขาได้ และที่สำคัญสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดพัฒนาการของแต่ละคนได้ และกิจกรรมที่ 2 เป็นการจัดทำปฏิทินการดำเนินงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยทั้ง 10 ขั้นตอน 2 วงจร และ 2) เพื่อถอดบทเรียนที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน (ดำเนินการในวันที่ 5 มิถุนายน 2567)

3.3.2 ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning)

ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาในปัจจุบัน ทักษะภาษาอังกฤษที่คาดหวังจากการแก้ปัญหา ทางเลือกที่หลากหลายในการพัฒนาทักษะ

ภาษาอังกฤษของนักศึกษา การประเมินและเลือกทางเลือกเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา (ดำเนินการในวันที่ 14 มิถุนายน 2567) และกิจกรรมที่ 2 เป็นการจัดทำแผนปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา (ดำเนินการระหว่างวันที่ 15-21 มิถุนายน 2567)

3.3.3 ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติการ (Acting)

ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 เป็นการจัดทำเครื่องมือในการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันจัดทำเครื่องมือในการวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงาน (ดำเนินการในวันที่ 14 มิถุนายน 2567) กิจกรรมที่ 2 เป็นการประเมินทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ก่อนนำแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ก่อนนำแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติด้วยเครื่องมือที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันจัดทำขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับข้อมูลการดำเนินการในระยะต่อ ๆ ไป (ดำเนินการในวันที่ 21 มิถุนายน 2567) และกิจกรรมที่ 3 เป็นการนำแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติ มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันลงมือปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่ได้จากการจัดกระทำร่วมกัน (ดำเนินการระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2567)

3.3.4 ขั้นตอนที่ 4 การสังเกต (Observing)

ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นตอนการกำหนดรูปแบบและวิธีการสังเกตผล มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันกำหนดรูปแบบการสังเกตผลตามสภาพจริงของผลการดำเนินงานที่คาดหวังและไม่คาดหวัง จุดเด่น จุดบกพร่อง และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขดำเนินโครงการ/กิจกรรม และร่วมกันสรุปสิ่งที่กระทำสำเร็จ ไม่สำเร็จ สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และการเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ และความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น 2. ขั้นตอนการสังเกตและเสนอรายงานผล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการสังเกตผลและรายงานผลของความพึงพอใจของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย โดยในขั้นตอนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นรายละเอียดของโครงการ และส่วนที่ 2 เป็นรายละเอียดของแผนพัฒนาผู้ร่วมวิจัยเป็นรายบุคคล และ 3. ขั้นตอนการประเมินและสรุปผล มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันสรุปผลการสังเกตและขอมติเห็นชอบ และความพึงพอใจของแต่ละโครงการ (ดำเนินการระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2567)

3.3.5 ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล (Reflecting)

การสะท้อนผลการปฏิบัติงานโครงการหลังการปฏิบัติแล้วเสร็จ มีวัตถุประสงค์เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งหมดเพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่ทำสำเร็จ ทำไม่สำเร็จ สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และการเรียนรู้ที่ดีขึ้น (ดำเนินการในวันที่ 13 กันยายน 2567)

3.3.6 ขั้นตอนที่ 6 การวางแผนใหม่ (Replanning)

ในขั้นตอนนี้มี 2 กิจกรรม ซึ่งกิจกรรมที่ 1 เป็นการศึกษาวិเคราะห์ทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาในปัจจุบันหลังการพัฒนาในขั้นตอนที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนข้อมูลการดำเนินงานในทุกขั้นตอนที่ผ่านมา พร้อมทั้งได้นำเสนอผลการประเมินเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามผลการประเมินทั้งก่อนและหลังการนำแผนลงสู่การปฏิบัติมาเปรียบเทียบกันเพื่อชี้ให้เห็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษตามตัวชี้วัดที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมพัฒนาขึ้น โดยใช้เครื่องมือการวิจัยฉบับที่ 4, 5 และ 6 ให้ผู้ร่วมวิจัยได้รับทราบ รวมทั้งนำเสนอให้เห็นถึงสิ่งที่บรรลุความคาดหวังและสิ่งที่ยังไม่บรรลุความคาดหวัง ก่อนที่จะร่วมกันวิเคราะห์ทักษะภาษาอังกฤษในปัจจุบันที่ยังเป็นปัญหา และสาเหตุของปัญหา เพื่อนำไปกำหนด “สภาพที่คาดหวังหลังจากการพัฒนา” “การระบุทางเลือกที่หลากหลาย” “การประเมินและเลือกทางเลือก” โดยดำเนินการวันที่ 2 สิงหาคม 2567 และกิจกรรมที่ 2 เป็นการจัดทำแผนปฏิบัติการใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำทางเลือกที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันประเมินนำมาจัดทำแผนปฏิบัติการใหม่ (ดำเนินการในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2567)

3.3.7 ขั้นตอนที่ 7 การปฏิบัติใหม่ (Re-acting)

ในขั้นตอนนี้มี 3 กิจกรรม โดยกิจกรรมที่ 1 เป็นการสร้างขวัญกำลังใจก่อนการปฏิบัติใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแรงกระตุ้นและสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ร่วมวิจัยเกิดความกระหายและฮึกเหิมในการลงมือปฏิบัติ กิจกรรมที่ 2 เป็นการกำหนดแนวปฏิบัติร่วมกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ร่วมกันวางแผนปฏิบัติเพื่อให้แผนปฏิบัติการใหม่บรรลุตามจุดมุ่งหมาย และ 2) ร่วมกันพิจารณาทบทวนแก้ไขเครื่องมือการวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงานใหม่ และกิจกรรมที่ 3 เป็นการนำแผนลงสู่การปฏิบัติใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันลงมือปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการใหม่ที่ได้จากการจัดทำร่วมกัน (ดำเนินการระหว่างเดือนธันวาคม 2567 - มกราคม 2568)

3.3.8 ขั้นตอนที่ 8 การสังเกตใหม่ (Re-observing)

ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย คือ 1. ขั้นตอนการกำหนดรูปแบบและวิธีการสังเกตผล มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันกำหนดรูปแบบการสังเกตผลตามสภาพจริงของผลการดำเนินงานที่คาดหวังและไม่คาดหวัง จุดเด่น จุดบกพร่อง และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขดำเนินโครงการ/กิจกรรม และร่วมกันสรุปสิ่งที่กระทำสำเร็จ ไม่สำเร็จ สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขและการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ และความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น 2. ขั้นตอนการสังเกตและเสนอรายงานผล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการสังเกตผลและรายงานผลของความพึงพอใจของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย โดยในขั้นตอนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ส่วนรายละเอียดของโครงการ และ 2) ส่วนรายละเอียดแผนพัฒนา นักศึกษาเป็นรายบุคคล และ 3. ขั้นตอนการประเมินและสรุปผล มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันสรุปผลการ

สังเกตผลและขอมติเห็นชอบ และความพึงพอใจของแต่ละโครงการ (ดำเนินการระหว่างเดือนธันวาคม 2567 - มกราคม 2568)

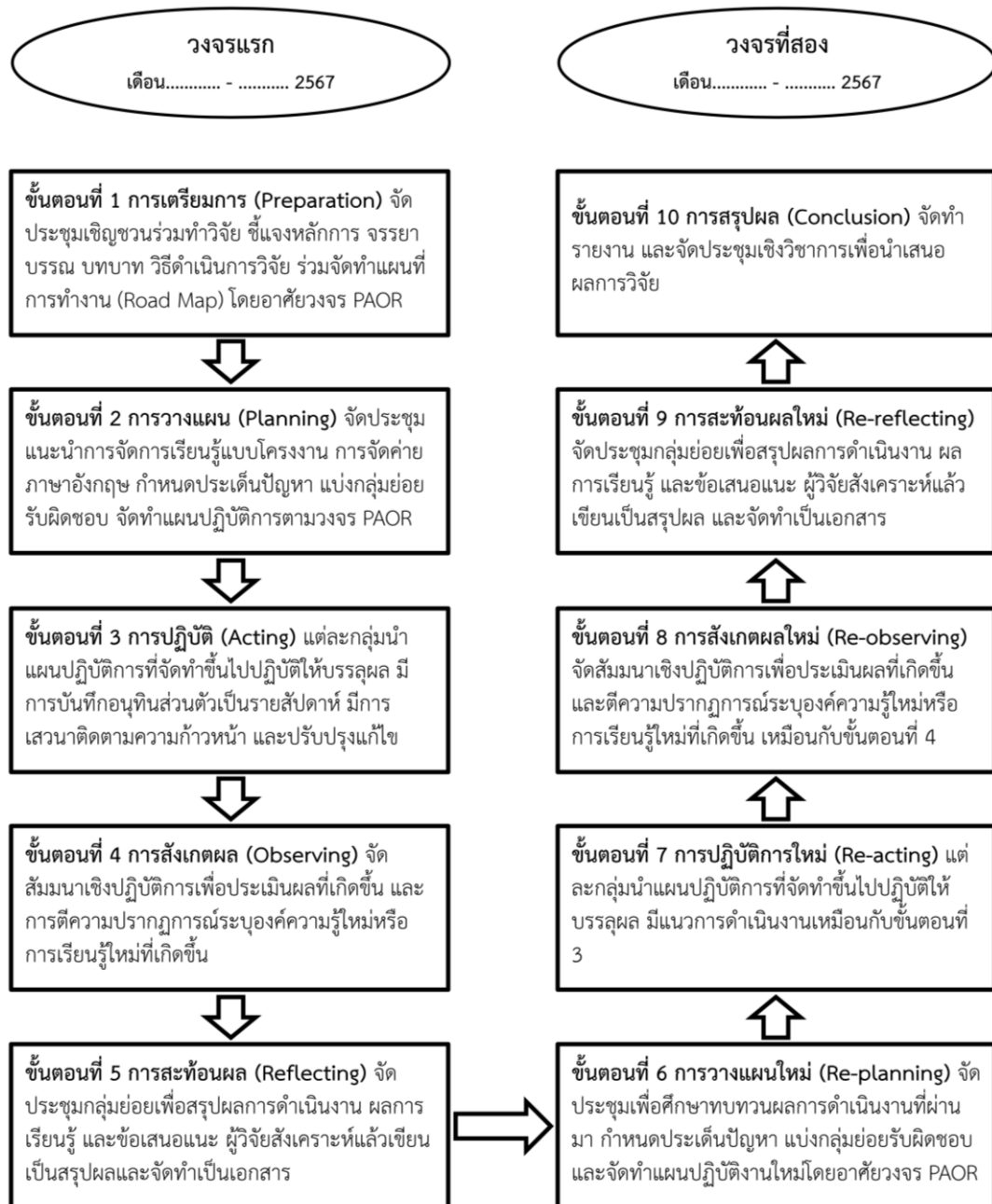
3.3.9 ขั้นตอนที่ 9 การสะท้อนผลใหม่ (Re-reflecting)

ในขั้นตอนนี้มี 2 ขั้นตอนย่อย คือ 1. การสะท้อนผลการปฏิบัติงานโครงการหลังการปฏิบัติแล้วเสร็จ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรายงานที่แต่ละทีมได้สรุปและสังเคราะห์ความรู้มาแล้วให้ที่ประชุมร่วมพิจารณาและรับรองว่าสำเร็จจริงหรือไม่ ทราบถึงสิ่งที่ทำสำเร็จ สิ่งที่ไม่สำเร็จ สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข การเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ใหม่ รวมถึงความรู้ใหม่ 2. การสะท้อนผลการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษหลังแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติแล้วเสร็จ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการประเมินทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังนำแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติแล้วเสร็จในวงจรที่ 2 โดยใช้เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 4, 5 และ 6 และนำมาเปรียบเทียบกับผลการประเมินทักษะการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาก่อนนำแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติ ซึ่งได้ดำเนินการไปตั้งแต่ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติ (Acting) ให้ผู้ร่วมวิจัยได้รับทราบและลงมติให้ความเห็นชอบ (ดำเนินการในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2568)

3.3.10 ขั้นตอนที่ 10 การสรุปผล (Conclusion)

ในขั้นตอนนี้มี 1 กิจกรรม คือ การถอดบทเรียน (Lesson Distilled หรือ Lesson Learned) มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันทบทวนหรือสรุปประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมาในแง่มุมต่าง ๆ โดยการศึกษาทบทวนผลการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 1 – 9 รวมทั้งเพื่อหาข้อสรุปในประเด็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงจากการปฏิบัติจริง การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และความรู้ใหม่จากการปฏิบัติจริง (ดำเนินการในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568)

ขั้นตอนการดำเนินการ 10 ขั้นตอนใน 2 วงรอบปรากฏตามที่แสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยตามกรอบแนวคิดของ Mills (2007) ดังนี้

3.4.1 เครื่องมือวิจัยฉบับแรก เป็นแบบตรวจสอบหรือแบบบันทึก (Examining/records) เช่น บันทึกอนุทิน (Journal) ไฟล์ภาพ (Image files) ไฟล์เสียงและไฟล์วิดีโอ (Audio and video files) สื่อการเรียนการสอน (Instructional media) และบันทึกภาคสนาม (Field notes)

3.4.2 เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ซึ่งใช้สำหรับการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

3.4.3 เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 3 เป็นแบบบันทึกการประชุม (Meeting records)

3.4.4 เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 4 เป็นแบบสังเกต (Observation form) ซึ่งใช้เป็นแบบรายงานความก้าวหน้าของโครงการ

3.4.5 เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 5 แบบประเมินโครงการ (Project Assessment)

3.4.6 เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 6 เป็นแผนพัฒนานักศึกษารายบุคคล (Individual Development Plan: IDP)

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยต่างมีบทบาทหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเอง โดยเริ่มจากการปฏิบัติภาคสนามในปีการศึกษา 2567 ในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงกันยายน 2567 (แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ระยะละ 1 วงจร) โดยแบ่งเวลาในการปฏิบัติงานตามตารางกำหนดวันและเดือนเพื่อให้เห็นสภาพข้อเท็จจริงทั้งในส่วนที่เห็นชัดเจนและแฝงเร้นจากขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมทั้ง 10 ขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายดังกล่าวในหัวข้อที่ 3.4

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รับจากเครื่องมือที่เลือกใช้ในการวิจัยที่ได้จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้ง 10 ขั้นตอน จะนำมาวิเคราะห์ร่วมกันเป็นระยะ ๆ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของ อมรา พงศาพิชญ์ (2526) ดังนี้

3.6.1 จัดทำข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ต่าง ๆ โดยพิจารณาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก ในการแบ่งปรากฏการณ์และหาความถี่ของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

3.6.2 จัดแบ่งข้อมูลจากการบันทึกภาคสนามของการวิจัยในส่วนที่เป็นข้อความพรรณนา เหตุการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมใน 10 ขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

3.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้เป็นสภาพปัจจุบันจากข้อความพรรณนาเหตุการณ์เกี่ยวกับ กิจกรรมใน 10 ขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยนำรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลของ แต่ละวัตถุประสงค์ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่วิเคราะห์แล้ว ไปให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับ ทราบช่วยยืนยันตรวจสอบแก้ไขผลการวิเคราะห์และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงรายงานให้ถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น การตรวจสอบข้อมูลจะใช้นักศึกษาหลายคนในเหตุการณ์ของกิจกรรม

3.7 การเขียนรายงานการวิจัย

เขียนและนำเสนอรายงานการวิจัย โดยแสดงหลักฐานประกอบ ทั้งข้อมูล สถิติ ภาพถ่าย เอกสาร หรืออื่น ๆ เกี่ยวกับสิ่งที่ได้ร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันสังเกตผล และร่วมกันสะท้อนผลว่า ได้ผลเป็นอย่างไร ทั้งที่สำเร็จและไม่สำเร็จ เกิดประสบการณ์การเรียนรู้หรือมีทฤษฎีใหม่หรือองค์ความรู้ ใหม่อะไรขึ้นมาบ้างจากการปฏิบัติ ทั้งในระดับบุคคล กลุ่มบุคคล และวิทยาลัย มีข้อเสนอแนะอะไรและ อย่างไรสำหรับบุคคลอื่นหรือหน่วยงานอื่นที่ต้องการจะพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาทางนั้น ๆ ดังนั้นการ นำเสนอผลงานวิจัยมีลักษณะเป็นการพรรณนาหรือบรรยายเชิงวิพากษ์ (Critical Description) จากการ ปฏิบัติจริงทั้ง 2 วงจร 10 ขั้นตอน โดยในช่วงแรกของแต่ละขั้นตอนจะนำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน ลักษณะการเล่าเรื่อง (Story Telling) ตามความเป็นจริงและเป็นกลาง (Factual and neutral manner) การเปลี่ยนแปลงจากการปฏิบัติจริง ประสบการณ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติและองค์ความรู้จากการ ปฏิบัติจริง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ซึ่งมีการนำเสนอผลการวิจัยอิงแนวคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Approach) โดยมีการแสดงหลักฐานประกอบทั้งข้อมูล สถิติ ภาพถ่าย เอกสาร และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ได้ร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันสังเกตผล และร่วมกันสะท้อนผลการเปลี่ยนแปลง ทั้งที่สำเร็จและไม่สำเร็จ และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในระดับตัวบุคคล ระดับกลุ่มบุคคล และระดับองค์การ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

4.1 การศึกษาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

4.2 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

4.3 การเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

4.1 การศึกษาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

4.1.1 ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ (Preparation)

ในขั้นตอนที่ 1 นี้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นการการสร้างความเป็นกันเองกับผู้ร่วมวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. สร้างความเป็นกันเอง ความร่วมมือ และสัมพันธ์ภาพอันดีให้เกิดขึ้น 2. กระตุ้นให้ผู้ร่วมวิจัยกล้าคิด กล้าแสดงทัศนะ และ 3. ลดความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ในระยะนี้มีการจัดกิจกรรม 1 กิจกรรม คือ การประชุมพบปะพูดคุยกับผู้ร่วมวิจัย โดยได้ดำเนินการระหว่างวันที่ 3 – 5 มิถุนายน 2567 ใช้เวลาในช่วงหลังเลิกเรียนรายวิชาอื่น ๆ คือ 17.00 – 19.00 น.

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันทำความเข้าใจการทําวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และเชิญชวนให้นักศึกษาเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งได้มีการชี้แจงว่า การทําวิจัยนี้ไม่ได้บังคับ แต่ต้องการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นสำหรับการนำไปจัดค่ายภาษาอังกฤษ และนักศึกษาในฐานะผู้ร่วมวิจัยได้ตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขณะนี้แบบบันทึกการประชุม (เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 3) และผู้วิจัยได้ให้ผู้ร่วมวิจัยกรอกข้อมูลลงในหนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยได้รับการบอกกล่าว (วจ. 4)

ระยะที่ 2 การให้ความรู้เบื้องต้นสำหรับการวิจัย (ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้และกรอบแนวคิดการวิจัย) ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 เป็นการเปิดตัวโครงการวิจัยและนำเสนอกรอบแนวคิดการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างความคุ้นเคย ความรู้สึกเป็นเพื่อนร่วมงาน และความเป็นผู้ร่วมวิจัย 2) เสริมพลังด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และกิจกรรมที่ 2 เป็นการเตรียมความพร้อมเบื้องต้นให้กับผู้ร่วมวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและแนวคิดเชิงเทคนิค ที่สำคัญสามารถนำแนวคิดเชิงเทคนิคที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน

การดำเนินการในระยะที่ 2 ดำเนินการในวันที่ 4 มิถุนายน 2657 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขณะนี้แบบบันทึกการประชุม (เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 3) ผู้วิจัยได้เปิดตัวโครงการวิจัย โดยใช้โครงการวิจัยฉบับย่อ นำเสนอกรอบแนวคิดการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัย และประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัยแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัย และย้ำความรู้ความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เนื่องจากนักศึกษายังไม่ค่อยเข้าใจบทบาทของตนเองในฐานะผู้ร่วมวิจัย ซึ่งนักศึกษาที่มีความสงสัยได้ซักถามทำความเข้าใจและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

ระยะที่ 3 การปล่อยให้ผู้ร่วมวิจัยร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผนอย่างเต็มที่ก่อนโดยใช้ความรู้ส่วนบุคคลที่มีอยู่เดิม (Tacit Knowledge) ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 เป็นการร่วมคิดและวางแผนจากความรู้ส่วนบุคคลที่มีอยู่เดิม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เป็นการดึงศักยภาพของผู้ร่วมวิจัยออกมาอย่างเต็มที่ก่อน 2) เพื่อให้ทราบถึงพื้นฐานของแต่ละคนที่มีอยู่ อีกทั้งยังอาจได้ความรู้ใหม่ ๆ ที่ซ่อนอยู่ในตัวผู้วิจัยแต่ละคน เพราะหากให้ความรู้ทางทฤษฎีไปแล้วอาจเป็นการปิดกั้นความคิดภายในของเขาได้ และที่สำคัญสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดพัฒนาการของแต่ละคนได้ และกิจกรรมที่ 2 เป็นการจัดทำปฏิทินการดำเนินงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยทั้ง 10 ขั้นตอน 2) วงจร และ 2) เพื่อถอดบทเรียนที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน

การดำเนินการในระยะที่ 3 ดำเนินการต่อเนื่องในวันที่ 5 มิถุนายน โดยให้ผู้ร่วมวิจัยทำการวางแผนในการทําวิจัย โดยมีกิจกรรมให้ผู้ร่วมวิจัยได้ปฏิบัติ 2 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ผู้ร่วมวิจัยทำการวางแผนเพื่อศึกษาระดับความรู้ภาษาอังกฤษในปัจจุบันของผู้ร่วมวิจัยทุกคน โดยกำหนดให้ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5 คน ทำหน้าที่เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลทักษะ

ภาษาอังกฤษของผู้ร่วมวิจัยคนอื่น ๆ โดยผู้ร่วมวิจัยทั้ง 5 คนก็ต้องได้รับการเก็บข้อมูลทักษะภาษาอังกฤษของตนเองด้วยเหมือนกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับ “ทักษะภาษาอังกฤษในปัจจุบัน” และ “ทักษะภาษาอังกฤษที่คาดหวัง” ของนักศึกษาสาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง (เครื่องมือการวิจัยฉบับที่ 2 ก) ทั้งนี้ผู้ร่วมวิจัยทั้ง 5 คนได้ร่วมกับผู้วิจัยออกแบบคำถามเพื่อวัดทักษะภาษาอังกฤษของผู้ร่วมวิจัย ดังนี้

ทักษะการฟังภาษาอังกฤษ มีคำถามดังต่อไปนี้

1. What’s your name? Introduce yourself, please. Please give me your name, please.

2. Where are you from? Where do you come from? Where do you live?

3. Are you a student? Where do you study? Which major are you studying?

4. Sit down. Stand up. Go out. Go outside. Come in. Run. Walk. Stop. Raise your hand, please. What do you call this in English? Please, Explain that again. How do you spell ‘apple’?

5. Turn left. Turn right. Go straight. Go ahead. Go there. Go back to your seat. Come closer. Hurry up. Move in. Move out. Let’s sing a song. Remember your number.

6. Body parts: head, eyes, ears, nose, forehead, cheek, mouth, neck, shoulders, hands, arms, legs, foot, fingers, etc.

7. Occupations: teacher, student, police, soldier, doctor, nurse, engineer, mechanic, technician, singer, etc.

8. Numbers: one, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten, eleven, twelve, thirteen, fourteen fifteen, sixteen, seventeen, eighteen, nineteen, twenty, thirty, forty, fifty, sixty, seventy, eighty, ninety, hundred. Month: January, February, March, April, May, June, July, August, September, October, November, December. Days in a week: Sunday, Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday. Time in a day: morning, noon, midday, afternoon, evening, midnight,

9. Animals: bat, bird, tiger, octopus, squid, zebra, pig, kangaroo, turtle, seahorse, ant, spider, rat, monkey, snake, rabbit, goat, sheep, camel, crab, beaver, horse, lion, bear, cow, frog, fly, elephant, dog, hippo, bull, hen, mouse, cat, panda, deer, fish.

10. Countries: Argentina, Mexico, Sweden, Korea, Vietnam, USA, England, Russia, Brazil, Australia, China, Japan, etc.

ทักษะการพูด ประเมินจากการตอบคำถามในทักษะการฟัง

ทักษะการเขียน ประเมินจากการเขียนคำถามและคำศัพท์ในทักษะการฟัง

ทักษะการอ่าน ประเมินจากชุดคำถามและคำศัพท์ในทักษะการฟัง

คำศัพท์ที่จำเป็นสำหรับคำยภาษาอังกฤษ โดยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยคิดคำภาษาไทยและคำภาษาอังกฤษ

โครงสร้างภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย โครงสร้าง Tenses 12 โครงสร้าง และโครงสร้าง Passive voices ทั้ง 12 โครงสร้าง ผู้ร่วมวิจัยให้ประโยคตัวอย่าง คือ My father buys my mother a diamond ring.

ผู้ร่วมวิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลในวันที่ 7 มิถุนายน 2567 ระหว่างเวลา 10.00 – 15.00 น.

ขั้นตอนต่อมา ผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันสรุปผลการวัดและประเมินทักษะภาษาอังกฤษของผู้ร่วมวิจัยทั้งหมด ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ทักษะการฟังภาษาอังกฤษ: ผู้ร่วมวิจัยส่วนใหญ่เข้าใจคำถามข้อที่ 1 – 3 คำสั่งข้อที่ 4 และ 5 เข้าใจบ้าง ไม่เข้าใจบ้าง หมายถึงยังปฏิบัติตามคำสั่งไม่ถูกต้อง และคำศัพท์ข้อที่ 6 – 10 ฟังเข้าใจโดยส่วนใหญ่ และบอกความหมายได้

ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ: ผู้ร่วมวิจัยส่วนใหญ่เขียนคำศัพท์ถูกต้อง แต่ยังมีเขียนผิดอยู่บ้าง คำที่เขียนผิดมากที่สุด ได้แก่ Which major are you studying? Raise your hand, please. What do you call this in English? Please, Explain that again. Go straight. Come closer. Let's sing a song. forehead, soldier, engineer, February, octopus, squid, seahorse, beaver, Argentina, Mexico

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ: ผู้ร่วมวิจัยส่วนใหญ่ยังแนะนำตัวไม่คล่อง มีหยุดคิดเป็นเวลานาน การพูดไม่ต่อเนื่อง การตอบความหมายของคำศัพท์ตั้งแต่ข้อที่ 4 – 10 ส่วนใหญ่ค่อนข้างถูกต้อง และเข้าใจคำศัพท์เป็นอย่างดี

ทักษะการอ่าน: เนื่องจากผ่านการฟัง การเขียน และการตอบคำถามมาแล้ว การอ่านคำภาษาอังกฤษในชุดคำถามทักษะการฟังจึงมีความถูกต้องแม่นยำ

คำศัพท์ที่จำเป็นสำหรับการจัดคำยภาษาอังกฤษ: จากความรู้ของนักศึกษา ได้แก่ Are you ready? พร้อมหรือยัง Hurry up? Come on! เร็ว ๆ Keep quiet! Stop! เงียบ ๆ Sing a song. ร้องเพลง Very good! Perfect! Excellent! Wonderful! ดี ดีเยี่ยม สุดยอด ยอดเยี่ยม Listen! ฟัง Stop! หยุด Sit down! นั่งลง Stand up! ยืนขึ้น ลุกขึ้น

โครงสร้าง Tense 12 โครงสร้าง โดยมีประโยคตัวอย่างคือ My father buys my mother a diamond ring. ส่วนใหญ่เขียนถูก แต่ก็มีผิดพลาดบ้างเล็กน้อย และโครงสร้าง Passive voice 12 โครงสร้างจากประโยคตัวอย่าง My father buys my mother a diamond ring. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ทำถูกต้องทั้งหมด นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ทำผิดหลายโครงสร้าง

ปัญหาที่พบก็คือ นักศึกษายังจำคำศัพท์ไม่ได้ มีการเขียนผิดหลายคำ พุดไม่คล่อง ไม่ค่อยต่อเนื่อง อ่านคำศัพท์ไม่ถูกต้อง เพราะอ่านจากความเคยชิน และจำโครงสร้างไม่ได้ ส่วนแนวทางการแก้ไข นักศึกษาต้องการท่องจำคำศัพท์ที่จะนำไปใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ และต้องการให้มีการเข้าค่ายภาษาอังกฤษเพื่อให้ได้รับประสบการณ์การเข้าค่ายภาษาอังกฤษและจะนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษต่อไป

กิจกรรมที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบบันทึกการประชุม (เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 3) ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันจัดทำปฏิทินกิจกรรมสำหรับการทำวิจัยเพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้โดยไม่กระทบต่อการเรียนการสอน ไม่กระทบต่อการใช้ชีวิตส่วนตัว ไม่กระทบต่อการทำงาน สำหรับผู้ที่ทำงานพิเศษในช่วงเย็นหลังเลิกเรียน รวมถึงผู้ที่ต้องเดินทางกลับไปพบครอบครัวในช่วงวันเสาร์ - อาทิตย์ เนื่องจากผู้ร่วมวิจัยส่วนใหญ่มาจากต่างอำเภอและต่างจังหวัด และผลการดำเนินการในกิจกรรมที่ 2 สรุปได้ว่า ผู้ร่วมวิจัยส่วนใหญ่มีมติให้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการทำวิจัยทุกวันศุกร์ ระหว่างเวลา 10.00 – 14.00 น. เพื่อให้เวลาแก่ผู้ที่ต้องการเดินทางกลับบ้านไปพบครอบครัว การดำเนินกิจกรรมที่ 2 ดำเนินการในวันที่ 7 มิถุนายน 2567 ต่อจากกิจกรรมที่ 1 พร้อมนัดหมายการทำวิจัยในขั้นตอนต่อไปในวันศุกร์ที่ 14 มิถุนายน 2567

4.1.2 ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning)

ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาในปัจจุบัน ทักษะภาษาอังกฤษที่คาดหวังจากการแก้ปัญหา ทางเลือกที่หลากหลายในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา การประเมินและเลือกทางเลือกเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา และกิจกรรมที่ 2 เป็นการจัดทำแผนปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา

กิจกรรมที่ 1 ดำเนินการระหว่างวันที่ 14 มิถุนายน 2567 เวลา 10.00 น. ซึ่งมีผู้ร่วมวิจัยบางคนที่มาสาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยณะนี้เป็นแบบบันทึกการประชุม (เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 3) ผู้ร่วมวิจัยนำผลการวิเคราะห์ทักษะภาษาอังกฤษของผู้ร่วมวิจัยมานำเสนอในที่ประชุม

กิจกรรมที่ 2 ดำเนินการต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ 1 โดยผู้เข้าร่วมวิจัยจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้ร่วมวิจัย โดยกำหนดให้มีการท่องจำคำถามและคำตอบที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ คำสั่งในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ คำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพ คำศัพท์เกี่ยวกับสัตว์ คำศัพท์เกี่ยวกับประเทศ คำศัพท์กีฬา คำศัพท์เกี่ยวกับเมืองสำคัญ โดยกำหนดให้ทุกคนต้องจำคำศัพท์ทั้งหมดภายในเวลา 1 สัปดาห์ และกำหนดให้เริ่มท่องคำศัพท์ระหว่างวันที่ 15 – 21 มิถุนายน 2567 พร้อมแจกเอกสาร English Training Camp ที่หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ เคยจัดทำไว้ให้ผู้ร่วมวิจัยทุกคนนำไปศึกษาเพิ่มเติมเป็นการล่วงหน้า

สรุป การศึกษาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ฟังภาษาอังกฤษเข้าใจ จำคำศัพท์ไม่ได้ เขียนผิดบ้างบางคำ การพูดหรือการโต้ตอบไม่คล่องแคล่ว ไม่ต่อเนื่อง และมีการหยุดคิดนาน อ่านคำศัพท์ไม่ถูกต้องบางคำเพราะอ่านจากความเคยชิน เขียนผิดโครงสร้างเพราะจำไม่ได้

4.2 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

4.2.1 ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติการ (Acting)

ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 เป็นการจัดทำเครื่องมือในการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันจัดทำเครื่องมือในการวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงาน กิจกรรมที่ 2 เป็นการประเมินทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ก่อนนำแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ก่อนนำแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติด้วยเครื่องมือที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันจัดทำขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับข้อมูลการดำเนินการในระยะต่อ ๆ ไป และกิจกรรมที่ 3 เป็นการนำแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติ มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันลงมือปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่ได้จากการจัดกระทำร่วมกัน

กิจกรรมที่ 1 ดำเนินการในวันที่ 21 มิถุนายน 2567 เวลา 10.00 น. เป็นการจัดทำหรือปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย โดยหลังจากการดำเนินกิจกรรมในขั้นตอนที่ 1 และ 2 แล้ว ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้มีการหารือเกี่ยวกับเครื่องมือวิจัยที่ใช้มาแล้วใน 2 ขั้นตอนแรก เพื่อปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมส่วนที่ยังคิดว่า ขาดหายไป หรือเก็บข้อมูลได้ไม่ครบถ้วน ซึ่งมีการปรับปรุงแก้ไขนิดหน่อย

กิจกรรมที่ 2 ดำเนินการในวันที่ 21 มิถุนายน 2567 เวลา 11.00 น. ประเมินทักษะภาษาอังกฤษ โดยเป็นการประเมินต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ 2 ในขั้นตอนที่ 2 คือขั้นตอนของการวางแผน ซึ่งกำหนดให้ผู้ร่วมวิจัยไปท่องจำคำสั่งและคำศัพท์ที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ ผลปรากฏว่า ผู้ร่วมวิจัยส่วนใหญ่ท่องจำคำสั่งที่ได้ครบถ้วน มีเพียงส่วนน้อยที่ท่องจำได้ แต่เขียนไม่ถูกต้อง หรือท่องจำได้ แต่ยังไม่ครบทั้งหมด ซึ่งอาจเหตุผลว่า ท่องจำอย่างเดียว ไม่ได้ฝึกเขียนให้ถูกต้อง หรือทำงานพิเศษ ทำให้ไม่มีเวลาท่องทำ โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงถึงความจำเป็นของคำสั่งและคำศัพท์เหล่านี้ พร้อมให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมวิจัยในการเอาชนะอุปสรรคที่เกิดขึ้น จากนั้นก็พักรับประทานอาหารกลางวัน

กิจกรรมที่ 3 ดำเนินการในวันที่ 21 มิถุนายน 2567 เวลา 13.00 น. เป็นการนำแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติ โดยผู้ร่วมวิจัยเห็นตรงกันว่า หากผลการวิจัยนี้ต้องการให้ผู้ร่วมวิจัยได้รับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษถึงขั้นที่สามารถเป็นผู้จัดค่ายภาษาอังกฤษได้ ทุกคนควรได้รับประสบการณ์ตรงจากการเข้าค่ายภาษาอังกฤษเพื่อจะได้นำความรู้ไปปรับใช้ได้

ผลจากการประชุมกันในกิจกรรมที่ 3 สรุปว่า ทุกคนต้องเข้าค่ายภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันวางแผนดำเนินการเข้าค่ายภาษาอังกฤษ ดังนี้

รูปแบบ: การเข้าค่ายภาษาอังกฤษ 2 วัน ไม่ค้างคืน

วิทยากร: อาจารย์ธัญดา พิศาลเตชะกุล ผู้เชี่ยวชาญ

สื่อ: เอกสารประกอบการฝึกปฏิบัติผู้นำการจัดค่ายภาษาอังกฤษ

สถานที่: ห้องเรียน 331 อาคาร 3 ชั้น 3 วิทยาเขตศรีล้านช้าง

วันและเวลา: 29 – 30 มิถุนายน 2567

อุปกรณ์: วัสดุและอุปกรณ์สำนักงานอื่น ๆ เช่น กระดาษ A4, กาว, กรรไกร, กระดาษชาร์ทคละสี, เชือก

งบประมาณ: ไม่ระบุ (ผู้วิจัย)

การเข้าค่ายภาษาอังกฤษ เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการกิจกรรมที่ 3 เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2567 โดยผู้ร่วมวิจัยดำเนินการตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนการจัดค่ายภาษาอังกฤษ แต่งตั้งและมอบหมายให้ผู้ร่วมวิจัย 1 คนเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับวิทยากรในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ นัดหมายวิทยากรเพื่อหารือเบื้องต้น จากนั้นร่างหนังสือเชิญวิทยากร กำหนดการจัดค่ายภาษาอังกฤษ และออกหนังสือเชิญวิทยากร มีการแบ่งงานให้ผู้ร่วมวิจัยกลุ่มหนึ่งเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในค่ายภาษาอังกฤษ ซึ่งในการเตรียมตัวเข้าค่ายภาษาอังกฤษ ผู้ร่วมวิจัยต้องร้องเพลงที่จะใช้ในค่ายภาษาอังกฤษ ให้ได้ เช่น English Camp March, The Hocky Pockey, Oklahoma Mixture, Na...NaNaNa...Na, You Are My Sunshine, Side Front Back, Kookaburra, The More We Get Together, If You're Happy, Old McDonald Had a Farm, The Farmer in the Dell และ Doe a Deer และระหว่างการเข้าค่ายภาษาอังกฤษ ผู้ร่วมวิจัยมีมติให้ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5 คน คอยทำหน้าที่ในการสังเกตและบันทึกการร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษแบบไม่เป็นทางการ เพื่อนำผลการสังเกตมาทำการประเมินภายหลังการเข้าค่ายภาษาอังกฤษสิ้นสุดไปแล้ว

4.2.2 ขั้นตอนที่ 4 การสังเกต (Observing)

ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นตอนการกำหนดรูปแบบและวิธีการสังเกตผลมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันกำหนดรูปแบบการสังเกตผลตามสภาพจริงของผลการดำเนินงานที่คาดหวังและไม่คาดหวัง จุดเด่น จุดบกพร่อง และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขดำเนินโครงการ/กิจกรรม และร่วมกันสรุปสิ่งที่กระทำสำเร็จ ไม่สำเร็จ สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และการเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้

และความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น 2. ขั้นตอนการสังเกตและเสนอรายงานผล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการสังเกตผล และรายงานผลของความพึงพอใจของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย โดยในขั้นตอนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก เป็นรายละเอียดของโครงการ และส่วนที่ 2 เป็นรายละเอียดของแผนพัฒนาผู้ร่วมวิจัยเป็นรายบุคคล และ 3. ขั้นตอนการประเมินและสรุปผล มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันสรุปผลการสังเกตและขอติเห็นชอบ และความพึงพอใจของแต่ละโครงการ

การดำเนินการในขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการหลังจากการเข้าค่ายภาษาอังกฤษ 2 วันของผู้ร่วมวิจัยระหว่างวันที่ 29-30 มิถุนายน 2567 โดยดำเนินการในวันที่ 5 กรกฎาคม 2567 เวลา 10.00 น. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบบันทึกการประชุม (เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 3) ผู้วิจัยแจ้งให้ผู้ร่วมวิจัยเริ่มการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษโดยกำหนดให้ผู้ร่วมวิจัยทดลองจัดทำโครงการ ซึ่งโครงการที่กำหนดให้ก็คือ โครงการการจัดค่ายภาษาอังกฤษ ผู้ร่วมวิจัยทำการแบ่งกลุ่มกันเอง ได้กลุ่มโครงการ 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 จัดค่ายภาษาอังกฤษ โดยใช้ธีม Christmas โดยมีกลุ่มที่ 2 และ 3 เป็นผู้เข้ารับการอบรม

กลุ่มที่ 2 จัดค่ายภาษาอังกฤษโดยใช้ธีม Happy New Year โดยมีกลุ่มที่ 1 และ 3 เป็นผู้เข้ารับการอบรม

กลุ่มที่ 3 จัดค่ายภาษาอังกฤษ โดยใช้ธีม Funny Funny โดยมีกลุ่มที่ 1 และ 2 เป็นผู้เข้ารับการอบรม

ในการจัดโครงการแต่ละโครงการเป็นการจัดค่ายภาษาอังกฤษ ระยะเวลา 1 วัน ระหว่าง 9.00 – 15.00 น.

ผู้ร่วมวิจัยตกลงจัดโครงการระหว่างวันที่ 19 – 21 กรกฎาคม 2567 ตามลำดับกลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 จัดโครงการในวันที่ 19 กรกฎาคม 2567 กลุ่มที่ 2 จัดโครงการในวันที่ 20 กรกฎาคม 2567 และกลุ่มที่ 3 จัดโครงการในวันที่ 21 กรกฎาคม 2567 หมายความว่า แต่ละกลุ่มจะมีระยะเวลาในการฝึกซ้อม และเตรียมตัวประมาณ 2 สัปดาห์

ทั้งนี้ในวันที่ 12 กรกฎาคม 2567 10.00 – 15.00 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยยังคงนัดหมายเพื่อติดตามการดำเนินการวิจัยตามปกติ โดยเป็นการประชุมเพื่อติดตามความก้าวหน้าของโครงการ

ในส่วนของการดำเนินการโครงการ ผู้ร่วมวิจัยยังคงดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนการจัดค่ายภาษาอังกฤษทุกอย่าง เริ่มต้นโดยการออกหนังสือเชิญวิทยากร ซึ่งกลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 ร่วมกันออกหนังสือเชิญกลุ่มที่ 1 ให้เป็นวิทยากรจัดค่ายภาษาอังกฤษ กลุ่มที่ 1 และ 3 ออกหนังสือเชิญกลุ่มที่ 2 ให้มาจัดค่ายภาษาอังกฤษ และกลุ่มที่ 1 และ 2 ออกหนังสือเชิญกลุ่มที่ 3 ให้มาจัดค่ายภาษาอังกฤษ

การดำเนินการในขั้นตอนที่ 4 นี้เริ่มดำเนินการจากการจัดโครงการค่ายภาษาอังกฤษของผู้ร่วมวิจัยทั้งสามกลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการกำหนดรูปแบบและวิธีการสังเกตผล มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันกำหนดรูปแบบการสังเกตผลตามสภาพจริงของผลการดำเนินงานที่คาดหวังและไม่คาดหวัง จุดเด่น จุดบกพร่อง และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขดำเนินโครงการ/กิจกรรม และร่วมกันสรุปสิ่งที่กระทำสำเร็จ ไม่สำเร็จ สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และการเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ และความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น

ผู้ร่วมวิจัยทำความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดโครงการของแต่ละกลุ่ม เช่น ความพร้อมเพียง ความสามัคคี การมีส่วนร่วม การใช้ภาษาอังกฤษ และอื่น ๆ โดยใช้แบบสังเกต (เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 4)

2. ขั้นตอนการสังเกตและเสนอรายงานผล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการสังเกตผลและรายงานผลของความพึงพอใจของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย โดยในขั้นตอนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นรายละเอียดของโครงการ และส่วนที่ 2 เป็นรายละเอียดของแผนพัฒนาผู้ร่วมวิจัยเป็นรายบุคคล

ผู้ร่วมวิจัยร่วมกันประเมินผลการจัดโครงการของกลุ่มอื่น สะท้อนความพึงพอใจ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ (เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 5) และข้อเสนอแนะตามแผนพัฒนานักศึกษารายบุคคล (เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 6)

3. ขั้นตอนการประเมินและสรุปผล มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันสรุปผลการสังเกตและขอมติเห็นชอบ และความพึงพอใจของแต่ละโครงการ

ผู้ร่วมวิจัยในกลุ่มที่ 2 และ 3 ประเมินและสรุปผลการจัดโครงการของกลุ่มที่ 1 โดยใช้แบบบันทึก (เครื่องมือการวิจัยฉบับที่ 1)

ผู้ร่วมวิจัยในกลุ่มที่ 1 และ 3 ประเมินและสรุปผลการจัดโครงการของกลุ่มที่ 2 โดยใช้แบบบันทึก (เครื่องมือการวิจัยฉบับที่ 1)

ผู้ร่วมวิจัยในกลุ่มที่ 1 และ 1 ประเมินและสรุปผลการจัดโครงการของกลุ่มที่ 3 โดยใช้แบบบันทึก (เครื่องมือการวิจัยฉบับที่ 1)

4.2.3 ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล (Reflecting)

การสะท้อนผลการปฏิบัติงานโครงการหลังการปฏิบัติแล้วเสร็จ มีวัตถุประสงค์เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งหมดเพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่ทำสำเร็จ ทำไม่สำเร็จ สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ ดำเนินการในวันที่ 26 กรกฎาคม 2567 เวลา 10.00 – 15.00 น. โดยมีข้อสรุปที่น่าสนใจ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 มีสมาชิกทั้งสิ้น 7 คน จัดโครงการวันที่ 19 กรกฎาคม 2567 สมาชิกในกลุ่มมีการประชุมก่อนการจัดโครงการ กลุ่มเลือกใช้กิจกรรมในการจัดค่ายได้อย่างเหมาะสม กลุ่มมีการประเมินผลโครงการ ความพร้อมเพียงของกลุ่มยังดีเท่าที่ควร เนื่องจากมีสมาชิกบางคนขาดการประชุม และการมีส่วนร่วมในการจัดโครงการก็ยังไม่สมบูรณ์ แต่สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านทักษะ

ภาษาอังกฤษมากขึ้น การบันทึกข้อมูล ทางกลุ่มได้มอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มบันทึกการจัดทำโครงการทุกขั้นตอน คือมีบันทึกการประชุมการจัดทำโครงการโดยละเอียด การบันทึกภาพและเสียง ทางกลุ่มได้ให้นักศึกษาต่างสาขาวิชามาทำการถ่ายภาพขณะจัดโครงการ

กลุ่มที่ 2 มีสมาชิกทั้งสิ้น 7 คน จัดโครงการวันที่ 20 กรกฎาคม 2567 กลุ่มนี้มีการดำเนินการตามขั้นตอน โดยมีการประชุมหารือและวางแผนก่อนการจัดโครงการ กลุ่มนี้เลือกใช้กิจกรรมในการจัดค่ายได้เหมาะสมกับธีมของโครงการ กลุ่มนี้มีการประเมินผลโครงการโดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า กลุ่มนี้มีความพร้อมเพียงในการจัดโครงการ ไม่มีสมาชิกคนใดขาดการประชุม หรือไม่มีส่วนส่วนร่วม สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านทักษะภาษาอังกฤษมากขึ้น มีการบันทึกข้อมูลการจัดทำโครงการโดยละเอียด กลุ่มนี้ได้มอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มบันทึกการจัดทำโครงการทุกขั้นตอน การบันทึกภาพและเสียง ทางกลุ่มได้ขอความร่วมมือจากนักศึกษาต่างสาขาวิชามาทำการถ่ายภาพขณะจัดโครงการ

กลุ่มที่ 3 มีสมาชิกทั้งสิ้น 7 คน จัดโครงการวันที่ 21 กรกฎาคม 2567 กลุ่มนี้มีการดำเนินการตามขั้นตอน มีการประชุมหารือก่อนการจัดโครงการ มีการแบ่งงานและแบ่งกลุ่มการทำงาน มีการเลือกใช้กิจกรรมในการจัดค่ายได้เหมาะสมกับธีมของโครงการ มีการประเมินผลโครงการโดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มีความสามัคคีในการจัดโครงการ ไม่สมาชิกขาดการประชุม และไม่เข้าร่วมการจัดโครงการ สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านทักษะภาษาอังกฤษมากขึ้น มีการบันทึกข้อมูลการจัดทำโครงการโดยละเอียด กลุ่มนี้ได้มอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มบันทึกการจัดทำโครงการทุกขั้นตอน การบันทึกภาพและเสียง ทางกลุ่มได้ขอความร่วมมือจากนักศึกษาต่างสาขาวิชามาทำการถ่ายภาพขณะจัดโครงการ

สรุป การจัดโครงการควรดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน มีการประชุมหารือ มีการแบ่งงาน มีการทำงานเป็นทีม มีการตัดสินใจร่วมกันในการเลือกใช้กิจกรรมให้สอดคล้องกับธีมของโครงการ มีการประเมินผลโครงการมีการบันทึกข้อมูล มีการบันทึกภาพและวิดีโอ

ในระหว่างขั้นตอนที่ 4-5 นี้ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ได้รับเชิญให้ไปจัดค่ายภาษาอังกฤษที่ โรงเรียนชุมชนศรีสะอาด - เทศบาล 1 อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 2 (บ้านขอนแก่น) โดยผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันดำเนินการตามขั้นตอนของการจัดทำโครงการและออกแบบการจัดค่ายภาษาอังกฤษ โดยใช้ความรู้ที่ได้รับมาทั้งหมดเพื่อเตรียมพร้อมก่อนออกปฏิบัติจริง

ผู้ร่วมวิจัยเตรียมแผนปฏิบัติการในวันที่ 2 สิงหาคม 2567 เพื่อดำเนินโครงการค่ายภาษาอังกฤษในลักษณะของการบริการวิชาการแก่โรงเรียนที่แจ้งความประสงค์ให้นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษไปให้บริการวิชาการด้วยการจัดค่ายภาษาอังกฤษให้นักเรียนในโรงเรียน จำนวน 2 โรงเรียน คือ

1. โรงเรียนชุมชนศรีสะอาด - เทศบาล 1 อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

2. โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 2 (บ้านขอนแก่น)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้หารือร่วมกัน โดยมีข้อสรุป ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มผู้รับผิดชอบออกเป็น 2 กลุ่ม โดยให้ให้กลุ่มที่ 1 เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจัดค่ายภาษาอังกฤษให้บริการเชิงวิชาการแก่นักเรียนโรงเรียนชุมชนศรีสะอาด - เทศบาล 1 ซึ่งมีกำหนดจัดค่ายภาษาอังกฤษในวันที่ 9 สิงหาคม 2567 และให้กลุ่มที่ 2 และ 3 เข้ามาเป็นทีมงานเสริม และให้กลุ่มที่ 2 เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจัดค่ายภาษาอังกฤษให้บริการเชิงวิชาการแก่นักเรียนโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2 - บ้านขอนแก่น ซึ่งมีกำหนดจัดค่ายภาษาอังกฤษในวันที่ 23 สิงหาคม 2567 โดยให้กลุ่มที่ 1 และ 3 เข้ามาทีมงานเสริม

2. ให้กลุ่มที่ 1 รายงานการเตรียมความพร้อมในการจัดค่ายภาษาอังกฤษให้บริการเชิงวิชาการแก่นักเรียนโรงเรียนชุมชนศรีสะอาด - เทศบาล 1 ต่อผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยก่อนถึงกำหนดการจัดค่ายภาษาอังกฤษ ระหว่างวันที่ 5 - 8 สิงหาคม 2567

3. ให้กลุ่มที่ 2 รายงานการเตรียมความพร้อมในการจัดค่ายภาษาอังกฤษให้บริการเชิงวิชาการแก่นักเรียนโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2 (บ้านขอนแก่น) ต่อผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยก่อนถึงกำหนดจัดค่ายภาษาอังกฤษ ระหว่างวันที่ 19 - 22 สิงหาคม 2567

การให้บริการวิชาการค่ายภาษาอังกฤษที่โรงเรียนชุมชนศรีสะอาด - เทศบาล 1

การดำเนินการในขั้นตอนนี้อยู่ในช่วงระหว่างวันที่ 5 - 8 สิงหาคม 2567 แบ่งเป็น 3 กิจกรรม โดยกิจกรรมแรก ดำเนินการในวันที่ 5 สิงหาคม 2567 ระหว่าง 17.00 - 18.00 น. ผู้วิจัยนัดประชุมผู้ร่วมวิจัยเพื่อให้สร้างขวัญและกำลังใจ หลังจากที่ผู้ร่วมวิจัยดำเนินการมาจนถึงขั้นตอนของการปฏิบัติใหม่ ซึ่งเป็นการปฏิบัติซ้ำ โดยในการปฏิบัติครั้งนี้เป็นการให้บริการทางวิชาการจริง ผู้ร่วมวิจัยได้ลงพื้นที่จริง โดยการจัดค่ายภาษาอังกฤษให้นักเรียนโรงเรียนชุมชนศรีสะอาด - เทศบาล 1 จำนวน 120 คน ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ขอให้ผู้ร่วมวิจัยที่ได้รับมอบหมายในการจัดค่ายครั้งนี้ชี้แจงแนวทางการจัดค่ายภาษาอังกฤษที่โรงเรียนชุมชนศรีสะอาด - เทศบาล 1

“กลุ่มที่ 1 มีแนวทางในการจัดค่ายภาษาอังกฤษโดยใช้ธีม ‘วันแม่’ เป็นค่ายภาษาอังกฤษแบบ 1 วัน กลุ่มที่ 1 ได้เชิญชวนสมาชิกในกลุ่มที่ 2 และ 3 ให้เข้ามาช่วยจัดค่ายภาษาอังกฤษอีก 5 คน รวมเป็นผู้จัดค่ายภาษาอังกฤษทั้งสิ้น จำนวน 14 คน แบ่งกลุ่มผู้ดูแลกิจกรรมในแต่ละฐาน ‘ฟัง - พูด - อ่าน - เขียน’ ได้ฐานละ 3 คน คำศัพท์ที่นำมาใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษครั้งอยู่ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวันแม่ และได้มีการแบ่งงานและหน้าที่ความรับผิดชอบภายในกลุ่มเรียบร้อยแล้ว” (ผู้ร่วมวิจัยในกลุ่มที่ 1, ในการประชุมเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2567)

กิจกรรมที่ 2 เป็นการกำหนดแนวปฏิบัติร่วมกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันวางแผนปฏิบัติ เพื่อให้แผนปฏิบัติการใหม่บรรลุตามจุดมุ่งหมาย

ในกิจกรรมที่ 2 นี้ดำเนินการในวันที่ 6 สิงหาคม 2567 ระหว่างเวลา 17.00 – 19.00 น. ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัยในกลุ่มที่จะจัดค่ายภาษาอังกฤษ ได้ร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. นักศึกษาเดินทางไปยังโรงเรียนชุมชนศรีสะอาด – เทศบาล 1 ในวันที่ 9 สิงหาคม 2567 ด้วยตนเอง เนื่องจากโรงเรียนตั้งอยู่ห่างจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เพียง 1.4 กิโลเมตร

2. การขนส่งอุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษขนส่งโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว

3. นักศึกษาดำเนินการจัดค่ายภาษาอังกฤษอย่างมืออาชีพ กำกับและควบคุมการใช้เวลาอย่างเคร่งครัด และต้องมีคนกำกับดูแลเรื่องเวลา ไม่ให้ล่าช้าเกินกว่ากำหนด

กิจกรรมที่ 3 เป็นการนำแผนลงสู่การปฏิบัติใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันลงมือปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการใหม่ที่ได้จากการจัดทำร่วมกัน

กิจกรรมในขั้นนี้ ดำเนินการในวันที่ 8 สิงหาคม 2567 เวลา 09.00 – 15.30 น. ผู้ร่วมวิจัยที่ได้รับมอบหมายให้จัดค่ายภาษาอังกฤษเพื่อให้บริการวิชาการแก่นักเรียนโรงเรียนชุมชนศรีสะอาด ทำการซักซ้อมเพิ่มเติมก่อนไปจัดค่ายภาษาอังกฤษ โดยการทบทวนและเรียงลำดับขั้นตอนการให้บริการวิชาการ ส่วนใหญ่จะเป็นการซักซ้อมและทบทวนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การจัดค่ายภาษาอังกฤษเป็นไปด้วยความลื่นไหลคล่องตัว ไม่ติดขัด

รายงานผลการให้บริการวิชาการค่ายภาษาอังกฤษที่โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 2 – บ้านขอนแก่น

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ ดำเนินการในวันที่ 9 สิงหาคม 2567 โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 8.00–15.00 น. ทางกลุ่มที่รับผิดชอบในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ มอบหมายให้กลุ่มที่ไม่ได้จัดค่ายภาษาอังกฤษ เป็นผู้สังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม โดยมีผลการสังเกตดังต่อไปนี้

“ผลการดำเนินงานที่คาดหวังและไม่คาดหวัง พบว่า กลุ่มผู้จัดค่ายมีความพร้อมเพียงในการรวมตัวกันก่อนเดินทางไปยังโรงเรียน ส่วนใหญ่มาพบกัน ณ จุดรวมตัวภายในเวลาที่กำหนด และทยอยเดินทางไปยังโรงเรียน กลุ่มที่รับผิดชอบในการขนส่งและอุปกรณ์ค่ายภาษาอังกฤษก็ปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ เดินทางไปพร้อมกับอาจารย์

การใช้ภาษาอังกฤษ ผู้นำกลุ่มมีการใช้ภาษาอังกฤษค่อนข้างมากกว่าภาษาไทย มีการใช้ภาษาไทยเพื่อเร่งหรือย้าให้ผู้เข้าค่ายปฏิบัติตาม หลังจากพูดภาษาอังกฤษไปแล้ว การบริหารค่ายภาษาอังกฤษมีการปล่อยให้เกิดการหยุดชะงัก หรือปล่อยให้เกิดช่วงรอยต่อระหว่างกิจกรรมนาน ซึ่งทำ

ให้ผู้เข้าค่ายบางคนหันมาพูดคุยหรือหยอกเย้ากันไม่สนใจในกิจกรรมที่จะเกิดต่อไป ผู้จัดค่ายบางคนก็นิ่งเฉย ขาดการมีส่วนร่วม ปลอ่ยให้ผู้เข้าค่ายพูดคุย เล่นกัน หรือหยอกเย้ากันโดยไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เข้าค่าย อย่างไรก็ตามผู้เข้าค่ายโดยรวมมีความสนุกสนานที่ได้ร่วมกิจกรรม กล้าแสดงออก สำหรับผู้จัดค่ายที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เข้าค่าย จะกลายเป็นที่สนใจและมีผู้เข้าค่ายเข้ามาพูดคุย ทักทายหรือเรียกชื่อบ่อย ๆ

การจัดค่ายภาษาอังกฤษที่โรงเรียนชุมชนศรีสะอาด - เทศบาล 1 มีจุดเด่นอยู่ที่นักเรียนกล้าแสดงออก มีความสนุกสนาน และสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้จัดค่ายนำเสนอ โดยส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะธีม ‘วันแม่’ เพราะใกล้ถึงวันแม่แห่งชาติ 12 สิงหาคม ทำให้ผู้เข้าค่ายเข้าใจธีม ‘วันแม่’ เป็นอย่างดี แต่ก็มีจุดบกพร่องที่ไม่สามารถแก้ไขได้ เนื่องจากโรงเรียนชุมชนศรีสะอาดมีพื้นที่จำกัด และนักเรียนมีจำนวนมาก พื้นที่ที่ใช้ในการจัดค่ายเป็นห้องประชุมใหญ่ เมื่อมีการแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม ในแต่ละฐานจะมีการใช้เสียงของแต่ละฐาน ทำให้เกิดเสียงดังรบกวนกัน บางฐานจึงต้องย้ายไปใช้ห้องเรียนเพื่อทำกิจกรรมประจำฐาน

จำนวนผู้เข้าค่าย นักเรียนที่เข้าค่ายมีจำนวนประมาณ 120 คน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ทำให้ช่วงวัยของผู้เข้าค่ายค่อนข้างห่างกัน กลุ่มที่มีอายุน้อยระหว่าง 7 – 9 ขวบจะมีความสนุกสนานที่ได้รวมกลุ่มมากกว่า และไม่ค่อยสนใจในกิจกรรม ขณะที่กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 10 – 12 ขวบ เป็นเด็กโต แม้จะเข้าใจและสนใจในการร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษมากกว่า แต่บางกลุ่มก็เล่นหยอกเย้ากันบ้าง สนใจในการร่วมกิจกรรมบ้าง ดังนั้นในการจัดค่ายภาษาอังกฤษเพื่อให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ควรกำหนดช่วงชั้นหรือช่วงวัยให้ใกล้เคียงกัน

ความพึงพอใจของผู้เข้าค่าย พบว่า ผู้เข้าค่ายส่วนใหญ่ประทับใจในการร่วมกิจกรรมอย่างมาก ข้อมูลป้อนกลับหรือฟีดแบ็คที่ได้รับกลับมาจากความคิดเห็นของผู้เข้าค่ายสะท้อนความประทับใจในผู้จัดค่ายบางคนอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งผู้จัดค่ายบางคนที่ไม่ได้รับฟีดแบ็คควรปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้รับความสนใจจากผู้เข้าค่าย

ข้อเสนอแนะ ผู้นำจัดค่ายไม่ควรปล่อยให้เกิดการหยุดชะงัก โดยเฉพาะในช่วงสิ้นสุดกิจกรรมก่อนจะเริ่มกิจกรรมใหม่ ไม่ควรปล่อยให้มีการหยุดชะงักเป็นเวลานาน ยกเว้นในกรณีที่ต้องการให้ผู้เข้าค่ายได้พักเหนื่อย ควรมีการกำกับผู้จัดค่ายอื่น ๆ ให้มีส่วนร่วม” (ผู้สังเกตการณ์, 9 สิงหาคม 2567)

การให้บริการวิชาการค่ายภาษาอังกฤษที่โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 2 (บ้านขอนแก่น)

การดำเนินการในชั้นตอนนี้อยู่ในช่วงระหว่างวันที่ 26 – 29 สิงหาคม 2567 แบ่งเป็น 3 กิจกรรม โดยกิจกรรมแรก ดำเนินการในวันที่ 26 สิงหาคม 2567 ระหว่าง 17.00 – 18.00 น. ผู้วิจัยนัดประชุมผู้ร่วมวิจัยเพื่อให้สร้างขวัญและกำลังใจ หลังจากที่ผู้ร่วมวิจัยดำเนินการมาจนถึงขั้นตอนของการ

ปฏิบัติใหม่ ซึ่งเป็นการปฏิบัติซ้ำ การจัดค่ายครั้งนี้เป็นการให้บริการทางวิชาการจริง ผู้ร่วมวิจัยได้ลงพื้นที่จริงโดยการจัดค่ายภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียนโรงเรียนโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 2 (บ้านขอนแก่น) จำนวน 340 คน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ขอให้ผู้ร่วมวิจัยที่ได้รับมอบหมายในการจัดค่ายครั้งนี้ ชี้แจงแนวทางการจัดค่ายภาษาอังกฤษที่โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 2 (บ้านขอนแก่น)

“กลุ่มที่ 2 มีแนวทางในการจัดค่ายภาษาอังกฤษโดยใช้ธีมสนุกสนาน เป็นค่ายภาษาอังกฤษแบบ 1 วัน และเนื่องจากผู้เข้าค่ายมีจำนวนประมาณ 300 คน จึงต้องเชิญชวนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 เข้ามาช่วยจัดค่ายภาษาอังกฤษ ให้สมาชิกกลุ่มที่ 1 และ 3 กลุ่มละ 2 คนทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม 2 คน กำกับดูแลแต่ละฐานและดูแลกิจกรรมรวม แบ่งกลุ่มผู้ดูแลกิจกรรมในแต่ละฐาน ‘ฟัง - พูด - อ่าน - เขียน’ ฐานละ 5 คน มอบหมายให้ผู้ร่วมวิจัย 2 คนรับผิดชอบการถ่ายภาพและบันทึกวิดีโอขณะจัดกิจกรรม และได้มีการแบ่งงานและหน้าที่ที่ความรับผิดชอบให้ทุกคนรับทราบร่วมกัน” (ผู้ร่วมวิจัยในกลุ่มที่ 2, ในการประชุมเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2567)

กิจกรรมที่ 2 เป็นการกำหนดแนวปฏิบัติร่วมกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันวางแผนปฏิบัติเพื่อให้แผนปฏิบัติการใหม่บรรลุตามจุดมุ่งหมาย

กิจกรรมในขั้นนี้ ดำเนินการในวันที่ 27 สิงหาคม 2567 ระหว่างเวลา 17.00 – 19.00 น. ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยในกลุ่มที่จะจัดค่ายภาษาอังกฤษ ได้ร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. การเดินทาง: นักศึกษาบางส่วนเดินทางไปยังโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 2 (บ้านขอนแก่น) โดยรถตู้ พร้อมวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดค่าย บางส่วนเดินทางโดยใช้รถจักรยานยนต์ พร้อมเพรียงกันในเวลา 8.30 น.

2. การจัดกิจกรรม: นักศึกษาทุกคนที่ไม่ได้มีหน้าที่พิเศษให้ร่วมกันจัดค่ายภาษาอังกฤษ ไม่ให้ทำหน้าที่ที่ไม่ได้รับมอบหมาย

กิจกรรมที่ 3 เป็นการนำแผนลงสู่การปฏิบัติใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันลงมือปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการใหม่ที่ได้จากการจัดทำร่วมกัน

กิจกรรมในขั้นนี้ ดำเนินการในวันที่ 29 สิงหาคม 2567 เวลา 09.00 – 15.30 น. ผู้ร่วมวิจัยที่ได้รับมอบหมายให้จัดค่ายภาษาอังกฤษเพื่อให้บริการวิชาการแก่นักเรียนโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 2 (บ้านขอนแก่น) ทำการซักซ้อมเพิ่มเติมก่อนไปจัดค่ายภาษาอังกฤษ โดยการทบทวนและเรียงลำดับขั้นตอนการให้บริการวิชาการ ส่วนใหญ่จะเป็นการซักซ้อมและทบทวนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การจัดค่ายภาษาอังกฤษเป็นไปด้วยความลื่นไหลคล่องตัว ไม่ติดขัด

รายงานผลการให้บริการวิชาการค่ายภาษาอังกฤษที่โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 2 – บ้านขอนแก่น

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ ดำเนินการในวันที่ 30 สิงหาคม 2567 โดยเริ่มตั้งแต่เวลา 8.30–15.00 น. ทางกลุ่มที่รับผิดชอบในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ มอบหมายให้สมาชิกที่ไม่ได้จัดค่ายภาษาอังกฤษเป็นผู้สังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม โดยมีผลการสังเกตดังต่อไปนี้

“ผลการดำเนินงานที่คาดหวังและไม่คาดหวัง พบว่า กลุ่มผู้จัดค่ายเดินทางไปถึงโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 2 (บ้านขอนแก่น) ก่อนเวลา 8.30 น. มีการนำสื่อและอุปกรณ์ค่ายภาษาอังกฤษไปยังห้องประชุม ซึ่งเป็นสถานที่จัดค่ายภาษาอังกฤษ และเตรียมพร้อมจัดค่ายก่อนที่นักเรียนจะมาถึงสถานที่จัดค่าย

การใช้ภาษาอังกฤษ: ผู้นำกลุ่มมีการใช้ภาษาอังกฤษ ร่วมกับการแปลเป็นภาษาไทย มีการใช้ภาษาไทยช่วยบ่อยครั้งเพื่อให้ผู้เข้าค่ายปฏิบัติตาม โดยพบว่าผู้เข้าค่ายภาษาอังกฤษมีตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้นำจัดค่ายจึงต้องใช้ภาษาอังกฤษควบคู่กับภาษาไทย แต่ผู้นำจัดค่ายพูดเชื่อมโยงกิจกรรมอยู่ตลอดเวลา ไม่ปล่อยให้ว่าง ทำให้การจัดค่ายภาษาอังกฤษมีความต่อเนื่อง รื่นไหล ไม่สะดุด ผู้จัดค่ายส่วนใหญ่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เข้าค่าย

อิมการจัดค่ายภาษาอังกฤษ: การจัดค่ายภาษาอังกฤษที่โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 2 (บ้านขอนแก่น) เน้นอิมสนุกสนาน ผู้นำเอาเพลงมาช่วยให้ผู้เข้าค่ายมีส่วนร่วม นักเรียนระดับอนุบาลมีส่วนร่วมในการร้องและเต้นอย่างสนุกสนาน

จำนวนผู้เข้าค่าย: นักเรียนที่เข้าค่ายมีจำนวนประมาณ 340 คน เป็นนักเรียนโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 2 (บ้านขอนแก่น) และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 3 (บ้านปากนา) ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้ช่วงวัยของผู้เข้าค่ายค่อนข้างแตกต่างกัน ทั้งนี้ นักเรียนชั้นอนุบาลเข้าร่วมกิจกรรมช่วงเช้าเท่านั้น ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมฐานในช่วงบ่าย ผู้เข้าค่ายเข้าร่วมกิจกรรมในช่วงบ่ายตามกิจกรรมฐานต่าง ๆ มีจำนวนประมาณ 260 คน

ความพึงพอใจของผู้เข้าค่าย: ผู้เข้าค่ายส่วนใหญ่ประทับใจในการร่วมกิจกรรมอย่างมาก ข้อมูลป้อนกลับหรือฟีดแบ็คที่ได้รับกลับมาจากความคิดเห็นของผู้เข้าค่ายสะท้อนความประทับใจในผู้จัดค่ายบางคนอย่างเห็นได้ชัด” (ผู้สังเกตการณ์, 30 สิงหาคม 2567)

4.2.4 ขั้นตอนที่ 6 การวางแผนใหม่ (Replanning)

ในขั้นตอนนี้มี 2 กิจกรรม กิจกรรมที่ 1 เป็นการศึกษาวิเคราะห์ทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาในปัจจุบันหลังการพัฒนาในขั้นตอนที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนข้อมูลการดำเนินงานในทุกขั้นตอนที่ผ่านมา พร้อมทั้งได้นำเสนอผลการประเมินเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามผลการประเมินทั้งก่อนและหลังการนำแผนลงสู่การปฏิบัติมาเปรียบเทียบกันเพื่อชี้ให้เห็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษตามตัวชี้วัดที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วม

พัฒนาขึ้น โดยใช้เครื่องมือการวิจัยฉบับที่ 4, 5 และ 6 ให้ผู้ร่วมวิจัยได้รับทราบ รวมทั้งนำเสนอให้เห็นถึง สิ่งที่บรรลุความคาดหวังและสิ่งที่ยังไม่บรรลุความคาดหวัง ก่อนที่จะร่วมกันวิเคราะห์ทักษะภาษาอังกฤษ ในปัจจุบันที่ยังเป็นปัญหา และสาเหตุของปัญหา เพื่อนำไปกำหนด “สภาพที่คาดหวังหลังจากการพัฒนา” “การระบุทางเลือกที่หลากหลาย” “การประเมินและเลือกทางเลือก” และกิจกรรมที่ 2 เป็นการ จัดทำแผนปฏิบัติการใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำทางเลือกที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันประเมินนำมา จัดทำแผนปฏิบัติการใหม่

กิจกรรมที่ 1 เป็นการศึกษาวิเคราะห์ทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังผ่านการจัด โครงการนาคายภาษาอังกฤษแล้ว ดำเนินการในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2567 ซึ่งอยู่ในช่วงของการภาคเรียน ที่ 2/2567 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบบันทึกการประชุม (เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 3) ส่วนการศึกษา ทบทวนทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (เครื่องมือการวิจัยฉบับที่ 2 ก) ซึ่งผล การสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษามีทักษะภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น โดยทักษะการพูด นักศึกษาส่วนใหญ่แนะนำ ตัวได้อย่างคล่องแคล่ว ต่อเนื่อง และไม่ติดขัด ทักษะการฟังก็สูงขึ้นเนื่องจากทุกคนสามารถเข้าใจคำถาม และคำสั่ง และสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ทักษะการอ่านก็ดีขึ้น นักศึกษาส่วนใหญ่สามารถอ่าน คำศัพท์ที่ใช้ในการจัดนาคายภาษาอังกฤษได้ถูกต้องทุกคำ และทักษะการเขียนก็ดีขึ้น ทุกคนสามารถเขียน คำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง แต่ก็มีเขียนผิดบ้างบางคำ

กิจกรรมที่ 2 เป็นการจัดทำแผนปฏิบัติการใหม่ ดำเนินการในวันที่ 22 พฤศจิกายน 2567 โดยผู้ร่วมวิจัยได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการนาคายภาษาอังกฤษในลักษณะของการบริการวิชาการ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้หารือร่วมกัน โดยมีข้อสรุป ดังนี้

1. ให้มีการแบ่งกลุ่มใหม่ โดยให้เหลือเพียง 2 กลุ่มเท่านั้น และในแต่ละกลุ่มจะต้องมีชั้นปีที่ 3 ในจำนวนกลุ่มละเท่า ๆ กันเนื่องจากในเดือนมกราคม 2568 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จะต้องออกไป สังเกตการณ์สอน 1 เดือนเต็ม

2. ให้ทั้งสองกลุ่มรายงานการความพร้อมในการจัดนาคายภาษาอังกฤษให้บริการเชิงวิชาการแก่ กันและกันในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2567

3. ให้กลุ่มที่ 1 จัดนาคายภาษาอังกฤษแก่กลุ่มที่ 2 ในวันที่ 6 ธันวาคม 2567 และให้กลุ่มที่ 2 จัด นาคายภาษาอังกฤษแก่กลุ่มที่ 1 ในวันที่ 13 ธันวาคม 2567

4.2.5 ขั้นตอนที่ 7 การปฏิบัติใหม่ (Re-acting)

ในขั้นตอนนี้มี 3 กิจกรรม โดยกิจกรรมที่ 1 เป็นการสร้างขวัญกำลังใจก่อนการปฏิบัติใหม่ มี วัตถุประสงค์เพื่อสร้างแรงกระตุ้นและสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ร่วมวิจัยเกิดความกระหายและฮึกเหิมในการ ลงมือปฏิบัติ กิจกรรมที่ 2 เป็นการกำหนดแนวปฏิบัติร่วมกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ร่วมกันวางแผน ปฏิบัติเพื่อให้แผนปฏิบัติการใหม่บรรลุตามจุดมุ่งหมาย และ 2) ร่วมกันพิจารณาทบทวนแก้ไขเครื่องมือ การวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงานใหม่ และกิจกรรมที่ 3 เป็นการนำแผนลงสู่

การปฏิบัติใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันลงมือปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการใหม่ที่ได้จากการจัดทำร่วมกัน ทั้ง 2 กิจกรรมดำเนินการในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2567

4.2.6 ขั้นตอนที่ 8 การสังเกตใหม่ (Re-observing)

ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย คือ 1. ขั้นตอนการกำหนดรูปแบบและวิธีการสังเกตผล มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันกำหนดรูปแบบการสังเกตผลตามสภาพจริงของผลการดำเนินงานที่คาดหวังและไม่คาดหวัง จุดเด่น จุดบกพร่อง และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขดำเนินโครงการ/กิจกรรม และร่วมกันสรุปสิ่งที่กระทำสำเร็จ ไม่สำเร็จ สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขและการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ และความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น 2. ขั้นตอนการสังเกตและเสนอรายงานผล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการสังเกตผลและรายงานผลของความพึงพอใจของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย โดยในขั้นตอนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ส่วนรายละเอียดของโครงการ และ 2) ส่วนรายละเอียดแผนพัฒนานักศึกษาเป็นรายบุคคล และ 3. ขั้นตอนการประเมินและสรุปผล มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันสรุปผลการสังเกตผลและขอความเห็นชอบและความพึงพอใจของแต่ละโครงการ ทั้ง 3 ขั้นตอนดำเนินการในระหว่างวันที่ 6-13 ธันวาคม 2567

4.2.7 ขั้นตอนที่ 9 การสะท้อนผลใหม่ (Re-reflecting)

ในขั้นตอนนี้มี 2 ขั้นตอนย่อย คือ 1. การสะท้อนผลการปฏิบัติงานโครงการหลังการปฏิบัติแล้วเสร็จ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรายงานที่แต่ละทีมได้สรุปและสังเคราะห์ความรู้มาแล้วให้ที่ประชุมร่วมพิจารณาและรับรองว่าสำเร็จจริงหรือไม่ ทราบถึงสิ่งที่ทำสำเร็จ สิ่งที่ไม่สำเร็จ สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข การเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ใหม่ รวมถึงความรู้ใหม่ 2. การสะท้อนผลการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษหลังแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติแล้วเสร็จ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการประเมินทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังนำแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติแล้วเสร็จในวงจรที่ 2 โดยใช้เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 4, 5 และ 6 และนำมาเปรียบเทียบกับผลการประเมินทักษะการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาก่อนนำแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติ ซึ่งได้ดำเนินการไปตั้งแต่ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติ (Acting) ให้ผู้ร่วมวิจัยได้รับทราบและลงมติให้ความเห็นชอบ ทั้งสองขั้นตอนดำเนินการในวันที่ 18 มกราคม 2568

ผลการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมในวันที่ 6 ธันวาคม 2567

ขั้นตอนนี้ ดำเนินการระหว่างวันที่ 18 มกราคม 2568 โดยเป็นการสะท้อนผลการปฏิบัติงานโครงการค่ายภาษาอังกฤษหลังการปฏิบัติแล้วเสร็จ โดยกลุ่มผู้รับผิดชอบจัดค่ายภาษาอังกฤษที่ 1 นำเสนอผลการจัดค่ายภาษาอังกฤษต่อกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และเปิดโอกาสให้แต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นทั้งในภาพรวมและในความรับผิดชอบของแต่ละคน โดยมีข้อสรุปร่วมกัน ดังนี้

1. ภาพรวมของการจัดค่ายภาษาอังกฤษให้ผลการปฏิบัติออกมาเชิงบวก จากความรู้สึกละเอียด และจากฟีดแบ็คที่ได้รับจากกลุ่มที่ 2 ที่เข้าค่าย

“นักศึกษามีความสุขและสนุกสนานในการเข้าค่ายภาษาอังกฤษมาก ส่วนใหญ่ให้ความสนใจและจดจ่อกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้จัดค่ายนำเสนอ และกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เนื่องจากเป็นกลุ่มเพื่อนเดียวกัน” (ผู้สังเกตการณ์จากกลุ่ม 2 คนที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อ 6 ธันวาคม 2567)

2. การใช้ภาษาอังกฤษโดยรวมมีสัดส่วนมากกว่าการใช้ภาษาไทย

“ผู้นำค่ายมีการใช้ภาษาอังกฤษค่อนข้างมาก มีการใช้ภาษาไทยบ้าง บางครั้งก็มีการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทย ซึ่งถือว่ามีการพัฒนาการและทักษะการพูดเพิ่มขึ้น ส่วนผู้จัดค่ายที่ดูแลตามฐานต่าง ๆ มีการใช้ภาษาอังกฤษในสัดส่วนใกล้เคียงกับภาษาไทย บางฐานโดยเฉพาะฐานพูด ผู้จัดมีการแปลเป็นภาษาอังกฤษบ้าง ในบางฐานผู้จัดค่ายพูดภาษาไทยก่อนแล้วตามด้วยภาษาอังกฤษ ก็ถือว่าเป็นเทคนิคเฉพาะตัวของผู้พูด อย่างไรก็ตาม” (ผู้สังเกตการณ์จากกลุ่ม 2 คนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อ 6 ธันวาคม 2567)

3. กิจกรรมที่นำมาใช้มีความเหมาะสม

“กิจกรรมที่นำมาใช้ในค่ายภาษาอังกฤษเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เน้นละลายพฤติกรรมให้ผู้เข้าค่ายสามารถร่วมกิจกรรมกันได้ นอกจากนี้เพลงภาษาอังกฤษที่นำมาใช้ เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสั้น ๆ ง่าย ๆ ทำให้ผู้เข้าค่ายสามารถร้องตามได้หลังจากฟังเพียงไม่กี่ครั้ง” (ผู้สังเกตการณ์จากกลุ่ม 2 คนที่ 3, สัมภาษณ์เมื่อ 6 ธันวาคม 2567)

ผลการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมในวันที่ 13 ธันวาคม 2567

ขั้นตอนนี้ ดำเนินการระหว่างวันที่ 18 มกราคม 2568 โดยเป็นการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน โครงการค่ายภาษาอังกฤษหลังการปฏิบัติแล้วเสร็จ โดยกลุ่มผู้รับผิดชอบจัดค่ายภาษาอังกฤษที่ 1 นำเสนอผลการจัดค่ายภาษาอังกฤษต่อกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และเปิดโอกาสให้แต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นทั้งในภาพรวมและในความรับผิดชอบของแต่ละคน โดยมีข้อสรุปร่วมกัน ดังนี้

1. ภาพรวมของการจัดค่าย: เป็นการจัดค่ายที่เน้นความสนุกสนาน สำหรับกิจกรรมฐานการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน (ผู้สังเกตการณ์จากกลุ่ม 1 คนที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อ 13 ธันวาคม 2567)

2. การใช้ภาษาอังกฤษ: ในช่วงกิจกรรมรวมกลุ่ม ผู้จัดใช้ภาษาอังกฤษควบคู่กับภาษาไทยได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากได้ผ่านการฝึกซ้อมมาเป็นอย่างดีแล้วในระหว่างขั้นตอนที่ 1-4 (ผู้สังเกตการณ์จากกลุ่ม 1 คนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อ 13 ธันวาคม 2567)

3. กิจกรรมที่นำมาใช้มีความเหมาะสม: จากการจัดค่ายภาษาอังกฤษ พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสุขสนุกสนาน มีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกกิจกรรม การออกแบบกิจกรรมฐานทุกฐานมีความเหมาะสมไม่ยากเกินไป ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความมั่นใจและกล้าแสดงออก (ผู้สังเกตการณ์จากกลุ่ม 1 คนที่ 3, สัมภาษณ์เมื่อ 13 ธันวาคม 2567)

4.2.8 ขั้นตอนที่ 10 การสรุปผล (Conclusion)

ในขั้นตอนนี้มี 1 กิจกรรม คือ การถอดบทเรียน (Lesson Distilled หรือ Lesson Learned) มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันทบทวนหรือสรุปประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมาในแง่มุมต่าง ๆ โดยการศึกษาทบทวนผลการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 1 – 9 รวมทั้งเพื่อหาข้อสรุปในประเด็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงจากการปฏิบัติจริง การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และความรู้ใหม่จากการปฏิบัติจริง

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ ดำเนินการในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568 โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทั้งหมดร่วมกันถอดบทเรียน โดยการทบทวนสิ่งที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการทำวิจัย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยรับรู้และเข้าใจในบทบาทของตนเองในฐานะผู้กำกับดูแลและคอยให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมวิจัย ซึ่งเป็นผู้วิจัยในการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
2. ผู้เข้าร่วมวิจัยได้รับรู้และเข้าใจบทบาทของตนเองในฐานะผู้วิจัยในการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
3. ผู้เข้าร่วมวิจัยได้เรียนรู้และเข้าใจการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานและสามารถจัดทำโครงงานได้สำเร็จ
4. ผู้เข้าร่วมวิจัยได้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษครบทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งทักษะเหล่านี้สามารถนำไปใช้ได้จริงในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ
5. ผู้เข้าร่วมวิจัยได้เรียนรู้ขั้นตอนและกระบวนการในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ
6. ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถออกแบบกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม
7. ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถดำเนินการ เข้าร่วม และสนับสนุนการจัดค่ายภาษาอังกฤษ
8. ผู้เข้าร่วมวิจัยได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม และการทำงานแบบร่วมมือ
9. ผู้เข้าร่วมวิจัยได้เรียนรู้คุณธรรมด้านความสามัคคี และความรับผิดชอบ
10. ผู้เข้าร่วมวิจัยได้ฝึกฝนความอดทนอดกลั้นในการรับฟังความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น

สรุป นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ที่ร่วมทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีพัฒนาการด้านทักษะภาษาอังกฤษจากการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยนักศึกษาเข้าใจคำศัพท์ ประโยคคำสั่ง และประโยคคำถาม พูดหรือโต้ตอบคำถามได้อย่างคล่องแคล่ว ต่อเนื่อง ไม่ติดขัด อ่านคำศัพท์และข้อความได้ถูกต้องและเข้าใจ และเขียนคำศัพท์ เขียนตอบคำถาม และเขียนบรรยายได้ถูกต้อง

4.3 การเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

จากการที่ผู้ร่วมวิจัยได้ทำการศึกษาและลงมือทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยสะท้อนให้เห็นได้จากการทำโครงการบริการวิชาการค่ายภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ดังนี้

4.3.1 แนวทางการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

นักศึกษาควรท่องจำประโยค คำสั่ง และคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ร้องเพลงภาษาอังกฤษ ฟังถามคำถามภาษาอังกฤษ และฝึกเล่นเกมภาษาอังกฤษที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ

“การท่องจำช่วยให้ผู้ร่วมวิจัยจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่จำเป็นในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ จำประโยคคำสั่ง และประโยคสำคัญอื่น ๆ เมื่อจำได้แล้วและได้มีการใช้ซ้ำบ่อย ๆ ก็ทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความมั่นใจและกล้าพูดคำศัพท์ คำสั่ง หรือประโยคต่าง ๆ ที่จำได้ออกมา วิธีการท่องจำ แม้จะโบราณไปบ้าง แต่ก็ยังเป็นประโยชน์มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อท่องจำสิ่งที่จะนำไปต่อยอดได้” (นักศึกษาคนที่ 1, สนทนากลุ่มเมื่อ 20 กันยายน 2567)

“การร้องเพลงภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะเพลงที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ ช่วยให้ผู้ร่วมวิจัยมีความมั่นใจและกล้าพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น เพราะเพลงภาษาอังกฤษที่ใช้ในการจัดค่ายมีเนื้อหาล้วน ๆ เข้าใจได้ง่าย การร้องเพลงก็ไม่ต้องใช้เสียงเพราะ ทุกคนสามารถร้องได้หมด จึงเป็นการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยอ้อมได้” (นักศึกษาคนที่ 2, สนทนากลุ่มเมื่อ 20 กันยายน 2567)

“สำหรับคนที่พูดภาษาอังกฤษไม่เก่ง การฝึกพูดเพื่อให้เกิดทักษะการพูดภาษาอังกฤษอย่างรวดเร็ววิธีหนึ่งก็คือการฝึกถามคำถามภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้ในฐานการพูดของการจัดค่ายภาษาอังกฤษ การถามผู้เข้าค่ายด้วยคำถามเพียงไม่กี่ประโยคเข้าไปซ้ำมาเรื่อยๆ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษได้” (นักศึกษาคนที่ 3, สนทนากลุ่มเมื่อ 20 กันยายน 2567)

“การฝึกเล่นเกมภาษาอังกฤษก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยให้เกิดทักษะการพูดภาษาอังกฤษได้ แต่การเล่นเกมภาษาอังกฤษนั้นก็ต้องผ่านการเล่นเกมนมาก่อน หากไม่เคยเล่นมาก่อนก็ย่อมจะไม่เข้าใจวิธีการเล่นเกม เงื่อนไขของการฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษวิธีนี้ก็คือจะต้องเคยเล่นเกมนั้น ๆ มาก่อน” (นักศึกษาคนที่ 4, สนทนากลุ่มเมื่อ 20 กันยายน 2567)

4.3.2 แนวทางการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ

นักศึกษาจับคู่กับเพื่อนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบฝึกหัดที่ออกแบบมาสำหรับใช้ในฐานการฟังของการจัดค่ายภาษาอังกฤษ

“ในช่วงแรกของการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ โจทย์ข้อแรกก็คือทุกคนต้องท่องจำคำศัพท์ คำพูด และประโยคที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ ซึ่งมีจำนวนไม่มากเกินไปและไม่น้อยเกินไป ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นคำที่เคยเรียนมาแล้วในระดับมัธยมศึกษา ดังนั้นการฝึกฟังโดยใช้แบบฝึกหัดที่ใช้ฝึกผู้เข้าค่ายจึงเป็นวิธีที่ตรงและได้ผลมากที่สุด แต่การฝึกฟังที่ดีก็ต้องอาศัยเพื่อนร่วมฝึก ซึ่งในทางตรงกันข้าม เพื่อนก็จะได้รับการพัฒนาการพูดและการอ่านไปพร้อม ๆ กัน” (นักศึกษาคนที่ 5, สนทนากลุ่มเมื่อ 20 กันยายน 2567)

“ผลจากการเข้าร่วมการวิจัยนี้ ผู้ร่วมวิจัยได้รับการผลักดันจากเพื่อน ๆ ร่วมกันพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ มีการจับคู่ทบทวนเนื้อหา ผลัดกันถาม ผลัดกันตอบ เริ่มต้นจากคำถามสัมภาษณ์ง่าย ๆ ฝึกบ่อย ๆ จนเริ่มชินและตอบคำถามได้เองโดยอัตโนมัติ เมื่อรับผิดชอบฐานการฟัง ก็ต้องพยายามอ่านเนื้อหาให้มาก และฝึกโดยให้เพื่อนเป็นผู้ถามหรือเป็นผู้อ่านเนื้อหา ส่วนตัวเองก็ลงมือปฏิบัติตามคำสั่งหรือเนื้อหานั้น เมื่อฟังบ่อย ๆ ก็เริ่มทำตามคำสั่งได้ ทักษะการฟังก็เริ่มดีขึ้น” (นักศึกษาคนที่ 6, สนทนากลุ่มเมื่อ 20 กันยายน 2567)

4.3.3 แนวทางการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

นักศึกษาควรพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยการอ่านออกเสียงดัง ๆ ฝึกอ่านเร็ว และฝึกอ่านช้า เพื่อให้เกิดความเคยชินในการออกเสียงภาษาอังกฤษ และนอกจากการอ่านออกเสียงแล้ว นักศึกษายังควรฝึกอ่านในใจเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน

“การพัฒนาทักษะการอ่านมีอยู่ด้วยกันหลายวิธี วิธีหนึ่งก็คือการฝึกอ่านออกเสียง ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพูดภาษาอังกฤษโดยอ้อม นอกจากนี้ยังช่วยให้จำคำศัพท์ได้แม่นยำมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการฟังไปพร้อม ๆ กันเพราะผู้อ่านย่อมได้ยินเสียงของตัวเองขณะอ่านออกเสียงด้วย การมีส่วนร่วมในการทำวิจัยและการทำโครงการค่ายภาษาอังกฤษตามที่กลุ่มเสนอ รวมถึงการได้รับมอบหมายให้ดูแลฐานการอ่าน มีส่วนสำคัญช่วยให้ผู้ร่วมวิจัยได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านมากขึ้นโดยไม่รู้ตัว” (นักศึกษาคนที่ 7, สนทนากลุ่มเมื่อ 20 กันยายน 2567)

“การฝึกอ่านในใจ อ่านโดยไม่ออกเสียง อ่านทีละคำ มีส่วนช่วยทบทวนคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้แม่นยำมากขึ้น ในช่วงแรก ๆ อาจไม่เข้าใจความหมายของเนื้อหาที่อ่าน แต่เมื่ออ่านซ้ำบ่อย ๆ ก็จะเริ่มชินและเริ่มมีการเปิดคำศัพท์เพื่อหาความหมาย ทำให้เข้าใจภาษาอังกฤษมากขึ้น นอกจากคำศัพท์ที่เห็นก็ยังเข้าใจความหมาย และรู้จักโครงสร้างประโยคต่าง ๆ ไปพร้อมกัน การให้บริการจัดค่ายภาษาอังกฤษแก่นักเรียนทำให้จำเป็นต้องอ่านเนื้อหาที่จำเป็นต้องใช้ในค่ายภาษาอังกฤษ อ่านซ้ำไปซ้ำมา ทำให้จดจำเนื้อหาที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษได้” (นักศึกษาคนที่ 8, สนทนากลุ่มเมื่อ 20 กันยายน 2567)

4.3.4 แนวทางการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

นักศึกษาควรฝึกเขียนคำศัพท์ที่ได้ท่องจำไว้แล้ว รวมไปถึงประโยคต่าง ๆ ที่ได้ในช่วงแรกของการเข้าร่วมการวิจัยนี้ เน้นเขียนคำศัพท์ให้ถูกต้อง และเขียนคำถามคำตอบให้ถูกต้องมากที่สุด

“การที่ทุกคนที่เข้าร่วมวิจัยจำเป็นต้องจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ รวมถึงประโยคคำถามและคำตอบ ที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ เป็นทางเลือกที่ช่วยให้นักศึกษาหรือผู้ร่วมวิจัยรู้ภาษาอังกฤษในบริบทที่สามารถใช้งานได้ในช่วงเวลาที่จำกัด การเขียนสิ่งที่ได้ท่องจำไว้แล้วก็เป็นการทบทวนความจำ ทำให้จำได้แม่นยำมากขึ้น เมื่อนำไปใช้ก็ทำให้ใช้ออกมาได้โดยอัตโนมัติ การฝึกเขียนก็ทำให้การเขียนมีความถูกต้องตามไปด้วย ทำให้ไม่ลืมแม้กระทั่งจุด Full stop เครื่องหมายคำถาม เครื่องหมายตกใจ หรือ เครื่องหมายอัศจรรย์” (นักศึกษาคนที่ 9, สันทนาการเมื่อ 20 กันยายน 2567)

“บางคนใช้วิธีท่องจำเพื่อคำศัพท์ บางคนใช้วิธีอ่านออกเสียง สำหรับผู้ร่วมวิจัยใช้วิธีเขียนเขียนคำศัพท์ซ้ำ ๆ เขียนประโยคต่าง ๆ ซ้ำไปซ้ำมา บางครั้งก็อ่านออกเสียงตามไปด้วย ซึ่งเป็นวิธีการท่องจำหรือวิธีการจำเนื้อหาของแต่ละคนที่ไม่เหมือนกัน แต่ผลลัพธ์ก็คือ ผู้ร่วมวิจัยจำสิ่งที่เขียนได้นอกจากนี้การเขียนบ่อย ๆ ก็ยังเพิ่มความสามารถในการเขียนด้วย ทำให้เขียนได้เร็วขึ้น ถูกต้องมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อต้องเขียนประโยคตามโครงสร้าง Tense หรือ Passive voice” (นักศึกษาคนที่ 10, สันทนาการเมื่อ 20 กันยายน 2567)

สรุป แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรจดจำคำศัพท์และประโยคที่ใช้จัดค่ายภาษาอังกฤษให้ได้ก่อนจัดค่ายภาษาอังกฤษ แนวทางการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรหมั่นพูดประโยคต่าง ๆ ทั้งคำถาม คำตอบ และคำศัพท์ รวมถึงการร้องเพลงภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องใช้ แนวทางการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรจับคู่กับเพื่อนผลัดกันถามผลัดกันตอบเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง แนวทางการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเนื้อหาที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ และแนวทางการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรฝึกเขียนทบทวนคำศัพท์และประโยคที่ได้ท่องจำไว้แล้วบ่อย ๆ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ซึ่งมีการนำเสนอผลการวิจัยเชิงแนวคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Approach) โดยมีการแสดงหลักฐานประกอบทั้งข้อมูล สถิติ ภาพถ่าย เอกสาร และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ได้ร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันสังเกตผล และร่วมกันสะท้อนผลการเปลี่ยนแปลง ทั้งที่สำเร็จและไม่สำเร็จ และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในระดับตัวบุคคล ระดับกลุ่มบุคคล และระดับองค์การ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พัฒนา และเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยยึดหลักการ คือ 1. การดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 2 วงจร วงจรละ 2 เดือน โดยมีขั้นตอนการวิจัย 10 ขั้นตอน ยึดถือหลักการ 10 ประการ จรรยาบรรณ 10 ประการ และบทบาทของนักวิจัย 10 ประการ ตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 โดยเฉพาะจรรยาบรรณเกี่ยวกับการชี้แจงให้ผู้ร่วมวิจัยได้รับทราบถึงธรรมชาติของกระบวนการวิจัยตั้งแต่เริ่มแรก รวมทั้งข้อเสนอแนะและผลประโยชน์ จรรยาบรรณของผู้ร่วมวิจัยต่างมีอิทธิพลต่อการทำงาน แต่ผู้ที่ไม่ประสงค์จะมีส่วนร่วมต้องได้รับการยอมรับและเคารพในสิทธิส่วนบุคคลเพราะเป็นจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับสิทธิส่วนบุคคล 2. การให้ความสำคัญกับกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่จะต้องทบทวนขึ้นมาอย่างมีจุดมุ่งหมาย มีความหมายและมีประโยชน์ที่จะทำให้ผู้วิจัยมีความไวเชิงทฤษฎีต่อการนำไปใช้อธิบายปรากฏการณ์หรือการให้คำแนะนำต่อผู้ร่วมวิจัยในลักษณะที่ไม่ใช่เป็นการยึดเยียด ไม่ให้เป็นตัวชี้นำหรือไม่ให้มีอิทธิพลต่อการนำไปปฏิบัติของผู้ร่วมวิจัย แต่จะต้องคำนึงถึงการเป็นทางเลือกหรือการเป็นตัวเสริม 3. การสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นกับผู้ร่วมวิจัยและผู้เกี่ยวข้องว่า ทฤษฎีกับการปฏิบัติเป็นสิ่งที่ไปด้วยกันได้ ไม่ได้เป็นเส้นขนานที่ไม่มีวันบรรจบกัน สร้างกรอบแนวคิดให้ผู้ร่วมวิจัยและผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจและตระหนักถึงความสัมพันธ์เชิงบวกในลักษณะสามเส้าระหว่าง “การวิจัย” “ทฤษฎี” และ “การปฏิบัติ” หรือ “นักวิจัย” “นักทฤษฎี” และ “นักปฏิบัติ” 4. การแสดงบทบาทการส่งเสริมสนับสนุน การเสริมพลังทางวิชาการ (Academic Empowerment) แก่ผู้ร่วมวิจัย โดยหากมีการตัดสินใจร่วมกันจากผู้ร่วมวิจัยที่มีความประสงค์ที่จะศึกษาหาความรู้ความเข้าใจหรือเพิ่มพูนโลกทัศน์เพิ่มเติม เช่น การศึกษาดูงานของบุคคลหรือหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จ การจัดอบรมสัมมนา การเชิญวิทยากร เป็นต้น ผู้วิจัยจะทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ให้แก่ผู้ร่วมวิจัยด้วย 6. ผู้วิจัยเน้นบทบาทการเป็นผู้มีส่วนร่วมและเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวก

สะดวกให้มีการปฏิบัติตามแผนเชิงปฏิบัติการที่กำหนดไว้ โดยมุ่งให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดตามหลักการ “มุ่งการเปลี่ยนแปลง และมุ่งให้เกิดการกระทำเพื่อบรรลุผล” พยายามไม่ให้ความช่วยเหลือใด ๆ ที่ได้ อย่างง่าย ๆ หรือ สำเร็จรูปเกินไป 7. การกำหนดให้มีการบันทึกผลการดำเนินงานทั้งของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย โดยคำนึงถึงหลักการบันทึก 1) การเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมและการปฏิบัติ 2) การเปลี่ยนแปลงในคำอธิบายถึงสิ่งที่ปฏิบัติ 3) การเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ทางสังคมและรูปแบบองค์กร และ 4) การพัฒนาตนเองจากการร่วมในการวิจัยและจัดให้มีการพบปะสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเป็นระยะ ๆ ตามหลักการรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ร่วมวิจัยทุกคน การวิเคราะห์ วิพากษ์และประเมินตนเอง ตลอดจนเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการศึกษาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่าในช่วงก่อนการเข้าร่วมการวิจัย นักศึกษาส่วนใหญ่ฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษเข้าใจเกือบทุกคำ เข้าใจประโยคคำสั่ง และประโยคคำถาม ตอบคำถามไม่คล่องแคล่ว ไม่ต่อเนื่อง และหยุดคิดนาน อ่านออกเสียงคำศัพท์บางคำไม่ถูกต้อง เขียนสะกดคำศัพท์ถูกบ้าง ผิดบ้าง ไม่แม่นยำในโครงสร้าง Tense และ Passive voice

5.1.2 ผลการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่านักศึกษาเข้าใจคำศัพท์ ประโยคคำสั่ง และประโยคคำถาม พูดหรือได้ตอบคำถามได้อย่างคล่องแคล่วต่อเนื่อง ไม่ติดขัด อ่านคำศัพท์และข้อความได้ถูกต้องและเข้าใจ และเขียนคำศัพท์ เขียนตอบคำถาม และเขียนบรรยายได้ถูกต้อง

5.1.3 แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรจดจำคำศัพท์และประโยคที่ใช้จัดค่ายภาษาอังกฤษให้ได้ก่อนจัดค่ายภาษาอังกฤษ แนวทางการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรหมั่นพูดประโยคต่าง ๆ ทั้งคำถาม คำตอบ และคำศัพท์ รวมถึงการร้องเพลงภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องใช้ แนวทางการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรจับคู่กับเพื่อนผลัดกันถามผลัดกันตอบเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง แนวทางการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเนื้อหาที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษ และแนวทางการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรฝึกเขียนทบทวนคำศัพท์และประโยคที่ได้ท่องจำไว้แล้วบ่อย ๆ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ผลการศึกษาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่าในช่วงก่อนการเข้าร่วมการวิจัย นักศึกษาส่วนใหญ่ฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษเข้าใจเกือบทุกคำ เข้าใจประโยคคำสั่ง และประโยคคำถาม ตอบคำถามไม่คล่องแคล่ว ไม่ต่อเนื่อง และหยุดคิดนาน อ่านออกเสียงคำศัพท์บางคำไม่ถูกต้อง เขียนสะกดคำศัพท์ถูกบ้าง ผิดบ้าง ไม่แม่นยำในโครงสร้าง Tense และ Passive voice โดยอธิบายได้ว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – 3 ซึ่งนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 บางคนเคยเข้าร่วมการจัดค่ายภาษาอังกฤษร่วมกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มาบ้างแล้ว ทำให้มีความคุ้นเคยกับคำศัพท์ ประโยคคำสั่ง และประโยคภาษาอังกฤษที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 บางคนที่ไม่ได้เข้าร่วม สอดคล้องกับแนวคิดของ บลูม (Bloom, 1956) ที่กล่าวถึงการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร โดยพฤติกรรมใหม่นี้เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน ไม่ได้เป็นผลมาจากการตอบสนองตามธรรมชาติหรือสัญชาตญาณ วุฒิภาวะ หรือความบังเอิญ ซึ่งจะเห็นได้จากการวิจัยนี้ก็คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษจึงไม่สามารถรู้คำศัพท์ที่ใช้ในค่ายภาษาอังกฤษได้อย่างครบถ้วน ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งภาษาอังกฤษ และตอบคำถามได้ไม่คล่องแคล่ว มีการหยุดคิดนาน สอดคล้องกับแนวคิดของ จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1974, p. 7) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์เป็นแหล่งที่มาของการเรียนรู้และเป็นพื้นฐานสำคัญของการเกิดความคิด ความรู้ และการกระทำต่าง ๆ และทิสนา แคมมณี, (2556) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน และมีความหมายต่อตนเองจากที่เป็นการเรียนรู้ที่เริ่มจากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม เห็นได้ชัดเจน จนสามารถนำไปสู่การเรียนรู้เชิงนามธรรมที่ส่งผลต่อการคิดการปฏิบัติหรือการกระทำใหม่ ๆ ต่อไป การที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง และค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะช่วยให้การเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเองและช่วยให้เกิดความรู้สึกรู้สึกถึงความต้องการ และความรับผิดชอบที่จะเรียนรู้ต่อไป

5.2.2 ผลการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่านักศึกษาเข้าใจคำศัพท์ ประโยคคำสั่ง และประโยคคำถาม พูดหรือโต้ตอบคำถามได้อย่างคล่องแคล่วต่อเนื่อง ไม่ติดขัด อ่านคำศัพท์และข้อความได้ถูกต้องและเข้าใจ และเขียนคำศัพท์ เขียนตอบคำถาม และเขียนบรรยายได้ถูกต้อง และสามารถให้บริการวิชาการแก่โรงเรียนโดยการจัดค่ายภาษาอังกฤษได้ ซึ่งอธิบายได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมนี้ ผู้วิจัยเป็นเพียงผู้สนับสนุน (Supporter) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมพลังทางวิชาการ (Academic

Empowerment) แก่ผู้ร่วมวิจัย (Co-researcher) ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ก็คือผู้วิจัยในการวิจัยประเภทนี้ โดยผู้วิจัยจะทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติใน 10 ขั้นตอนใน 2 วงรอบตามที่ วิโรจน์ สารรัตน์ (2555) พัฒนาขึ้น และการใช้วิธีการท่องจำ (Study by heart) ในช่วงเริ่มต้นของการเข้าร่วมวิจัยนี้ ถือว่าเป็นวิธีการที่ช่วยให้นักศึกษาจดจำคำศัพท์ คำสั่ง และประโยคภาษาอังกฤษได้อย่างรวดเร็วภายในช่วงเวลาสั้น ๆ เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ให้นักศึกษาเกิดความคุ้นเคย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1974, p. 7) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์เป็นแหล่งที่มาของการเรียนรู้ และเป็นพื้นฐานสำคัญของการเกิดความคิด ความรู้ และการกระทำต่าง ๆ และการทบทวนด้วยทำซ้ำ ๆ ไม่ว่าจะเป็นการพูดซ้ำ ๆ การฟังซ้ำ ๆ การอ่านซ้ำ ๆ และการเขียนซ้ำ ๆ การฝึกฝนซ้ำ ๆ จะช่วยทำให้นักศึกษามีความชำนาญมากขึ้น และจดจำได้ยาวนานยิ่งขึ้น สอดคล้องกับเทคนิคช่วยความจำที่ จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ (2547, หน้า 144) ที่อธิบายว่า มีอยู่ 3 วิธี คือ การจัดหมวดหมู่ (Organization) เช่น แบ่งกลุ่มคำศัพท์เป็นหมวดหมู่ เป็นต้น การทบทวนตนเอง (Self-recitation) โดยใช้วิธีนี้ทบทวนสิ่งที่ได้เรียนหรือได้ท่องมา และการเรียนเกิน (Overlearning) ซึ่งเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้จำได้นานขึ้นจากการทำซ้ำบ่อย ๆ เช่น การท่องจำบทอาขยาน การท่องสูตรคูณ ซึ่งผลจากการเข้าร่วมวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แบบโครงงาน นักศึกษาสามารถให้บริการวิชาการโดยการจัดค่ายภาษาอังกฤษแก่นักเรียนโรงเรียนชุมชนศรีสะอาด (เทศบาล 1) และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 2 (บ้านขอนแก่น)

5.2.3 แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน นักศึกษาควรจดจำคำศัพท์และประโยคที่ใช้จัดค่ายภาษาอังกฤษให้ได้ก่อนจัดค่ายภาษาอังกฤษ อธิบายได้ว่าการใช้วิธีการท่องจำจะช่วยให้ผู้ร่วมวิจัยมีความพร้อมในเบื้องต้นเพื่อพัฒนาตนเองเกิดประสบการณ์และมีความพร้อมในการนำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้และสะสมไว้ไปใช้ต่อยอดในการจัดค่ายภาษาอังกฤษต่อไป โดยมีแนวทางการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษด้วยการหมั่นพูดประโยคต่าง ๆ ทั้งคำถาม คำตอบ และคำศัพท์ที่เคยท่องจำไว้แล้ว รวมถึงการฝึกร้องเพลงภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องใช้ เพื่อสร้างความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ ส่วนแนวทางการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ วิธีการฝึกพร้อมกับเพื่อน โดยการจับคู่กัน ผลัดกันถาม ผลัดกันตอบจะช่วยให้มีการพัฒนาทักษะการฟังโดยธรรมชาติ แนวทางการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเนื้อหาที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษบ่อย ๆ และแนวทางการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ นักศึกษาควรฝึกเขียนทบทวนคำศัพท์และประโยคที่ได้ท่องจำไว้แล้วอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ภาษาที่เน้นการปฏิบัติจริงและใช้เทคนิคที่หลากหลายเพื่อพัฒนาทักษะทั้งสี่ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) โดยผลการวิจัยที่ระบุว่า นักศึกษาควรจดจำคำศัพท์และประโยคก่อนการจัดค่ายนั้น สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ภาษาที่เน้นการสร้างพื้นฐานความรู้ (Knowledge-based learning) ซึ่งการท่องจำเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคลังคำศัพท์ (Vocabulary repertoire) และโครงสร้างประโยคพื้นฐาน (Lightbown, & Spada,

2013) การที่ผู้เรียนมีความพร้อมด้านคำศัพท์และประโยคจะช่วยเพิ่มความมั่นใจในการสื่อสารและลดความวิตกกังวลในการใช้ภาษา (Nation, 2013) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการพูด สำหรับการพัฒนาทักษะการพูดและฟัง นักศึกษาควรฝึกพูดประโยคต่าง ๆ รวมถึงการฝึกร้องเพลงภาษาอังกฤษ เพื่อสร้างความมั่นใจนั้น ได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่า การฝึกฝนแบบบูรณาการ (Integrated practice) ทั้งการพูดซ้ำ (Repetition) และการใช้เพลง (Songs) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำสำเนียง (Pronunciation) และจังหวะของภาษา (Rhythm) ได้ดียิ่งขึ้น (Richards, & Renandya, 2002) ในส่วนของทักษะการฟัง การจับคู่ฝึกฝนกับเพื่อนเป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการฟังและตอบโต้ในสถานการณ์จริง (Authentic communication) ซึ่งแตกต่างจากการฟังจากสื่อบันทึกเสียงเพียงอย่างเดียว และเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative learning) ที่มีประสิทธิภาพ (Lightbown, & Spada, 2013) ส่วนในการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียน ผู้เรียนควรเน้นฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเนื้อหาบ่อย ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านนั้นสอดคล้องกับแนวคิด การอ่านแบบออกเสียง (Oral reading) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรกับเสียงได้ (Nation, 2013) และเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ส่วนการฝึกเขียนทบทวนคำศัพท์และประโยคที่ท่องจำไว้อย่างสม่ำเสมอ เป็นการย้ำความรู้ให้คงอยู่ถาวรในความทรงจำระยะยาว (Long-term memory) และช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้คำศัพท์และโครงสร้างประโยคได้อย่างถูกต้อง (Richards, & Renandya, 2002)

5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

หลังการใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน นักศึกษาที่เคยมีปัญหาด้านทักษะภาษาอังกฤษ เช่น พูดไม่คล่อง อ่านออกเสียงผิด หรือสะกดคำไม่แม่นยำ ได้พัฒนาขึ้นอย่างชัดเจน โดยนักศึกษาสามารถเข้าใจคำศัพท์และประโยคต่าง ๆ ได้ดีขึ้น พูดและโต้ตอบได้อย่างคล่องแคล่ว อ่านและเขียนได้ถูกต้องมากขึ้น ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาได้จริง

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

จากแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่กล่าวมาในข้อความ ซึ่งได้แก่: ทักษะการพูด: นักศึกษาควรฝึกพูดประโยคต่างๆ และร้องเพลงภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องใช้บ่อย ๆ ทักษะการฟัง: นักศึกษาควรจับคู่กับเพื่อนเพื่อฝึกถาม-ตอบ ทักษะการอ่าน: นักศึกษาควรฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเนื้อหา และ ทักษะการเขียน: นักศึกษาควรฝึกเขียนทบทวนคำศัพท์และประโยคที่ท่องจำไว้ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำแนวทางเหล่านี้ไปใช้จริงในรูปแบบอื่น เช่น การศึกษาความสัมพันธ์

ระหว่างความสม่ำเสมอในการฝึกฝนกับระดับความก้าวหน้าของทักษะ หรือการเปรียบเทียบประสิทธิผล
ของวิธีการฝึกฝนแบบต่างๆ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมที่สุดสำหรับนักศึกษาในบริบทที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *โครงการ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม*. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: แนวทางการศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว
- กุศยา แสงเดช. (2545). *แบบฝึกคู่มือพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แม็ค
- ขวัญฤทัย เชิดชู . (2545) . *การศึกษากลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โปรแกรมภาษาอังกฤษสถาบันเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร
- จิตราภรณ์ สอนเขียน. (2560). *ครั้งหนึ่งในอเมริกากับโครงการ Project-Based Learning (PBL) “Once in A Lifetime”*. *วารสารการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 2560, 1-12
- จินตนา ไชยพฤษ. (2013). *การจัดการความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2523 จาก https://www.gotoknow.org/posts/548608 #google_vignette
- จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ. (2547). *จิตวิทยาทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เจนจิรา ชัยปาน ทรายขวัญ พรหมแก้ว และ สิทธิ ศรีนาค. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลักสูตร สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ชั้นปีที่ 4. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต. สงขลา: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย*
- เจียมใจ บุญแสน. (2536). *การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาสุขศึกษา หัวข้อเรื่องประชากรศึกษาด้วย*

- วิธีสอนแบบโครงการกับการสอนตามคู่มือครู. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษาศุภษณีบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ฉลวย ม่วงพรรณ. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยกิจกรรมการรู้จักคิดในการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร
- เฉลียวศรี พิบูลชล. (2535). เอกสารประกอบการสอนวิชาการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชัยยา เปรมภักดี. (2543). การเปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามทฤษฎีการสอนแบบบรรณฐานและการสอนตามคู่มือครู. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา. วารสารวิจัยวิชาการ, 6(1), 131-144. <https://doi.org/10.14456/jra.2023.11>
- ณิรวารรณ จิตตรีนิตย์. (2552). ผลการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนกลุ่มกิจกรรมพิเศษระดับประถมศึกษาตอนปลาย (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
- ดนยา วงศ์ณะชัย. (2542). การอ่านเพื่อชีวิต. พิษณุโลก: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ดุขฎิ โยเหลา และคณะ. (2557). การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน: จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย. กรุงเทพมหานคร: ทิพยวิสุทธิ์.
- ถนอมพร เลาหจรัสแสง. (2558). อาจารย์มหาวิทยาลัยกับการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21. คู่มืออาจารย์ด้านการสอน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ถิรลักษณ์ เอกนิยน์. (2548). กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการฟังพูดเพื่อการสื่อสารและเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนันทบุรีวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดน่าน (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร

- ทำนอง สิงคาลวณิช. (2523). หลักและแนวดำเนินงาน. *วารสารส่งเสริมการเกษตร*, 11(3). 4-16
- ทิตนา แชมมณี. (2547). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทิตนา แชมมณี. (2556). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ด้านสุทธาการพิมพ์
- ธิดารัตน์ ชนงาม. (2562). *การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐานเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชีวิตในสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสารคาม, มหาสารคาม
- นพเก้า ณ พัทลุง. (2548). *การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา* (เอกสารประกอบการสอน). มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นิวัติ โพธิจักร. (2549). *การใช้กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียน* (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
- บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์. (2549). *การสอนการอ่านภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- บุษยมาศ แสงเงิน. (2554). *ทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐในยุคปัจจุบัน (ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ)*. สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2563 จาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/435681>
- ประเวศ วะสี. (2543). *สุขภาพในฐานะอุดมการณ์ของมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี
- ประทีน พิมพ์สาร. (2530). *การสอนอ่านและการเลือกบทเรียนการอ่าน*. *วารสารภาษาและภาษาศาสตร์*, 6(2). มกราคม-มิถุนายน 2530. 70-78
- ประนอม เดชชัย. (2531). *แนวคิดในการสอนสังคมศึกษา*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. 2540. “กระบวนการกลุ่ม.” ใน *ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม: ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- ปราณี ธนะชานันท์. (2547). *ทักษะการเรียนภาษาอังกฤษ*. สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2563 จาก http://dueannapatest.blogspot.com/2010/09/blog-post_7340.html
- ปราณี วัฒนานิมิตกุล. (2532). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการเป็นผู้นำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนแบบโครงการกับการสอนตามคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร

- พรเพ็ญ พุ่มสะอาด. (2543). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนเจตคติต่อการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยเทคนิคการสร้างผังโยงความสัมพันธ์ความหมาย (Semantic Mapping) กับการสอนตามคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
- พรสวรรค์ สีป้อ. (2550). สূดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษนำไปสู่การเรียนรู้ของครูยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2553). การสอนคิดด้วยโครงงาน : การเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พุทธชาติ ศรีประไพ. (2564). การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
- เพียรศักดิ์ ศรีทอง. (2537). การพูด. กรุงเทพมหานคร: ศิลปาบรรณาการ
- พาร่า สุไลมาน. (2547). กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอิสลามสันติชน กรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
- มาลี รุ่งไทรัญ. (2550). การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
- รพีพรรณ กิตา. (2543). ผลของการใช้เทคนิคการสอนโดยการสร้างผังโยงความสัมพันธ์ความหมายรูปแบบมุมควบคู่กับการเสริมแรงทางบวกที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนการุญวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
- เรืองศักดิ์ อัมไพพันธ์. (2545). 100 Language games. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช
- ลัดดา ภูเกียรติ. (2544). โครงงานเพื่อการเรียนรู้: หลักการและแนวทางการจัดกิจกรรม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดา ภูเกียรติ. (2552). การสอนแบบโครงงานและการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐาน: งานที่ครูประมธทำได้. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สาอะแอนด์ซันพรีนติ้ง จำกัด

- วรวรรณ ศรียาภัย วรรณิการ์ รักษา และคณินิจ สีลรักษ์. (2553). ความต้องการคุณลักษณะบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารของสถานประกอบการ. *Chophayom Journal*, 21, 36–50. จาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejChophayom/article/view/8438>
- วลัยภรณ์ อาทิตย์เที่ยง. (2529). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีภูมิหลังต่างกัน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสยามกัมมาจล
- วิชัย แหวนเพชร. (2530). *เทคนิคและวิธีการสอนอุตสาหกรรมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครูพระนคร
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อที่ท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: เลิฟแอนด์ลิฟ เพรส.
- ศิวพร ละม้ายนิล. (2561). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพนักวิจัยชุมชน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก* (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
- โศจิกานต์ ศรีวิเชียร. (2540). *การเปรียบเทียบค่านิยมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบโครงการที่มีการใช้แบบฝึกกิจกรรมปัญหาพิเศษทางชีววิทยาและคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
- สมวงษ์ แปลงประสพโชค และคณะ. (2544). *การทำโครงการคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สมุทร เซ็นเซวานิช. (2542). *เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2536). *ทฤษฎีสังคมวิทยา : การสร้าง การประเมินค่าและการใช้ประโยชน์* (พิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สาโรช โสภีรักษ์. (2546). *นวัตกรรมการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทบุ๊คพอยท์ จำกัด
- สายฝน ทรงเสียงไชย. (2544). *การศึกษาผลการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา*.

- (สารนิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
- เสนีย์ วิลาวรรณ. (2544). *พัฒนาทักษะภาษา เล่ม 3 (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้น ที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาที่ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน พุทธศักราช 2544)*. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *การประกันคุณภาพการศึกษา เล่มที่ 1 แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). *สรุปรายงานผลการประชุมสัมมนายุทธศาสตร์ การปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคุรุสภาแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สุเทพ เชาวลิต. (2524). *หลักการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์
- สุคนธ์ สินธพานนท์และคณะ. (2545). *การจัดกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์
- สุชาติ วงศ์สุวรรณ. (2542). *การเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ ด้วยตนเอง: โครงการงาน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา
- สุพรรณิ วราทร. (2545). *การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงาน วิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุน อมรวิวัฒน์. (2533). *สมบัติพิพม์ของการศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิตรา อังวัฒนากุล. (2540). *วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2543). *พิมพ์สะสมงาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์
- อมร รักษาสัตย์ และชัตติยา กรรณสูต. (2515). *ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรและการซื้อแห่งประเทศไทยกรุงเทพมหานคร

- อรุณีวิริยะจิตรา และคณะ. (2555). *เหลี่ยมหน้าแลหลังการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- อวยชัย ผกามาศ. (2542). *วาทกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). ภูเก็ต: สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- Allen, D. E. and Valette, R. M. (1997). *Classroom Techniques: Foreign Language and English as a second Language*. New York: Harcourt Brace Jovanovich, Inc.
- Anderson, K. & Lynch, T. (1998). *Listening*. Oxford: Oxford University Press.
- Wolvin, A. D. & Coakley, C. G. (1996). *Listening* (5th ed). Madison: Brown & Benchmark
- Berlitz. (2023, March 17). *The most spoken languages in the world*. Retrieved on March 31, 2023 from <https://berlitzthailandonline.com/blogs/exclusive-articles/most-spoken-languages>
- Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals* (1st ed.). Longman Group.
- Bond, G. L. and Tinker, M. A. (1957). *Reading difficulties: their diagnosis and correction*. New York: Appleton-Century-Crofts.
- Brown, H. D. (2000). *Principles of Language Learning and Teaching* (4th ed.). White Plains, NY: Pearson Education.
- Byrne, Donn. (1990). *Teaching Oral English*. Singapore: Longman.
- Callahan, J. F. and Clark, L. H. (1988). *Teaching in the middle and secondary schools: Planning for competence*. New York: Macmillan
- Chall, J. S. & Jacobs, V. A. (1983). Writing and reading in the elementary grades: Developmental trends among low-SES children. *Language Arts*, 60(5). 617-626.
- Clark, J. L. D. (1972). *Foreign language testing : Theory and practice*. Centre of Curriculum Development.
- Freire, P. (1972). *Pedagogy of the oppressed*. Harmondsworth: Penguin
- Fried Booth, D. L. (1987). *Project work*. Great Britain: Oxford University Press
- Goodman, G. & Hart, L. (1988). Building communication skills. *Academic Therapy*, 23(4), 431–435.
- Harmer, J. (2007). *The Practice of English Language Teaching* (4th ed). London: Pearson Longman
- Harris, D. P. (1969). *Testing English as a Second Language*. New York: McGraw-Hill

- Harris, D. P. (1974). *Testing English as a Second Language*. New York: McGraw Hill
- Hedge, T. (2000). *Teaching and Learning in the Language Classroom*. Oxford University Press.
- Hills, P. J. (1982). *Dictionary of Education*. London: Routledge & Kegan Pay
- Hough, J. B. & Duncan, J. K. (1970). *Teaching: Description & Analysis (Addison-Wesley Series in Education)*. UK: Addison Wesley Publishing
- Howatt, A. and Dakin, J. (1974). *Language laboratory materials*. New York: McGraw-Hill.
- Hyland, K. (2003). *Second Language Writing*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Johnson, D. W. & Johnson, R. (1974). Instructional goal structure: Cooperative, competitive, or individualistic. *Review of Educational Research*, 44. 213–240.
- Lemlech, J. K. (1994). *Curriculum and Instructional Method for the Elementary and Middle School* (3rd ed). New York: Macmillan.
- Lightbown, P. M., & Spada, N. (2013). *How languages are learned*. (4th ed.). Oxford University Press.
- Littlewood, W. (1995). *Communicative Language Teaching*. Great Britain: Cambridge.
- Maria, K. & Johnson, J. M. (1990). Correcting misconceptions: Effect of type of text. *National Reading Conference Yearbook*, 39. 329–337.
- Mayher, J. S., Lester, N. and Pradl, G.M. (1983). *Learning to Write/Writing to Learn*. Coventry, UK: World of Books Ltd.
- McDonald, B. (2007). *Assessment for Learning in Project-Based Learning: The International Journal of Learning*. Retrieved on March 31, 2023 from http://l07.cgpublisher.com/proposals/131/index_html.
- Mendelsohn, David J. (1998). Teaching Listening. *Annual Review of Applied Linguistics*, 18. 81-101
- Mills, G. E. (ed.). (2007). *Action research. A guide for the teacher researcher*. Ohio: Prentice Hall Columbus.
- Misra, R. P. & Honjo, M. (1981). *Humanizing Development: Essays on People, Space and Development in Honor of Masahiko*. Singapore: Maruzen Asia.
- Moore, L. C. (1992). *Learning in Schools*. Ohio, US: The Ohio State University

- Morley, J. (1999). Current perspectives on improving aural comprehension. *ESL Magazine*, 2. 16-22.
- Nation, I. S. P. (2013). *Learning vocabulary in another language* (2nd ed.). Cambridge University Press.
- Nunan, D. (1999). *Second Language Teaching and Learning*. Boston: Heinle and Heinle Publishers.
- Ribe, R and N. Vidal. (1993). *Project work step by step*. Oxford: Oxford University Press
- Richards, J. C., & Renandya, W. A. (2002). *Methodology in language teaching: An anthology of current practice*. Cambridge University Press.
- Riggs, F. W. (1961). *The Ecology of Public Administration*. New Delhi: Asia Publishing House
- Roger, E. M. and Burdge, R. J. (1972). *Social Change in Rural Societies*. New Jersey: Prentice – Hall.
- Rost, M. (2002). *Teaching and Researching Listening* (2nd ed.). Edinburgh: Pearson.
- Rost, M. & Ross, S. (1991). Learner Use of Strategies in Interaction: Typology and Teachability. *Language Learning*, 41(2), 235-268.
- Scott, R. T. (1981). *Speaking in Keith Johnson and Keith Morrow in Communication in the Classroom*. London: Longman Group Ltd.
- Selinger, E. & Crease, R. (2006). *The Philosophy of Expertise*. New York: Columbia University Press
- Strang, B. (1969). *Modern English Structure*. London: Edward Arnold.
- Streeten, P. (1972). *The Frontiers of Development Studies*. London: Macmillan.
- Thomas, J. W. & Mergendoller, J. R. (2000). *Managing Project-Based Learning: Principles from the Field*. Paper Presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association, New Orleans.
- Tyner, J. A. (2024). *Academic Writing for Geographers : A Handbook*. Berlin, Germany: DE Gruyter, Inc.
- Vandergrift, L. (2002). It was nice to see that our predictions were right: Developing metacognition in L2 listening comprehension. *Canadian Modern Language Review*, 58, 555-575.

- Whorf, J. B. (1956). *Language, Thought, and Reality*. In Carroll, J. B. (Editor). New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Widdowson, H. G. (1989). Knowledge of language and ability for use. *Applied Linguistics*, 10(1989), 128-137
- Widdowson, H. G. (1983). Talking shop : on Literature and ELT. *English Language Teaching. Journal*. 37(1), 30-35
- Wilkins, D. A. (1974). *Second Language Learning and Teaching*. Edward Arnold.
- Williams, R. (1986). Top Ten Principles for Teaching Reading. *Elt Journal*. from <https://api.semanticscholar.org/CorpusID:145268821>
- Wright, A., Betteridge, D. & Buckby, M. (2006). *Games for Language Learning* (3rd ed.). UK: Cambridge University Press. DOI: <https://doi.org/10.1017/CBO9780511667145>
- Wright, A., Betteridge, D. & Buckby, M. (2006). *Games for Language Learning* (13th ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

“ทักษะภาษาอังกฤษในปัจจุบัน” และ “ทักษะภาษาอังกฤษที่คาดหวัง” ของนักศึกษาสาขาวิชา
 การสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
 ประกอบการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอน
 ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
 โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ใช้สำหรับบันทึกผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับทักษะภาษาอังกฤษของ
 นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
 ที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่คาดหวังในอนาคต รวมถึงปัญหาที่พบและการแก้ไขที่ได้ดำเนินการ

ผู้ให้สัมภาษณ์.....ชั้นปี.....

ผู้สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. 2567

1. ทักษะภาษาอังกฤษ

1.1 ทักษะการฟัง

.....

.....

.....

.....

1.2 ทักษะการพูด

.....

.....

.....

.....

1.3 ทักษะการอ่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 ทักษะการเขียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.5 คำศัพท์ที่จำเป็น (สำหรับการจัดค่ายภาษาอังกฤษ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.6 โครงสร้างภาษาอังกฤษ

1.6.1 โครงสร้าง Tense (12 Tenses)

.....

.....

.....

1.6.2 โครงสร้าง Voice (12 tenses)

.....

.....

.....

2. ปัญหาที่พบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. แนวทางการแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึกการประชุม
(.....)

แบบประเมิน
ทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
ประกอบงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอน
ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ

คำชี้แจง

แบบประเมินทักษะภาษาอังกฤษฉบับนี้ ใช้สำหรับประเมินทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ทั้งก่อนและหลังการนำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ลงสู่การปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ

1. เพื่อศึกษาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยได้ใช้เป็น Check-list ในการระบุสภาพปัญหาเพื่อให้ปัญหาที่ระบุมีความครอบคลุมและครบถ้วน

2. เพื่อนำผลการประเมินทั้งก่อนและหลังการนำแผนลงสู่การปฏิบัติมาเปรียบเทียบกันเพื่อชี้ให้เห็นข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ตามตัวชี้วัดที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันพัฒนาขึ้น ซึ่งกำหนดไว้ 6 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ทักษะการฟัง ด้านที่ 2 ทักษะการพูด ด้านที่ 3 ทักษะการอ่าน ด้านที่ 4 ทักษะการเขียน ด้านที่ 5 คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และด้านที่ 6 โครงสร้างภาษาอังกฤษ

ก่อนทำการบันทึก ผู้บันทึกทำการบันทึกข้อมูล ดังนี้

แบบประเมินนี้ ใช้เมื่อ ก่อนนำแผนไปปฏิบัติ หลังนำแผนไปปฏิบัติ

วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2567 เวลา.....

ชื่อผู้บันทึก.....

ที่	ตัวชี้วัด	มี	ไม่มี	บันทึกเพิ่มเติม
1.	ทักษะการฟัง			
1.1	เข้าใจเมื่อมีการแนะนำตัวเป็นภาษาอังกฤษ			
1.2	เข้าใจเมื่อมีการแนะนำกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ			
1.3	ปฏิบัติตามคำสั่งที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษได้			
1.4	เข้าใจภาษาอังกฤษที่ใช้ในการจัดกิจกรรมฐานการฟังได้			
2.	ทักษะการพูด			
2.1	แนะนำตนเองเป็นภาษาอังกฤษได้			
2.2	แนะนำกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษได้			
2.3	ใช้คำสั่งพื้นฐานที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษได้			
2.4	สั่งให้ผู้เข้าค่ายปฏิบัติตามโดยใช้ภาษาอังกฤษได้			
3.	ทักษะการอ่าน			
3.1	อ่านข้อความแนะนำตนเองเป็นภาษาอังกฤษได้			
3.2	อ่านคำกล่าวปราศรัยเปิดค่ายภาษาอังกฤษได้			
3.3	อ่านข้อความ/เรื่องราวที่ใช้จัดค่ายภาษาอังกฤษได้			
3.4	อ่านคำศัพท์ที่ใช้ในการจัดค่ายภาษาอังกฤษได้			
4.	ทักษะการเขียน			
4.1	เขียนแนะนำตนเองเป็นภาษาอังกฤษได้			
4.2	เขียนคำศัพท์ที่ใช้จัดค่ายภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง			
4.3	เขียนประโยคพื้นฐานที่ใช้จัดค่ายภาษาอังกฤษได้			
4.4	ตอบคำถามที่ใช้ในกิจกรรมฐานเขียนได้ถูกต้อง			

2. ปัญหาที่พบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. แนวทางการแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึกการประชุม
(.....)

แบบบันทึกการประชุม

ครั้งที่/.....

ประกอบการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอน

ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.

รายชื่อผู้ไม่เข้าร่วมประชุม

1.
2.
3.
4.
5.
6.

เริ่มประชุมเวลา.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2567

วาระที่ 4 เรื่องเสนอเพื่อทราบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วาระที่ 5 เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วาระที่ 6 เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึกการประชุม
(.....)

แบบสังเกต (Observation Form)

ประกอบการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอน

ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน

ลำดับ	รายการสังเกต	มี	ไม่มี	วันที่
1.	การประชุมของกลุ่ม			
2.	การจัดกิจกรรมของกลุ่ม			
3.	การประเมินผลของกลุ่ม			
4.	ความพร้อมเพรียงของสมาชิกในกลุ่ม			
5.	พัฒนาการของสมาชิกในกลุ่ม			
6.	การบันทึกข้อมูล			
7.	การบันทึกภาพและเสียง			

บันทึกเพิ่มเติม

1. การประชุมของกลุ่ม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. การจัดกิจกรรมของกลุ่ม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. การประเมินผลของกลุ่ม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ความพร้อมเพียงของสมาชิกในกลุ่ม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. พัฒนาการของสมาชิกในกลุ่ม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. การบันทึกข้อมูล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. การบันทึกภาพและเสียง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้บันทึก.....

กลุ่มที่

แบบประเมินโครงการ

โครงการการพัฒนาผู้จัดค่ายภาษาอังกฤษ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตอนที่ 1 ความพึงพอใจในภาพรวมของการจัดทำโครงการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจของท่านเพียงระดับเดียว

1. สถานภาพ	☐ บรรพชิต	☐ ฆราวาส	
2. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง	
3. ชั้นปีที่	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. กลุ่มที่	☐ 1	☐ 2	☐ 3

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	การประชาสัมพันธ์การเข้าร่วมโครงการ					
2	การวางแผนดำเนินการโครงการ					
3	ความเหมาะสมของสถานที่ที่ใช้จัดทำโครงการ					
4	ความพร้อมของการจัดทำโครงการ					
5	ความเหมาะสมของระยะเวลาการจัดทำโครงการ					
6	ลำดับขั้นตอนและความต่อเนื่องของการจัดทำโครงการ					
7	ความหลากหลายของกิจกรรมในการจัดทำโครงการ					
8	ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกในกลุ่ม					
9	การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของสมาชิกในกลุ่ม					
10	สมาชิกในกลุ่มเห็นความสำคัญของการจัดทำโครงการ					
11	ประโยชน์และความรู้ที่ได้จากการจัดทำโครงการ					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

แผนพัฒนานักศึกษารายบุคคล (Individual Development Plan: IDP)
ประกอบการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอน
ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ

นักศึกษาที่รับการพัฒนา

รายการพัฒนา	ผ่าน	ไม่ผ่าน	หมายเหตุ
ทักษะการฟัง			
1. การแนะนำตัว			
2. การแนะนำคำยภาษาอังกฤษ			
3. การแนะนำกิจกรรมในคำยภาษาอังกฤษ			
4. การแนะนำกิจกรรม/เกมส์ในฐานะการฟัง			
5. การแนะนำกิจกรรม/เกมส์ในฐานะการพูด			
6. การแนะนำกิจกรรม/เกมส์ในฐานะการอ่าน			
7. การแนะนำกิจกรรม/เกมส์ในฐานะการเขียน			
ทักษะการพูด			
1. การแนะนำตนเอง			
2. การแนะนำคำยภาษาอังกฤษ			
3. การแนะนำกิจกรรมในคำยภาษาอังกฤษ			
4. การแนะนำกิจกรรม/เกมส์ในฐานะการฟัง			
5. การแนะนำกิจกรรม/เกมส์ในฐานะการพูด			
6. การแนะนำกิจกรรม/เกมส์ในฐานะการอ่าน			
7. การแนะนำกิจกรรม/เกมส์ในฐานะการเขียน			
ทักษะการอ่าน			
1. อ่านข้อความแนะนำตนเองได้ถูกต้อง			
2. อ่านข้อความแนะนำคำยภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง			
3. อ่านข้อความแนะนำกิจกรรมในคำยภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง			

รายการพัฒนา	ผ่าน	ไม่ผ่าน	หมายเหตุ
4. อ่านเอกสารในฐานการฟังได้ถูกต้อง			
5. อ่านเอกสารในฐานการพูดได้ถูกต้อง			
6. อ่านเอกสารในฐานการอ่านได้ถูกต้อง			
7. อ่านเอกสารในฐานการเขียนได้ถูกต้อง			
ทักษะการเขียน			
1. เขียนข้อความแนะนำตนเองได้ถูกต้อง			
2. เขียนข้อความแนะนำคำยภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง			
3. เขียนข้อความแนะนำกิจกรรมในคำยภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง			
4. เขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษในฐานการฟังได้ถูกต้อง			
5. เขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษในฐานการพูดได้ถูกต้อง			
6. เขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษในฐานการเขียนได้ถูกต้อง			
7. เขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษในฐานการเขียนได้ถูกต้อง			

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ภาคผนวก ค

หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒๑-๗๓๐๕๓๕
 ที่ อว ๗๗๑๗/ ๒๕๖๐ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗
 เรื่อง ขออนุญาตฯ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระครูปลัดจักรพล สิริโร, ดร.

ตามที่ คณะกรรมการวิจัย สถาบันญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุม คณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีมติ อนุมัติให้ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน” นายประดิษฐ์ ศรีโนนยาง หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนามติการประชุม คณะกรรมการวิจัยมติที่ ๐๓๐/๒๕๖๖

ในการนี้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขออนุญาตฯ ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วิจัยสำหรับงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน” รายละเอียดตามเอกสาร ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระมหาวิเชียร ธมฺวชิโร, ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยศาสนศาสตร์ วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๑๕๖๑๖

ที่ อว ๓๗๑๘๘(๒)/ว ๓๗๘ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว, ดร.

ตามที่ คณะกรรมการวิจัย สถาบันญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุม คณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีมติ อนุมัติให้ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน” นายประสิทธิ์ ศรีโนนยาง หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ปราบกฏรายละเอียดตามสำเนามติการประชุม คณะกรรมการวิจัยครั้งที่ ๑๓๐/๒๕๖๖

ในกรณี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วิจัยสำหรับงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน” รายละเอียดตามเอกสาร ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

(พระครูปลัดจกักรพล สิริโร, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยศาสนศาสตร์ วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๖-๘๑๕๖๑๖

ที่ สว ๙๙๑๘๘(๒)/ว ๓๙๘

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชินนพงษ์ ศรีจันทร์

ตามที่ คณะกรรมการวิจัย สถาบันญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ในการประชุม คณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีมติ อนุมัติให้ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน” นายประสิทธิ์ ศรีโนนยาง หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ปราบกฏรายละเอียดตามสำเนามติการประชุม คณะกรรมการวิจัยมติที่ ๐๙๐/๒๕๖๖

ในการนี้ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วิจัยสำหรับงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน” รายละเอียดตามเอกสาร ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

(พระครูปลัดจักรพล สิริโร, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยศาสนศาสตร์ วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๙๖๑-๘๑๕๖๑๖

ที่ อว ๗๗๑๘๘(๒)/ว ๓๗๘

วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร. กรรณิศา ไชโยภา

ตามที่ คณะกรรมการวิจัย สถาบันญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุม คณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ” นายประดิษฐ์ ศรีโนนยาง หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ บำรุงราษฎร์ละเอียดตามสำเนามติการประชุม คณะกรรมการวิจัยมติที่ ๐๙๑/๒๕๖๖

ในการนี้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วิจัยสำหรับงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ” รายละเอียดตามเอกสาร ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรเพื่อพิจารณาขออนุญาตในครั้งนี้

(พระครูปลัดจักรพล สิริธโร, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยศาสนศาสตร์ วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๑๕๖๑๖

ที่ อว ๓๗๑๘(๒)/ว ๓๗๑๘

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบขออนุญาตตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นายสุรเวท หงษ์ศิริ

ตามที่ คณะกรรมการวิจัย สถาบันญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุม คณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ” นายประติษฐ์ ศรีโนนยาง หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ปราบกฏรายละเอียดตามสำเนามติการประชุม คณะกรรมการวิจัยครั้งที่ ๑๙๐/๒๕๖๖

ในการนี้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วิจัยสำหรับงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ” รายละเอียดตามเอกสาร ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

(พระครูปลัดจักรพล สิริธโร, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง

ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้เข้าร่วมการวิจัย

รายชื่อผู้เข้าร่วมการวิจัย

1. พระศักดิ์ดา กิตติธโร	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3
2. นางสาวสุภัตรา คงคลัง	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3
3. นายอนุพงศ์ ศรีจันทา	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3
4. นางสาววิกานดา พลศรีตา	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3
5. นางสาวสุภัตรา เมืองอ่อน	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3
6. นายอนันต์ เบญขุนทด	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3
7. สามเณรวีระชัย เกาะสังข์	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2
8. สามเณรกิตติศักดิ์ บุญเกษ	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2
9. นายพัชรกช กิตยาลังการ	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2
10. นายเอกโชติ วงษ์สีหา	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2
11. นางสาวอัจฉราพร เกรัมย์ย์	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2
12. นางสาวพรนภา ช่วงชาย	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2
13. นางสาวกัญติรา สารพัน	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2
15. สามเณรณัฐพล ศักดิ์เจริญชัยกุล	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1
16. พระมานพ วิสารโท	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1
17. นางสาวอัญมณี คำโคตสุนย์	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1
18. นายตะวัน บุตรวิไล	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1
19. นางสาวจรรย์ตา สิทธิเสน	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1
20. นางสาวปนิชา ถิ่นหนองพั่ง	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1
21. นางสาวปณิดา ยามี	การสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1

ภาคผนวก จ

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ที่ จว. ๑๒๗/๒๕๖๗

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๑. ชื่อโครงการวิจัย

ชื่อเรื่อง: การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการงาน

TITLE: DEVELOPMENT OF ENGLISH SKILLS FOR MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
SRI LANCHANG CAMPUS STUDENTS THROUGH PROJECT-BASED LEARNING

๒. ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย

นายประดิษฐ์ ศรีโนยาง

๓. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่
๕/๒๕๖๗ วันอังคารที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ มติที่ ๗๘/๒๕๖๗ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัย
ดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์
ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง และผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ ตั้งแต่วันที่ออกเอกสารรับรอง
ผลการพิจารณาการทำวิจัยในมนุษย์ฉบับนี้ จนถึงวันที่ ๒๒ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ออกให้ ณ วันที่ ๒๓ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ลงนาม

(พระครูปลัดสุวัฒนวิสุทธิสารคุณ, ผศ.ดร.)

ประธานกรรมการ

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ - นามสกุล	ดร.ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง
ตำแหน่ง	อาจารย์ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2533 ศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2535 Master of Arts (Linguistics) Poona University, Poona, India พ.ศ. 2567 ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ประวัติการทำงาน

2559-ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผลงานวิจัย

ชิษณพงศ์ ศรีจันทร์ และประดิษฐ์ ศรีโนนยาง. (2567). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในยุค 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู. *วารสารมณีเชษฐาราม วัตถุประสงค์*, 7(6). <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/JMCR/index>. TC12.

เตชทัต ปักสังขานีย์ พระมหาวิเชียร ธมฺมาชิโร ทวีศักดิ์ ไครบุตร ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง และพระครู ปริยัติสาทร. (2566). การปลูกฝังคุณธรรมด้านความซื่อตรงตามหลักคำสอนในราหุโลวาท สูตรสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองเลย. *วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์*. 9(2). 99 - 111. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jslc/article/view/270080/181180>

ยชुरเวท หงส์สิริ กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง พลภัทร อภัยโส และบรรจบ โชติชัย. (2565). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมผู้จัดค่ายภาษาอังกฤษของนักศึกษา สาขาวิชาการ

สอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง.
วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์. 8(2). กรกฎาคม - ธันวาคม 2565. 101-119. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jslc/article/view/260991/_175770

ทวีศักดิ์ ไครบุตร ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง และเตชทัต ปักสังขานีย์. (2565). การพัฒนารูปแบบการจัด
กิจกรรมพัฒนา การเรียนรู้พระพุทธศาสนาของโรงเรียนผู้สูงอายุจังหวัดเลย. วารสารการ
พัฒนาการเรียนรู้อย่างใหม่, 7(9). กันยายน 2565. 81 – 95. [https://so06.tci-thaijo.org/
index.php/jomld/article/download/256350/174335/968940](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/download/256350/174335/968940)

ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง บรรจบ โชติชัย กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา พลภัทร อภัยโส และยชुरเวท หงส์สิริ.
(2565). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
(5 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย. *Journal of Modern Learning Development*. 5(5). กันยายน - ตุลาคม
2563. 182 – 196. [https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/244
376](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/244376)

ธณพร โปมิน และประดิษฐ์ ศรีโนนยาง. (2563). การพัฒนาระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปด้วย
การประยุกต์ใช้วิธีการสอนผ่านเว็บ. *Journal of Modern Learning Development*.
5(5). กันยายน - ตุลาคม 2563. 212 – 223. [https://so06.tci-thaijo.org/index.php/
jomld/article/view/244378/166355](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/244378/166355)

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
69 ถนนวิสุทธิเทพ ตำบลกุดป่อง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ - นามสกุล

นายกิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา

ตำแหน่ง

อาจารย์

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2549

ศาสตรบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2553

Master of Arts (Linguistics) Nagpur University, Nagpur, India

ประวัติการทำงาน

2556-ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผลงานวิจัย

ปฏิภาณ แสนแก้ว บัญชา ธรรมบุตร และกิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา. (2566). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R โรงเรียนผางวิทยายน อำเภอบ้านผาง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารสัตยาภิวัฒน์ วัฒนธรรมศึกษาศาสตร์*, 1(2). มีนาคม-เมษายน 2566. 33-51

ศลิตา อรุณเดช คชา ปราณิตพลกรัง และกิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา (2566) การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ KWL โรงเรียนภูเวียงวิทยาคม อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารสันตยาภิวัฒน์ วัฒนธรรมศึกษาศาสตร์*, 1(2). มีนาคม - เมษายน 2566. 1-18

กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา. (2565). การพัฒนาหลักสูตรสำหรับการพัฒนาศักยภาพครูด้านการสอนที่ยึดเรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 23(2). กรกฎาคม - ธันวาคม 2565. 201-212

ชาญยุทธ สอนจันทร์ อาทิตย์ แวงโส และกิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา. (2565). สัมพันธภาพว่าด้วยการเล่าเรื่องในตำนานอุรังคธาตุ. *วารสารพุทธศาสตร์ มจร. อุบลราชธานี*, 4(1). มกราคม-มิถุนายน 2565. 187 - 202

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ - นามสกุล นายบรรจบ โชติชัย

ตำแหน่ง อาจารย์
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2537 พุทธศาสตรบัณฑิต (การสอนสังคม)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. 2540 ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

พ.ศ. 2555 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประวัติการทำงาน

2537-ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผลงานวิจัย

ยชुरเวท หงส์สิริ กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง พลภัทร อภัยโส และบรรจบ โชติชัย.
(2565). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมผู้จัดค่ายภาษาอังกฤษของนักศึกษา สาขาวิชาการ
สอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง.
วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์. 8(2). กรกฎาคม - ธันวาคม 2565. 101-119. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jslc/article/view/260991/_175770

ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง บรรจบ โชติชัย กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา พลภัทร อภัยโส และยชुरเวท หงส์สิริ.
(2565). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
(5 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย. *Journal of Modern Learning Development*. 5(5). กันยายน - ตุลาคม

2563. 182 – 196. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/244376>

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
69 ถนนวิสุทธิเทพ ตำบลกุดป่อง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ - นามสกุล

นายพลภัทร อภัยโส

ตำแหน่ง

อาจารย์

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2533

ศาสนศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2550

Master of Arts (Linguistics) Banaras Hindu University, India

ประวัติการทำงาน

2558-ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผลงานวิจัย

ยชुरเวท หงส์สิริ กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง พลภัทร อภัยโส และบรรจบ โชติชัย.

(2565). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมผู้จัดค่ายภาษาอังกฤษของนักศึกษา สาขาวิชาการ

สอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง.

วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์. 8(2). กรกฎาคม - ธันวาคม 2565. 101-119. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jslc/article/view/260991/_175770

ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง บรรจบ โชติชัย กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา พลภัทร อภัยโส และยชुरเวท หงส์สิริ.

(2565). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

(5 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช

วิทยาลัย. *Journal of Modern Learning Development*. 5(5). กันยายน - ตุลาคม

2563. 182 – 196. [https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/244](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/244376)

376

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

69 ถนนวิสุทธิเทพ ตำบลกุดป่อง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ – นามสกุล นายยชुरเวท หงส์สิริ

ตำแหน่ง อาจารย์

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2559 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2561 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพมหานคร

ประวัติการทำงาน

2562-ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผลงานวิจัย

ยชुरเวท หงส์สิริ กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง พลภัทร อภัยโส และบรรจบ โชติชัย.
(2565). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมผู้จัดค่ายภาษาอังกฤษของนักศึกษา สาขาวิชาการ
สอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง.
วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์. 8(2). กรกฎาคม - ธันวาคม 2565. 101-119. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jslc/article/view/260991/_175770

ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง บรรจบ โชติชัย กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา พลภัทร อภัยโส และยชुरเวท หงส์สิริ.
(2565). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
(5 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย. *Journal of Modern Learning Development*. 5(5). กันยายน - ตุลาคม
2563. 182 – 196. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/244376>

จักรกฤษณ์ โปตาพล ยชुरเวท หงส์สิริ สุพรรณณี บุญหนัก และธนวัฒน์ ชาวโพธิ์. (2565). รูปแบบการ
บริหารงานบุคคลในยุคสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ของมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง. *วารสารวิจัยศรีล้านช้าง*, 2(5). 53-65

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
69 ถนนวิสุทธิเทพ ตำบลกุดป่อง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย